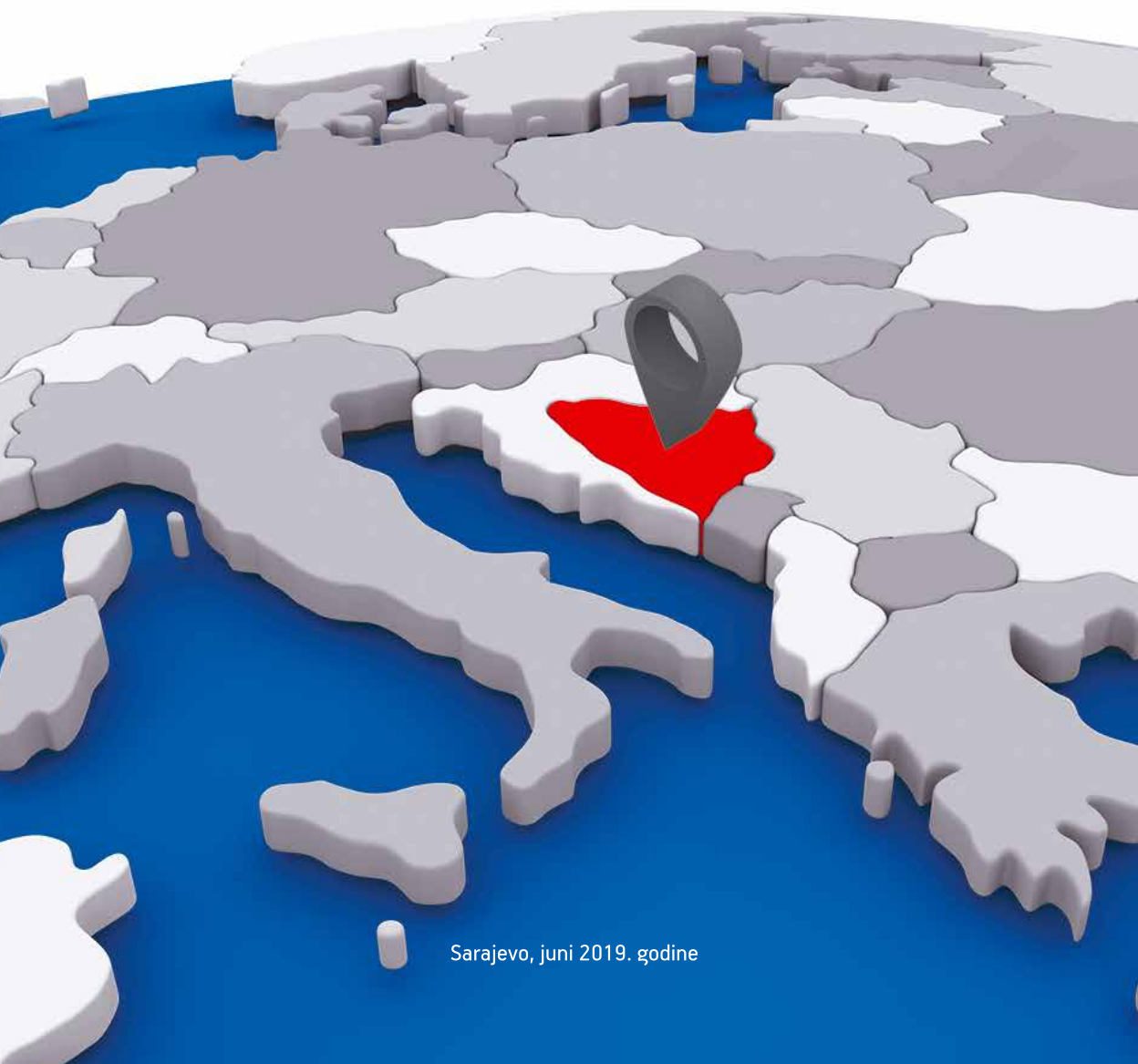

Migracioni profil Bosne i Hercegovine

za 2018. godinu

Sektor za imigraciju

MIGRACIONI PROFIL BOSNE I HERCEGOVINE za 2018. godinu

Površina: **51.209 km²**

Ukupna dužina granice: **1.604 km**

Ukupan broj graničnih prelaza: **83**

Sadržaj

Sažetak	7
I UVOD	11
1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka	12
2. Dostupnost i kvalitet podataka	13
3. Nivo usklađenosti sa Uredbom (EZ) br. 862/2007	14
4. Obavljene konsultacije.....	14
II MIGRACIONI PROFIL BIH.....	15
1. Vize	15
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH.....	15
1.2. Vize izdate na granici	17
2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice.....	21
2.1. Odbijanje ulaska u BiH	22
2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice	25
3. Privremeni i stalni boravak stranaca	28
3.1. Privremeni boravak.....	29
3.2. Stalni boravak	35
4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima	38
4.1. Otkaz boravka.....	39
4.2. Rješenja o protjerivanju	40
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor	41
4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH.....	42
5. Povratak neregularnih migranata	43
5.1. Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a.....	43
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)	46
5.3. Povratak po sporazumima o readmisiji	50
5.3.1. Prihvat i predaja po sporazumima o readmisiji.....	50
5.3.2. Prihvat po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom.....	51
5.4. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH.....	53
6. Međunarodna zaštita (azil)	56
7. Izdate radne dozvole strancima	64

8. Sticanje državljanstva BiH	67
9. Emigracija iz BiH	70
9.1. Migracioni tokovi	70
9.2. Broj emigranata	72
9.3. Status emigranata	74
9.4. Novčane doznake	76
10. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir	79
A N E K S I	89

Sažetak

Migracioni profil Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) nastao je kao rezultat potrebe da se uspostavi mehanizam za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sistem obrade migracionih statistika, kao i sistem pravovremenog i kvalitetnog izvještavanja o migracionim tokovima u BiH. Ovaj dokument ima za cilj da obezbijedi Vijeću ministara BiH uvid u ključne trendove u oblasti migracija, a Ministarstvu sigurnosti mogućnost izrade kvalitetnih politika i usvajanja kvalitetnih propisa. Ovim aktom omogućava se međunarodnim organizacijama nadležnim za oblast migracija potpuniji uvid u migracione trendove u BiH.

Izradom Migracionog profila BiH koji se godišnje ažurira ispunjena je obaveza iz **Mape puta za liberalizaciju viznog režima**, koja je od strane Evropske komisije prezentovana vlastima BiH u junu 2008. godine, a odnosi se na „Upravljanje migracijom“ - „Uspostava i primjena mehanizama za praćenje migracionih tokova, definisanje migracionog profila BiH koji bi se redovno ažurirao, koji bi uključivao podatke o ilegalnoj i legalnoj migraciji, kao i uspostava tijela koje bi bilo odgovorno za praćenje i analizu podataka o migracionom stanju i tokovima.“

Sveobuhvatno ispunjavanje uslova iz Mape puta, uključujući i izradu Migracionog profila, u konačnici je **15.12.2010. godine** rezultiralo sticanjem bezviznog režima **za državljane Bosne i Hercegovine**.

Prvi Migracioni profil BiH usvojen je na sjednici Vijeća ministara BiH 24.09.2009. godine, a njegovoj izradi prethodila je „Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracionih tokova i definisanje migracionog profila Bosne i Hercegovine“ koja je obuhvatila pregled zakonodavnog, institucionalnog i organizacionog okvira za prikupljanje migracionih statistika u BiH, te pregled evropskih i međunarodnih standarda i praksi u oblasti migracionih statistika. U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracionih tokova i godišnje ažuriranje Migracionog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizovani su kroz Odluku Vijeća

ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definisane tabele obavezuju, u skladu sa svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka sa parametrima potrebnim za izradu migracionog profila i praćenje migracionih tokova BiH. Ovom odlukom definisane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obaveza institucija Bosne i Hercegovine da, u okviru svoje nadležnosti, prikupe statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i da te podatke dostavljaju Ministarstvu sigurnosti do 31. januara za prethodnu godinu. Institucije koje su u skladu sa navedenom Odlukom dostavile statističke podatke za izradu Migracionog profila BiH za 2018. godinu su: Ministarstvo vanjskih poslova - Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljeništvo, Ministarstvo civilnih poslova - Sektor za državljanstvo i putne isprave, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, Ministarstvo sigurnosti - Služba za poslove sa strancima i Ministarstvo sigurnosti - Granična policija BiH.

Nakon dostavljenih podataka od institucija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi istih. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i agencija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracione tokove u periodu od posljednjih 10 godina tj. od 2009. do 2018. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migraciona kretanja za period 2017. i 2018. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracioni profil BiH za 2018. godinu.

Migracioni profil BiH za 2018. godinu sadrži sljedeće podatke: vize, odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice, privremeni i stalni boravak stranaca, ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima, povratak neregularnih migranata, međunarodna zaštita (azil), izdate radne dozvole strancima, sticanje državljanstva BiH, emigracija iz BiH, te imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir.

Uočeni trendovi migracionih tokova:

1. Vize

1.1 Vize koje izdaju Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH

Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u 2018. godini su izdali 31.171 vizu, što predstavlja povećanje od 8,42% u odnosu na 2017. godinu kada je izdato 28.751 viza, a posmatrano po godinama od 2009. godine uočava se stalni trend rasta broja izdatih viza da bi kulminaciju dostigao u 2018. godini.

1.2. Vize izdate na granici

Na granici BiH su u 2018. godini izdate 34 viza što je za 40,35% manje nego u 2017. godini kada je na granici izdato 57 viza, a posmatrano po godinama uočava se od 2009. godine stalni trend pada broja izdatih viza na granici BiH, osim u 2015. godini.

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Broj odbijenih ulazaka u BiH od strane Granične policije BiH u 2018. godini je iznosio 1.853 i smanjen je za 19,89% u odnosu na 2017. godinu kada je odbijeno 2.313 ulazaka.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelazak državne granice

Broj otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice BiH u 2018. godini iznosio je 4.489 (2.892 ilegalna ulaska i 1.597 ilegalnih izlazaka iz BiH) i povećan je značajno za 486% u odnosu na 2017. godinu kada je iznosio 766 otkrivenih nezakonitih prelazaka granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

3.1. Privremeni boravak

Strancima u BiH odobreno je 10.756 privremenih boravaka u 2018. godini što je za 5,42% manje nego u 2017. godini kada je odobreno 11.372 privremena boravka. Posmatrano po godinama od 2009. godine uočava se stalni trend rasta broja odobrenih privremenih boravaka u BiH, osim u 2011., 2016., 2017. i 2018. godini kada je došlo do blagog pada.

3.2. Stalni boravak

Strancima u BiH odobreno je 815 stalnih boravaka u 2018. godini što je povećanje od 8,67% u odnosu na 2017. godinu kada je odobreno 750 stalnih boravaka.

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

4.1. Otkaz boravka

Broj otkazanih bezviznih ili privremenih boravaka u 2018. godini je iznosio 189, što je smanjenje od 32,98% u odnosu na 2017. godinu kada su otkazana 282 bezvizna ili privremena boravka. Što se tiče otkaza stalnih boravaka u 2018. godini zabilježeno je također smanjenje od 45,45% gdje je otkazano 36 stalnih boravka, za razliku od 2017. godine kada je taj broj iznosio 66.

4.2. Rješenja o protjerivanju

Broj rješenja o protjerivanju u 2018. godini je 1.540, što je značajno povećanje od 66,13% u odnosu na 2017. godinu kada je donešeno ukupno 927 rješenja o protjerivanju. Također u 2018. godini je izdato 17 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracioni centar

Ukupno je 948 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar u 2018. godini što je povećanje od 10,23% u odnosu na 2017. godinu kada je taj broj iznosio 860.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Tokom 2018. godine, donešena su 3 zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, a u 2017. godini taj broj je iznosio 1.

5. Povratak neregularnih migranata

5.1. Dobrovoljni povratak državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a

Uz pomoć IOM-a u 2018. godini dobrovoljno je vraćeno 217 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu, a ukupno su vraćena na ovaj način od 2009. do 2018. godine 1.573 bh. državljana.

5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima

Zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u periodu od 2012. do 2017. godine nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak stranih državljana iz BiH putem AVR programa u zemlje porijekla. U 2018. godini IOM je organizovao povratak za 411 stranih državljana, a ukupno je na ovaj način od 2009. godine vraćen 991 strani državljanin iz BiH.

Služba za poslove sa strancima u 2018. godini izvršila je dobrovoljni povratak iz BiH za ukupno 324 stranca, dok je u 2017. godini taj broj iznosio 628. Od 2012. do 2018. godine Služba za poslove sa strancima je vratila ukupno 1.865 stranih državljana iz BiH.

5.3. Prihvat po sporazumima o readmisiji

Po sporazumima o readmisiji u 2018. godini prihvaćena su 1.034 bh. državljana. Od toga po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole, odobren je prihvat za 540 državljana BiH. U poređnom analizom podataka evidentno je da su 494 osobe direktno vraćene Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom u 2018. godini prihvaćena su 652 državljana trećih zemalja, što je značajno povećanje od 109,65% u odnosu na prethodnu godinu kada je taj broj iznosio 311 stranih državljana.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Azil u BiH zatražilo je 1.568 osoba u 2018. godini, dok je 2017. godine taj broj iznosio 381. Ukupno od 2009. do 2018. godine azil u BiH su zatražile 2.453 osobe.

7. Izdate radne dozvole strancima

Radnih dozvola za strance u 2018. godini je izdato 2.822, što predstavlja povećanje od 8,83% u odnosu na 2017. godinu kada je taj broj iznosio 2.593 radne dozvole.

8. Sticanje državljanstva BiH

Državljanstvo BiH u 2018. godini je dobilo 728 osoba što predstavlja povećanje od 9,15% u odnosu na 2017. godinu, a najviše državljanstva BiH stekli su državljani Srbije i Hrvatske (94%).

9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine (MLJPI), prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, procjenjuje da ukupan broj osoba koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine što uključuje potomke bh. iseljenika rođene u zemlji domaćina iznosi najmanje 2 miliona.

I UVOD

Izrada Migracionog profila Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracioni profil BiH) je u dijelu Mape puta za liberalizaciju viznog režima koji se odnosi na „Upravljanje migracijom“ definisana kao jedan od uslova potrebnih za ukidanje viznog režima građanima Bosne i Hercegovine.

Osnovna svrha izrade Migracionog profila je prikupljanje relevantnih statističkih podataka i informacija neophodnih kako bi određena država bila u mogućnosti razvijati i primjenjivati svoju migracionu politiku.

U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracionih tokova i godišnje ažuriranje Migracionog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizovani su kroz Odluku Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definisane tabele obavezuju, u skladu sa svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka sa parametrima potrebnim za izradu migracionog profila i praćenje migracionih tokova BiH.

Vijeće ministara BiH je na prijedlog Ministarstva sigurnosti 24.09.2009. godine donijelo Odluku o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH” broj 83/09). Ovom odlukom definisane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obaveza institucija Bosne i Hercegovine da, u okviru svoje nadležnosti, prikupe statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i da te podatke dostavljaju Ministarstvu sigurnosti do 31. januara za prethodnu godinu. Dostavljene statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti Sektor za imigraciju prikuplja, obrađuje i analizira u svrhu praćenja migracionih tokova i redovnog godišnjeg ažuriranja Migracionog profila BiH koji uključuje podatke o legalnoj i ilegalnoj migraciji.

Izrada Migracionog profila predstavlja zadatak Odsjeka za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku pri Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti, koji objedinjava migracionu statistiku, obrađuje podatke i kreira izvještaje za različite namjene. Treba imati u vidu da je u tom smislu Odsjek potrebno dalje razvijati u pravcu praćenja migracionih tokova, te izrade specijalističkih analiza i izvještaja u oblasti imigracija, te definisanja migracione politike u skladu sa standardima u ovoj oblasti i potrebama Bosne i Hercegovine.

1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka

Izvori i metodologija prikupljanja podataka proistekli su iz Odluke o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti ("Službeni glasnik BiH" broj 83/09).

Kao izvor podataka definisane su sljedeće institucije, organizacije i agencije: Ministarstvo vanjskih poslova – oblast viza izdatih u DKP-ima BiH; Granična policija BiH, oblast odbijanja ulaska stranaca u BiH, nezakonit prelazak granice i izdate vize na granici; Služba za poslove sa strancima – oblast boravka stranaca u BiH, preduzete mjere prema strancima u BiH i readmisija stranih državljana i osoba bez državljanstva; Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil – oblast međunarodne zaštite; Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju – readmisija državljana BiH i dobrovoljni povratak uz podršku IOM-a; Ministarstvo civilnih poslova – oblast sticanja državljanstva BiH; Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljenišтво – oblast emigracije bh. državljana i iseljenišтво i Agencija za rad i zapošljavanje BiH – oblast radnih dozvola za strane državljanе u BiH.

Kao metodologija prikupljanja podataka navedenom Odlukom definisane su ukupno 34 tabele namijenjene navedenim institucijama i organizacijama koje su zadužene za postupanje po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu u Bosni i Hercegovini. Tabele obuhvaćaju podatke o zemljama državljanstva, rođenja, polnu i starosnu strukturu, te ostale relevantne parametre o postupcima i odlukama vezanim za kretanje i boravak stranaca i azil u BiH za 2018. godinu. Također, u cilju uspostavljanja sveobuhvatnog mehanizma praćenja migracionih tokova i izrade Migracionog profila BiH, po istoj metodologiji kreirane su i tabele koje se odnose na sticanje državljanstva BiH, na državljanе BiH u smislu njihove emigracije, dobrovoljnog povratka i izdatih radnih dozvola za strane državljanе u BiH. Tabele su dizajnirane u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima, naročito u skladu sa Uredbom (EZ) br. 862/2007 Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. jula 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima, kojom se državama članicama nalaže harmonizovano izvještavanje o migracionim tokovima i međunarodnoj zaštiti, te u skladu sa modelima migracionih profila UN-a i IOM-a.

U skladu sa navedenom uredbom tabele su dostavljene postupajućim organima u oblasti migracije i međunarodne zaštite u BiH i razvrstane su po: državljanstvu, državi rođenja, polu i dobnim grupama.

Nakon dostavljenih popunjenih tabela od institucija, organizacija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi dostavljenih podataka. Godišnji izvještaji pojedinih institucija i organizacija su poslužili kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracionih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracione tokove u periodu od posljednjih 10 godina tj. od 2009. do 2018. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migraciona kretanja za period 2017. i 2018. godina. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracioni profil BiH za 2018. godinu.

Podaci o površini Bosne i Hercegovine i ukupnoj dužini državne granice preuzeti su iz Strategije integrisanog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini za period 2015-2018. godine. Izvor za podatak o ukupnom broju graničnih prelaza u BiH je *Odluka o određivanju graničnih prelaza u Bosni i Hercegovini broj 52/12* koju je Vijeće ministara BiH donijelo 03.05.2012. godine („Sl. glasnik BiH“ broj 39/12) i Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o graničnim prelazima sklopljen prilikom pristupanja Republike Hrvatske Evropskoj uniji.

2. Dostupnost i kvalitet podataka

Analizom dostavljenih podataka, došlo se do nekoliko zaključaka vezanih za dostupnost i kvalitet podataka. Većina institucija, organizacija i agencija je uspjela dostaviti osnovne podatke do zadanog roka.

Analiza je pokazala da većina postupajućih organa vodi operativne i detaljne evidencije o strancima i postupcima vezanim za strance u BiH, ali i da ove evidencije nisu u potpunosti prilagođene statističkom praćenju tokova i stanja migracije i međunarodne zaštite i statističkom izvještavanju, kako to nalaže evropski standard. Iz ovih razloga, navedeni organi nisu bili u mogućnosti, na jednostavan i brz način, dobiti podatke iz svojih evidencija i uključiti ih u dostavljene tabele, već su većinom bili u situaciji računati podatke i unositi ih u dostavljene tabele ali sa još uvijek nedovoljnom automatizacijom. Većina postupajućih organa, mada ne u svim slučajevima, bili su u mogućnosti dostaviti podatke razvrstane prema državi porijekla (ili rođenja), te dobi i polu.

Podaci kojima raspolažu Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil i Agencija za rad i zapošljavanje BiH i koji su dostavljeni Sektoru za imigraciju usklađeni su s Odlukom o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH” broj 83/09).

Ministarstvo civilnih poslova prosljedilo je podatke o sticanju državljanstva, koje su u skladu s ranije spomenutom Odlukom dostavile nadležne entitetske institucije, Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske.

Zbog nepostojanja mehanizma za prikupljanje podataka o iseljeništvu iz BiH, ove podatke nije moguće razvrstati po dobi i spolu. Podaci prikupljeni putem diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH kao i organizacija i udruženja iseljenika BiH u tim zemljama predstavljaju samo procjene s obzirom da se u istim ne vodi nikakva evidencija o državljanima BiH koji žive u inostranstvu. Što se tiče poglavlja vezanog za „Emigraciju iz BiH“, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH analizu stanja iseljništva jednim dijelom zasniva na ovim procjenama, ali i zvaničnim podacima nadležnih institucija zemalja prijema o građanima BiH.

I pored određenih nedostataka u kompletnosti dostavljenih podataka kvalitet dostavljenih podataka je zadovoljavajući. Dostavljeni podaci prema zadanim tabelama i podaci iz godišnjih izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH,

te analiza Sektora za iseljništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, omogućili su zadovoljavajuću analizu migracionih tokova i izradu Migracionog profila BiH za 2018. godinu. **On predstavlja do sada urađeni jedanaesti Migracioni profil BiH na godišnjem nivou.**

3. Nivo usklađenosti sa Uredbom (EZ) br. 862/2007

Uredba (EZ) br. 862/2007 Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. jula 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima poslužila je kao okvir za definisanje evropskog standarda u smislu prikupljanja statističkih podataka o migraciji i međunarodnoj zaštiti. Države članice EU su, prema ovoj Uredbi, koja propisuje da je prva referentna godina za prikupljanje podataka 2008. godina, dužne Eurostat-u dostavljati podatke predviđene Uredbom. Uredba daje osnovne definicije pojmova i postupaka migracije i međunarodne zaštite. Međutim, za prvu referentnu godinu Uredba predviđa mogućnost dostavljanja podataka prema definicijama predviđenim zakonodavstvima država članica, uz obavještanje Eurostat-a o eventualnim razlikama u odnosu na definicije Uredbe.

4. Obavljene konsultacije

Nacrt Migracionog profila BiH dostavljen je svim institucijama, organizacijama i agencijama koje su sudjelovale u njegovoj izradi dostavljanjem relevantnih podataka, u cilju dostavljanja mišljenja, primjedbi i sugestija. Nakon pribavljanja navedenih mišljenja, primjedbi i sugestija urađen je Prijedlog Migracionog profila BiH za 2018. godinu, te je isti dostavljen ministru Ministarstva sigurnosti radi odobravanja i slanja Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Dana 10. juna 2019. godine Vijeće ministara BiH je na 173. sjednici usvojilo Migracioni profil BiH za 2018. godinu.

II MIGRACIONI PROFIL BIH

1. Vize

Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućuje ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi ili prelazak (tranzit) preko teritorija BiH ako stranac za to ispunjava uslove. U pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH, ukoliko nije državljanin zemlje čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH. Vize izdaje Ministarstvo vanjskih poslova preko Diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH (u daljem tekstu: DKP BiH). U izuzetnim slučajevima, propisanim Zakonom o strancima (u daljem tekstu: Zakon) vizu može izdati na granici Granična policija BiH.

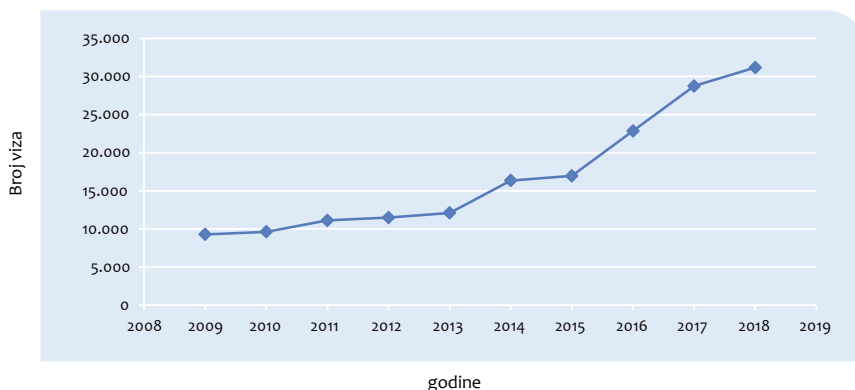
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH

Prema informacijama dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH dajemo tabelarni i grafički pregled broja izdatih viza po godinama sa kratkom analizom uočenog trenda.

Tabela 1. Ukupan broj izdatih viza od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vize	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171

Grafčki prikaz izdatih viza od 2009. do 2018. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u prezentovanom periodu u DKP-ima BiH evidentan je kontinuirani rastući trend od 2009. godine. Što se tiče 2016. godine uočen je značajan porast u broju izdatih viza (34,72%) u odnosu na 2015. godinu, a također i u 2017. godini gdje taj porast u odnosu na 2016. godinu iznosi 25,76%. U 2018. godini je također došlo do porasta broja izdatih viza za 8,42%.

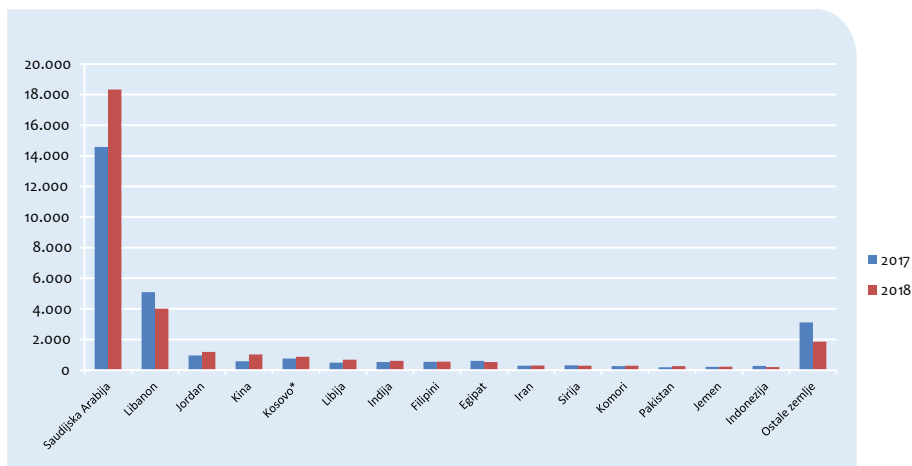
U cilju definisanja aktuelne problematike u oblasti viza prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2017. i 2018. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 2. Ukupan broj izdatih viza u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	S. Arabija	14.573	18.333	25,80%
2.	Libanon	5.090	4.009	-21,24%
3.	Jordan	960	1.181	23,02%
4.	Kina	572	1.022	78,67%
5.	Kosovo* ¹	754	873	15,78%
6.	Libija	485	684	41,03%
7.	Indija	529	597	12,85%
8.	Filipini	536	546	1,87%
9.	Egipat	608	524	-13,82%
10.	Iran	291	298	2,41%
11.	Sirija	310	287	-7,42%
12.	Komori	254	286	12,60%
13.	Pakistan	184	255	38,59%
14.	Jemen	215	222	3,26%
15.	Indonezija	274	192	-29,93%
16.	Ostale zemlje	3.116	1.862	-40,24%
	Ukupno	28.751	31.171	8,42%

¹ Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Grafički prikaz izdatih viza u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u DKP-ima BiH u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu razvrstane po zemljama čijim državljanima je izdato najviše viza za ulazak u BiH uočava se smanjenje broja izdatih viza za državljane Indonezije, Libanona, Egipta i Sirije. Značajno povećanje broja izdatih viza u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu uočeno je kod državljana Kine, Libije, Saudijske Arabije, Jordana, Pakistana, Kosova* i Indije. Veliki broj izdatih viza za državljane Saudijske Arabije je iz razloga turističkih aktivnosti i pojačane aktivnosti na organizovanju biznis konferencija. Također veliki broj izdatih viza za državljane Libanona prouzrokovao je velikim interesom državljana te zemlje za vjerskim turizmom i posjeti Međugorju. Znatno broje izdatih viza za državljane Kine je po osnovu rada u BiH. Prema podacima dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH broj zaprimljenih zahtjeva u 2018. godini je bio 31.605. U prošloj godini pozitivno je riješen 31.171 zahtjev ili 98,63%.

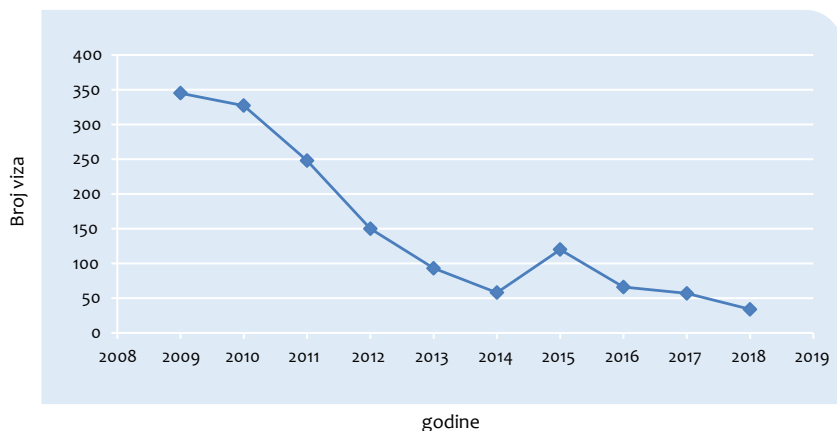
1.2. Vize izdate na granici

Zakon o strancima, dozvoljava Graničnoj policiji BiH izdavanje vize na granici ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili lični razlozi. Granična policija BiH može izdati vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A).

Tabela 3. Ukupan broj izdatih viza na granici BiH od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vize	345	327	248	150	93	58	120	66	57	34

Grafički prikaz izdatih viza na granici BiH od 2009. do 2018. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza na granici u prezentovanom periodu, od 2009. godine izrazit je opadajući trend i može se zaključiti da se realizuje postavljeni cilj smanjenja broja izdatih viza na granici, što je ujedno i jedan od zahtjeva EU. Dostignuti pokazatelji rezultat su razvoja DKP mreže, razvoja pravnog okvira koji propisuje da se viza na granici izdaje samo u izuzetnim Zakonom definisanim slučajevima i dosljedne primjene istog od strane Granične policije BiH.

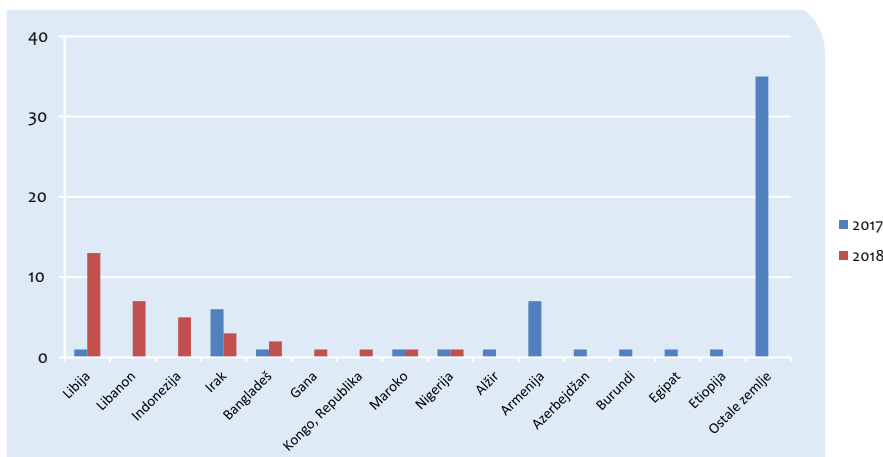
U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja viza na granici prezentujemo uporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2017. i 2018. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara uz uvažavanje izmjena u zakonodavstvu radi potpunijeg tumačenja podataka.

Tabela 4. Ukupan broj izdatih viza na granici u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Libija	1	13	1200,00%
2.	Libanon	-	7	-
3.	Indonezija	-	5	-
4.	Irak	6	3	-50,00%
5.	Bangladeš	1	2	100,00%
6.	Gana	-	1	-
7.	Kongo, Republika	-	1	-
8.	Maroko	1	1	0,00%

R.br.	Država	2017	2018	%
9.	Nigerija	1	1	0,00%
10.	Alžir	1	-	-100,00%
11.	Armenija	7	-	-100,00%
12.	Azerbejdžan	1	-	-100,00%
13.	Burundi	1	-	-100,00%
14.	Egipat	1	-	-100,00%
15.	Etiopija	1	-	-100,00%
16.	Ostale zemlje	35	-	-100,00%
	Ukupno	57	34	-40,35%

Grafički prikaz izdatih viza u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

U posljednjih 10 godina zabilježen je stalni opadajući trend do 2014. godine, da bi u 2015. godini došlo do porasta od 107% u odnosu na 2014. godinu. U posljednje tri godine je ponovo došlo do značajnog smanjenja broja izdatih viza na granici tako da je u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu došlo do značajnog smanjenja od 40,35% i taj broj je iznosio 34 vize. S obzirom na opšte postavljene zahtjev i princip smanjenja broja viza koje se izdaju na graničnim prelazima, BiH može izvjestiti o konstantnom smanjenju broja izdatih viza na granici. Prema Godišnjem izvještaju o radu Granične policije BiH za 2018. godinu² 34 vize su izdate na međunarodnim graničnim prelazima. U 2018. godini izvršeno je poništavanje 13 viza (6 za državljane Pakistana, 3 za državljane Konga i po jednom državljanu iz Sirije, Komora, Bangladeša i Saudijske Arabije) i 6 viza je ukinuto (5 za državljane Pakistana i jednom državljanu iz Kameruna), dok je u 2017. godini poništeno 14 viza za državljane Bangladeša.

U smislu najčešćih država porijekla stranaca kojima se izdaje viza na granici BiH, 2018. godina je pokazala da je najveći broj viza izdat stranim državljanima koji su došli iz Libije i Libanona.

Što se tiče polne strukture, statistički podaci za 2018. godinu pokazuju da je više viza izdato muškarcima (65%) nego ženama (35%), te da se u slučaju oba pola radi najvećim dijelom o osobama dobi od 36 do 59 godina (56%), kao što se vidi i u tabelama i grafikonima koji slijede.

2 Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2018. godinu“ Sarajevo, januar 2019. godine, str.23.

Tabela 5. Struktura izdatih viza na granici po dobi i polu razvrstan po državljanstvima za 2017. g..

	Armenija	Peru	Irak	Kazahstan	Ruanda	Ostale države (od ukupno 28)	Ukupno
0-17	0	0	0	0	0	2	2
18-35	1	1	0	3	0	2	7
36-59	0	0	0	0	1	8	9
60+	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno ženska lica	1	1	0	3	1	12	18
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	3	3	0	2	2	5	15
36-59	3	3	4	0	0	9	19
60+	0	0	2	0	0	3	5
Ukupno muška lica	6	6	6	2	2	17	39
Sveukupno po državljan.	7	7	6	5	3	29	57

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2017. godinu po starosnoj i polnoj strukturi

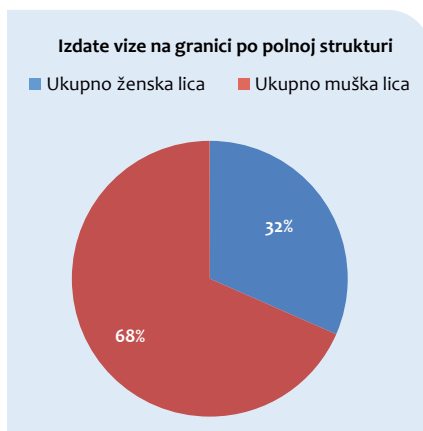
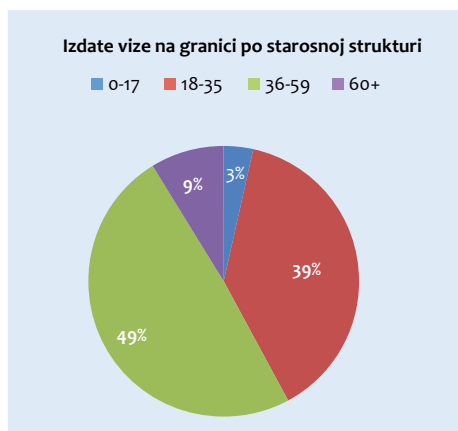
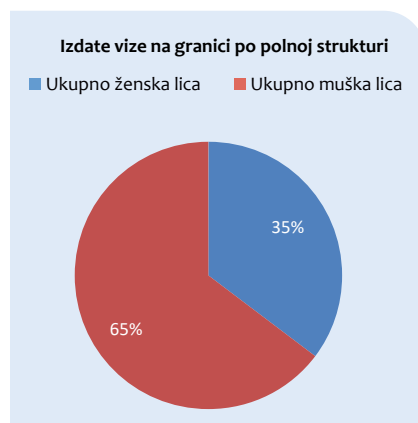
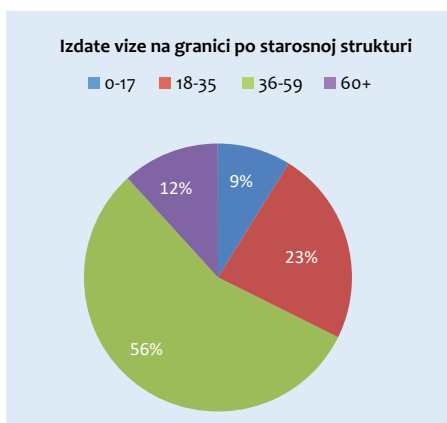

Tabela 6. Struktura izdatih viza na granici po dobi i polu razvrstan po državljanstvima za 2018. g

	Libija	Libanon	Indonezija	Irak	Bangladeš	Ostale države (od ukupno 9)	Ukupno
0-17	0	3	0	0	0	0	3
18-35	0	0	1	0	0	1	2
36-59	1	2	0	1	0	1	5
60+	2	0	0	0	0	0	2
Ukupno ženska lica	3	5	1	1	0	2	12
0-17	0	0	0	0	0	0	0
18-35	5	0	1	0	0	0	6
36-59	4	2	2	2	2	2	14
60+	1	0	1	0	0	0	2
Ukupno muška lica	10	2	4	2	2	2	22
Sveukupno po državljan.	13	7	5	3	2	4	34

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2018. godinu po starosnoj i polnoj strukturi

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

Odbijanje ulaska je mjera koju u skladu sa Zakonom realizira Granična policija BiH samo prema stranim državljanima i licima bez državljanstva koji pokušavaju legalno preći državnu granicu BiH i ući u BiH, a da pri tome ne ispunjavaju Zakonom propisane uslove za ulazak. U navedenim slučajevima Granična policija BiH odbija ulazak tim licima, a u skladu sa odredbama propisanim Zakonom donosi i rješenje o odbijanju ulaska. Stranac ili lice bez državljanstva može se na navedenu odluku žaliti Ministarstvu sigurnosti, ali podnošenje žalbe ne omogućava ulazak u BiH.

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

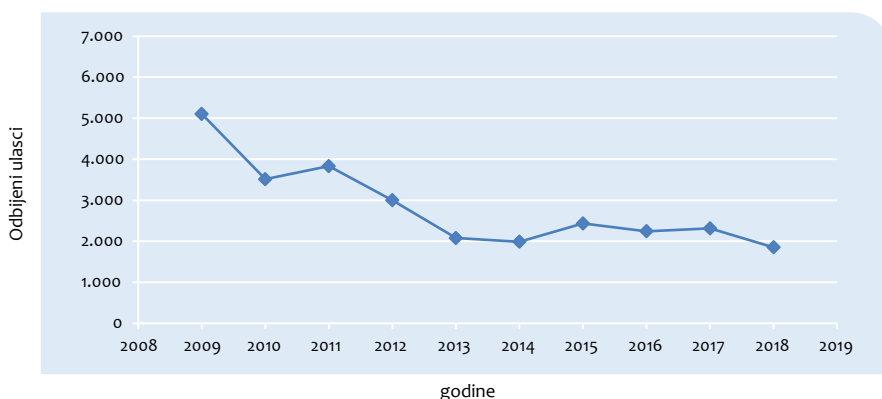
2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Strancu koji ne ispunjava opšte uslove za ulazak u Bosnu i Hercegovinu na osnovu člana 19. i 20. Zakona o strancima, niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka o ulasku pod posebnim uslovima, može biti odbijen ulazak u BiH.

Tabela 7. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici BiH od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Odbijeni ulasci	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853

Grafički prikaz odbijenih ulazaka u BiH od 2009. do 2018. godine

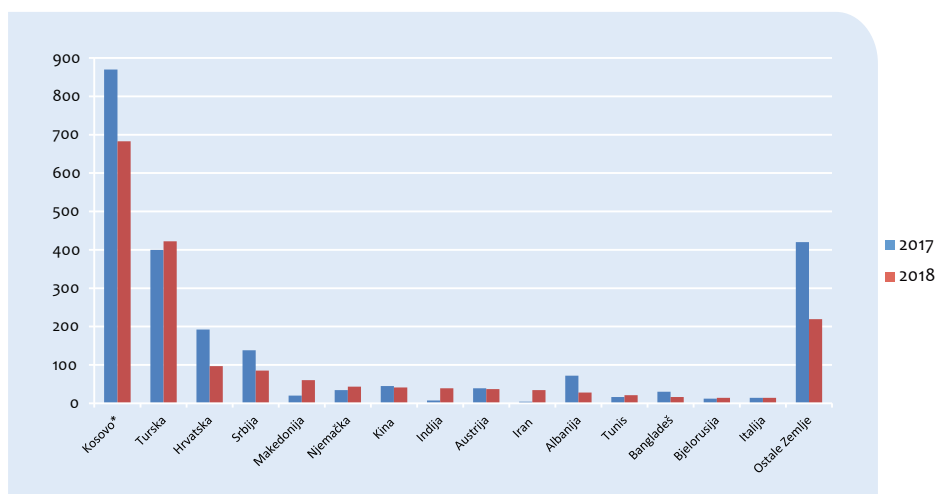
Analizirajući podatke o broju odbijenih ulazaka na granici u prezentovanom periodu uočava se da je od 2009. godine konstantan opadajući trend ovih parametara. U periodu od 2011. do 2014. godine dolazi do stalnog smanjenja broja odbijenih ulazaka na granici, da bi od 2014. do 2018. godine došlo do prilično ujednačenog broja odbijenih ulazaka. U 2018. godini broj odbijenih ulazaka je manji za 19,89% u odnosu na 2017. godinu i iznosio je 1.853 odbijena ulazaka.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u ovoj oblasti prezentujemo uporedne pokazatelje o broju odbijenih ulazaka u toku 2017. i 2018. godine za 15 država čijim je državljanima izdato najviše rješenja o odbijanju ulaska u BiH, sa kratkom analizom uočenih parametara.

Tabela 8. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Kosovo*	870	683	-21,49%
2.	Turska	400	422	5,50%
3.	Hrvatska	192	97	-49,48%
4.	Srbija	138	85	-38,41%
5.	Makedonija	20	60	200,00%
6.	Njemačka	34	43	26,47%
7.	Kina	45	41	-8,89%
8.	Indija	7	39	457,14%
9.	Austrija	39	37	-5,13%
10.	Iran	4	34	750,00%
11.	Albanija	72	28	-61,11%
12.	Tunis	16	21	31,25%
13.	Bangladeš	30	16	-46,67%
14.	Bjelorusija	12	14	16,67%
15.	Italija	14	14	0,00%
16.	Ostale zemlje	420	219	-47,86%
	Ukupno	2.313	1.853	-19,89%

Grafčki prikaz odbijenih ulazaka na granici BiH u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

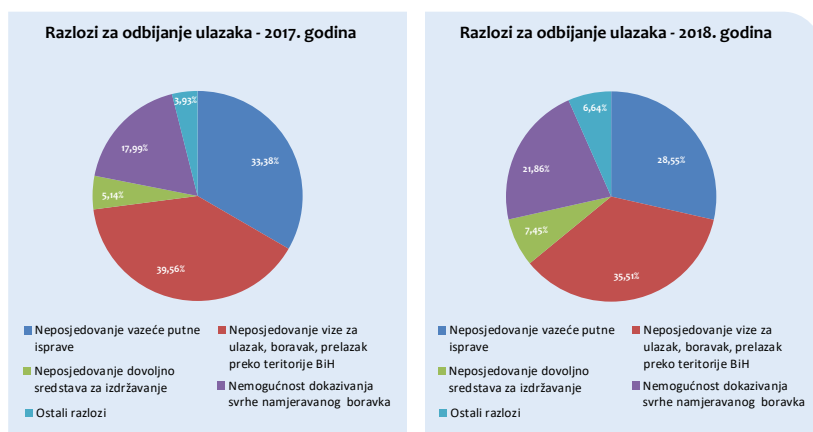
Najveći broj odbijenih ulazaka u BiH u 2018. godini odnosi se na Kosovo* (683), Tursku (422), Hrvatsku (97), Srbiju (85) i Makedoniju (60), što iznosi 72,69% od ukupno odbijenih ulazaka u BiH. U pogledu državljanstva lica kojima je odbijen ulazak u BiH vidljivo je iz izvještaja o radu Granične policije BiH da se: nosiocima putne isprave sa oznakom Kosovo* ulaz odbija uglavnom zbog neposjedovanja važeće putne isprave i zbog neposjedovanja vize, državljanima Turske zbog nemogućnosti dokazivanja svrhe namjeravanog boravka, državljanima Hrvatske uglavnom zbog nepostojanja važeće putne isprave i Srbije zbog neposjedovanja važeće putne isprave i neposjedovanja dovoćno sredstava za izdržavanje.

Neophodno je napomenuti da u 2017. godini dolazi da pada broja odbijenih ulazaka koji se odnosi na državljane Albanije (61%), Hrvatske (49%), Bangladeša (47%), Srbije (38%), Kosova* (21%), i Kine (9%). U istom periodu dolazi i do značajnog porasta broja odbijenih ulazaka za državljane Irana, Makedonije, Njemačke i Bjelorusije. Tokom 2018. godine odbijen je

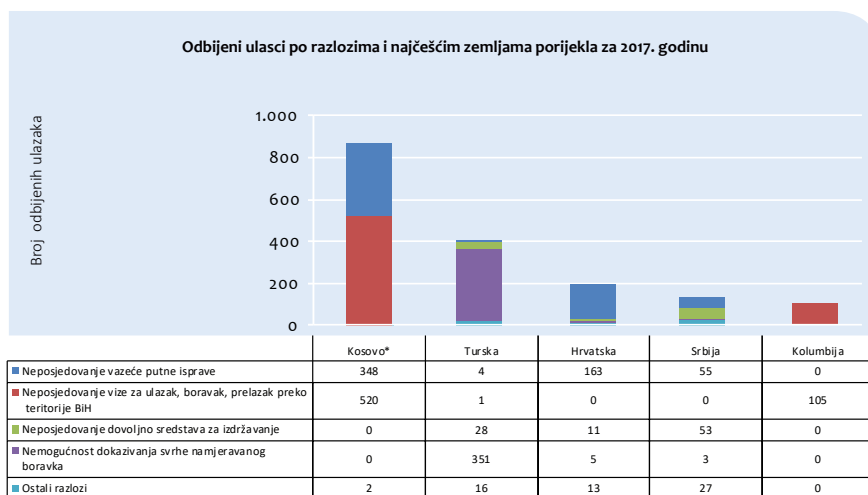
ulazak u BiH za 1.853 stranca, od toga na kopnenoj granici BiH 1.450 a na međunarodnim aerodromima 403 odbijena ulaska. Razlozi za odbijanje ulaska stranim državljanima u BiH bili su: neposjedovanje vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorije BiH ili odobrenja boravka propisano Zakonom (35,51%); neposjedovanje važeće putne isprave (28,49%); nemogućnost dokazivanja ili pružanja informacija o svrsi namjeravanog boravka (21,86%); neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje (7,45%); zabrana ulaska na teritoriju BiH (2,59%); te ostali razlozi (4,10%).³

Većina odbijenih prelazaka državne granice na graničnim prelazima je zbog neposjedovanje vize za ulazak, zatim zbog neposjedovanja važeće putne isprave, te zbog nemogućnosti dokazivanja svrhe namjeravanog boravka.

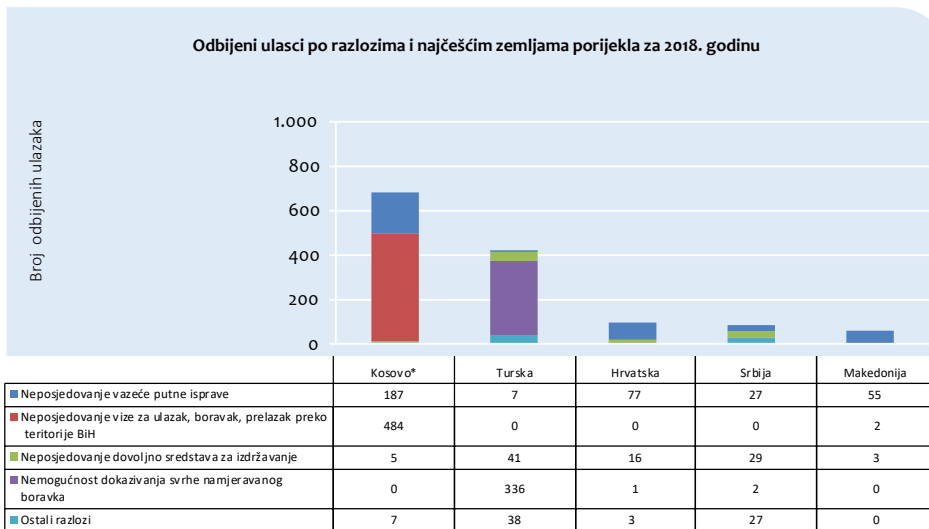
Grafički prikazi odbijenih ulazaka po razlozima za odbijanje ulaska u 2017. i 2018. godini

Grafički prikazi broja odbijenih ulazaka po razlozima i najčešćim državljanstvima za 2017. i 2018. godinu

3 Granična policija BiH, "Analiza rada Granične policije BiH za 2018. godinu" Sarajevo, januar 2019. godine, str.14.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice

Nezakonit prelazak granice podrazumjeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH na graničnom prelazu ili izvan graničnog prelaza. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

Tokom 2017. godine, ukupno je 766 osoba otkriveno u pokušaju ilegalnog prelaska granice BiH. U toku 2018. godine, zabilježen je drastičan porast od 486% i iznosio je 4.489 osoba što je direktna posljedica masovnih migracionih kretanja u prošloj godini preko naše zemlje. Naime, u 2015. godini došlo je do značajnog porasta migracija u Evropi i masovni mješoviti migracioni tokovi koji su se odvijali preko tzv. zapadnobalkanske rute, od druge polovine 2015. godine do marta 2016. godine⁴, su zaobišli Bosnu i Hercegovinu. Međutim, veliki broj migranata koji je ostao u zemljama tranzita, prije svega Srbiji, ali i drugim zemljama na zapadnobalkanskoj ruti, kao i kontinuirani dolasci migranata u države na vanjskim granicama Evrope, uzrokovali su situaciju da migranti traže i mijenjaju rute kako bi došli do željenih zemalja destinacije. Kao rezultat navedenih migracionih kretanja, Bosna i Hercegovina se suočila s pojačanim nezakonitim migracionim kretanjima u zadnjem kvartalu 2017. godine i tokom cijele 2018. godine.

Također treba napomenuti da je Granična policija BiH evidentirala 15.221 lice (uz napomenu da se u određenom broju slučajeva radi o istim licima koji vrše višestruke pokušaje ilegalnog prelaska granice) spriječeni u pokušaju ilegalnog prelaska na teritoriju BiH sa teritorije susjednih zemalja, na koju su se i vratili. Opisano predstavlja mjeru predviđenu članom 37. Zakona o graničnoj kontroli, koja je provodena direktnim angažovanjem policijskih službenika Granične policije BiH neposredno na graničnoj liniji, na koji način je vršeno sprečavanje stranih državljana da ilegalno uđu na teritoriju BiH.⁵

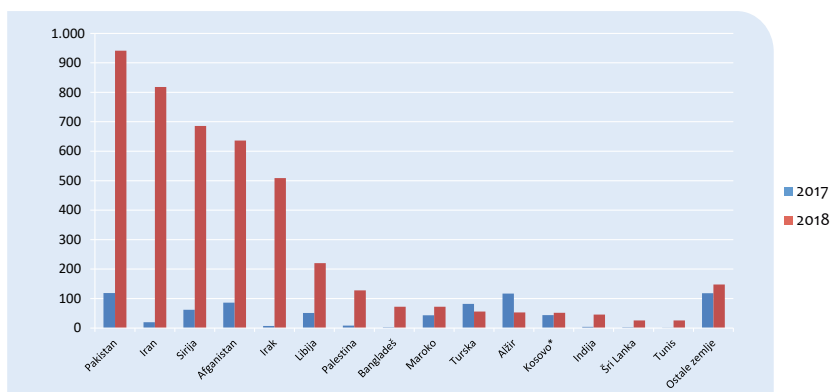
⁴ Makedonija, Srbija, Hrvatska, Slovenija i Austrija su 08.03.2016. godine zatvorile svoje granice za sve migrante bez važećih putnih dokumenata i vize.

⁵ Granična policija BiH, "Analiza rada Granične policije BiH za 2018. godinu" Sarajevo, januar 2019. godine, str.6.

Tabela 9. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2017. i 2018. godini razvrstani po državljanstvima

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Pakistan	119	941	690,76%
2.	Iran	20	818	3990,00%
3.	Sirija	62	686	1006,45%
4.	Afganistan	86	636	639,53%
5.	Irak	7	509	7171,43%
6.	Libija	51	220	331,37%
7.	Palestina	8	128	1500,00%
8.	Bangladeš	2	72	3500,00%
9.	Maroko	43	72	67,44%
10.	Turska	82	56	-31,71%
11.	Alžir	117	53	-54,70%
12.	Kosovo*	44	52	18,18%
13.	Indija	4	46	1050,00%
14.	Šri Lanka	2	26	1200,00%
15.	Tunis	1	26	2500,00%
16.	Ostale zemlje	118	148	25,42%
Ukupno		766	4.489	486,03%

Grafčki prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

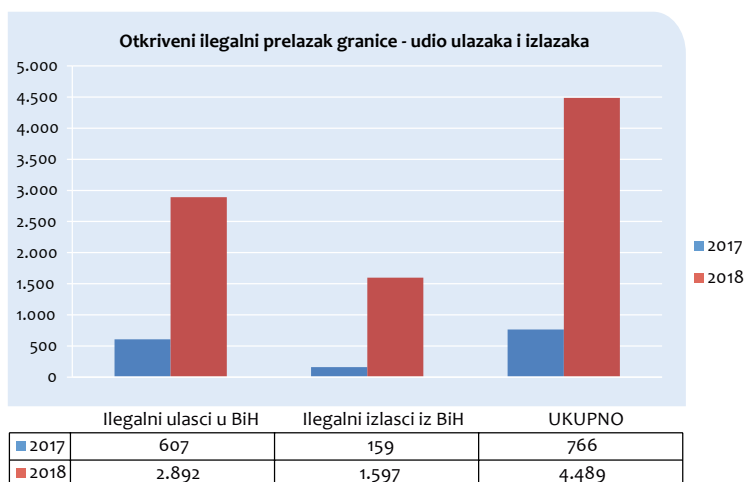

Prema raspoloživim podacima, u 2018. godini najviše otkrivenih nezakonitih prelazaka se odnosilo na državljane Pakistana, Irana, Sirije, Afganistana, Iraka, Libije i Palestine što predstavlja 88% od ukupnog broja nezakonitih prelazaka. Također, pored ovih gore navedenih državljana uočen je i značajan porast otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice i državljana Bangladeša, Maroka, Indije, Šri Lanke i Tunisa. Primjetan je i pad nezakonitih prelazaka državne granice državljana Alžira i Turske. Prema podacima iz izvještaja o radu Granične policije BiH „na graničnim prelazima u 2018. godini (ukupno ulaz i izlaz) registrovano je 617 (na ulazu 232 + na izlazu 385) osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prelaza (granični pojas) 3.872 (na ulazu 2.660 + na izlazu 1.212) osoba“,⁶ dok je tokom 2017. godine “na graničnim prelazima (ukupno ulaz i izlaz) registrovano 138 (na ulazu 121 + na izlazu 17) osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prelaza (granični pojas) 628 (na ulazu 486 + na izlazu 142) osobe“.⁷ Navedeni podaci ukazuju na tendenciju većeg broja ilegalnih prelazaka državne granice van graničnih prelaza.

6 Granična policija BiH, „Analiza rada Granične policije BiH za 2018. godinu“ Sarajevo, januar 2019. godine, str. 18.

7 Granična policija BiH, „Analiza rada Granične policije BiH za 2017. godinu“ Sarajevo, januar 2018. godine, str. 17.

Grafički prikaz ilegalnih ulazaka i izlaza u ilegalnim prelascima državne granice

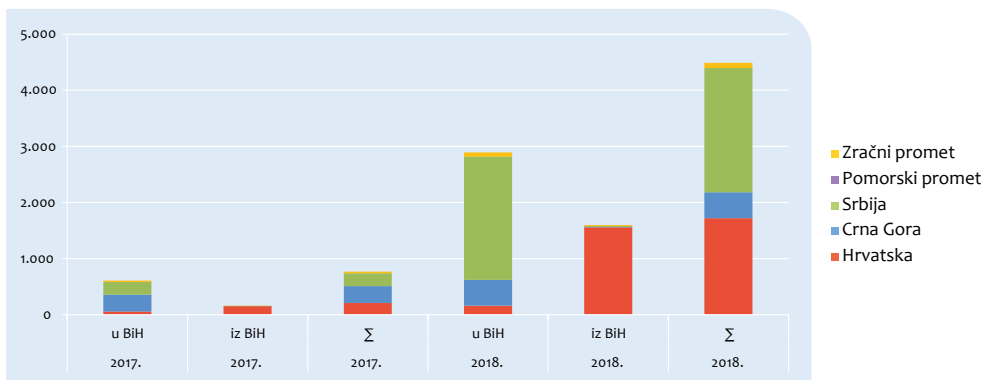

U 2017. godini, ilegalni izlasci su činili 20,76% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (766), dok je ovaj procenat u 2018. godini iznosio 35,58% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (4.489). Iz navedenih pokazatelja uočava se da je u 2018. godini daleko veći broj ilegalnih ulazaka u BiH (65%) nego izlaza (35%). Što se tiče kopnene granice, informacije Granične policije BiH govore da se veći broj ilegalnih prelazaka (ulazaka i izlaza) registruje van samih graničnih prelaza.

Tabela 10. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2017. i 2018. godini razvrstani po vrsti granice

Država	2017. u BiH	2017. iz BiH	2017. Σ	2018. u BiH	2018. iz BiH	2018. Σ	% u BiH	% iz BiH	%
Hrvatska	56	153	209	161	1.558	1.719	187,50	918,30	722,49
Crna Gora	299	0	299	459	5	464	53,51	-	55,18
Srbija	226	4	230	2.195	19	2.214	871,24	375,00	862,60
Pomorski prom.	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Zračni promet	26	2	28	77	15	92	196,15	650,00	228,57
Ukupno	607	159	766	2.892	1.597	4.489	376,44	904,40	486,03

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2017. i 2018. godini razvrstan po vrsti granice

Analizirajući raspoložive podatke o broju otkrivenih nezakonitih prelazaka u BiH prema vrsti granice i susjednim zemljama, evidentno je da je na kopnoj granici u 2018. godini otkriveno 4.397 osoba, što je znatno povećanje za 496% u odnosu na 2017. godinu kad je na istoj granici otkriveno 738 nezakonitih prelazaka. Također, uočava se povećan broj nezakonitih prelazaka na međunarodnim aerodromima za 229%, tako da su u 2018. godini otkrivene 92 osobe u nezakonitom prelasku granice, a u 2017. godini taj broj je iznosio 28 osoba.

Za analizu je karakteristično navesti da je zabilježeno značajno povećanje ilegalnih prelazaka državne granice sa Srbijom (863%), Hrvatskom (722%) i Crnom Gorom (55%). Od 2.214 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Srbijom 99% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i samo 1% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 464 osobe otkrivene prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Crnom Gorom 99% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH. Od 1.719 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Hrvatskom 9% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH i 91% na ilegalne izlaske iz BiH. Prema podacima Granične policije BiH najviše ilegalnih izlazaka je zabilježeno na granici prema Republici Hrvatskoj i iznosi 98% svih osoba otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska preko državne granice što ukazuje da se ilegalni migranti uglavnom odlučuju na izlazak iz BiH na ovom dijelu granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

Zahtjev za odobrenje boravka stranac podnosi DKP-u BiH ili nadležnoj organizacionoj jedinici Službe za poslove sa strancima, lično ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka, odnosno odobrenog boravka ako se radi o produženju privremenog boravka po istom osnovu ili stalnom boravku. Uz zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka stranac je dužan dati biometrijske podatke. O zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka po bilo kojem osnovu odlučuje nadležna organizaciona jedinica Službe za poslove sa strancima u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen putem DKP-a BiH, a u roku od 60 dana ako je zahtjev podnesen direktno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe za poslove sa strancima.

Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavještenje o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka. Kada je privremeni boravak odobren po osnovu rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka..

3.1. Privremeni boravak

Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremenski period od najviše jedne godine, s tim da rok važenja pasoša mora biti duži najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.

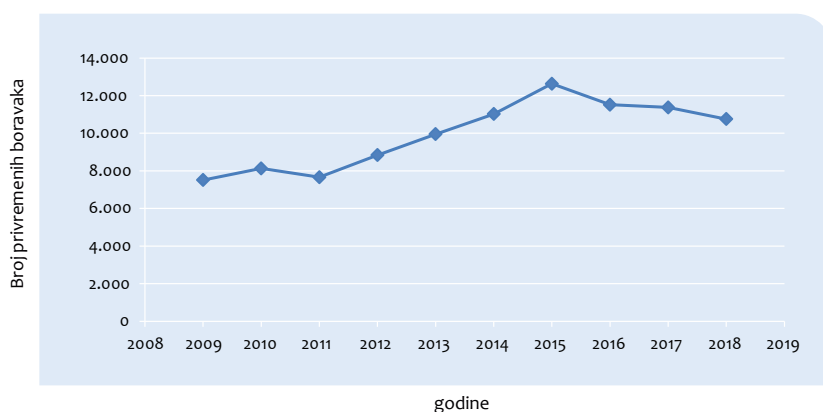
U skladu sa Zakonom o strancima koji je stupio na snagu u novembru 2015. godine privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava boraviti ili boravi u BiH po osnovu: spajanja porodice, obrazovanja, humanitarnih razloga, rada s radnom dozvolom, rada bez radne dozvole, ili drugih opravdanih razloga. Odobrenje privremenog boravka može se izuzetno izdati i po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini, ako postoji efektivna veza stranca s BiH.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju iz člana 58. (Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga) stav (2) tačka a) Zakona o strancima odobrava se na period najduže do šest mjeseci.

Tabela 11. Ukupan broj izdatih privremenih boravaka po godinama od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Priv. boravak	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756

Grafički prikaz izdatih privremenih boravaka po godinama od 2009. do 2018. godine

Kvalitetna pravna regulativa i već uspostavljeni centralizovani institucionalni okvir doveli su do uređivanja stanja u oblasti kretanja i boravka stranaca u BiH. Od 2009. do 2015. godine uočava se kontinuirani rast sa ujednačenim intenzitetom što dovodi do zaključka da je oblast kretanja i boravka stranaca stavljena pod kontrolu nadležnih organa u ovom periodu. U 2016. godini dolazi do smanjenja broja izdatih dozvola za privremeni boravak za 8,82% u odnosu na prethodnu godinu što je posljedica „u najvećem broju zbog prestanka

odobrenog/produženog boravka stranih državljana koji su radili na izgradnji TE Stanari i auto-puta na dionici Tarčin – Sarajevo“.⁸ U 2018. godini je došlo do dodatnog blagog pada broja izdatih dozvola za privremeni boravak od 5,42%. Iz prethodnog grafikona također se može uočiti kontinuirani pad broja odobrenja/produženja privremenih boravaka u periodu od 2015. do 2018. godine, što se može dovesti u korelaciju sa padom broja izdatih/produženih dozvola boravka državljanima Turske, koji su u najvećoj mjeri imali regulisan boravak u BiH po osnovu obrazovanja.

Problematika rješavanja statusnih pitanja stranih državljana do 01.10.2006. godine je bila u nadležnosti Odjela za strance pri MUP-ovima Kantona, MUP-u Republike Srpske te Policije Brčko Distrikta, gdje je bio evidentan različit pristup rješavanju ove problematike. Započinjanjem rada Službe za poslove sa strancima, kao upravne organizacije u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, napravljen je značajan iskorak na efikasnijem upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini, kroz jedinstveno postupanje svih organizacionih jedinica Službe prilikom rješavanja problematike predviđene Zakonom o strancima, a posebno korištenjem operativnih kapaciteta Službe na suzbijanju ilegalnih migracija.

U cilju definisanja aktualnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja privremenog boravka prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola (odobrena prvi put ili produžena boravišna dozvola) za privremeni boravak u toku 2017. i 2018. godine.

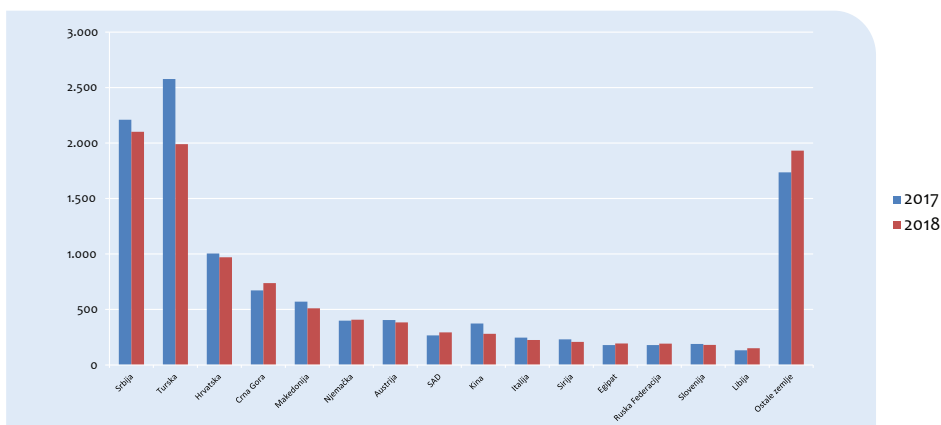
Tabela 12. Broj izdatih dozvola za privremeni boravak u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Srbija	2.210	2.101	-4,93%
2.	Turska	2.577	1.990	-22,78%
3.	Hrvatska	1.005	970	-3,48%
4.	Crna Gora	672	737	9,67%
5.	Makedonija	571	511	-10,51%
6.	Njemačka	399	408	2,26%
7.	Austrija	405	384	-5,19%
8.	SAD	266	293	10,15%

R.br.	Država	2017	2018	%
9.	Kina	373	281	-24,66%
10.	Italija	247	225	-8,91%
11.	Sirija	231	208	-9,96%
12.	Egipat	179	193	7,82%
13.	Ruska Federacija	180	192	6,67%
14.	Slovenija	190	181	-4,74%
15.	Libija	132	151	14,39%
16.	Ostale zemlje	1.735	1.931	11,30%
	Ukupno	11.372	10.756	-5,42%

⁸ Služba za poslove sa strancima BiH, „Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2016. godinu“. Sarajevo, januar 2017.

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za privremeni boravak u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

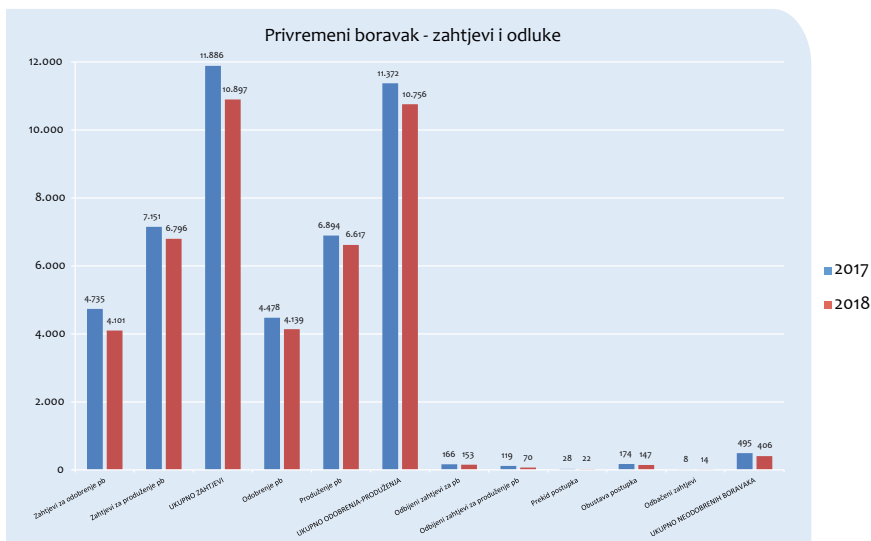
Analiza zbirnih parametara pokazuje da je u 2018. godini došlo do smanjenja boravišnih dozvola za privremeni boravak za 5,42% u odnosu na 2017. godinu.

Od ukupnog broja izdatih dozvola za privremeni boravak u 2018. godini najveći broj se odnosi na državljane Srbije (2.101), Turske (1.990), Hrvatske (970), Crne Gore (737) i Makedonije (511), što čini 59% od ukupnog broja izdatih dozvola. Procentualna analiza uporednih parametara ukazuje da je došlo do smanjenja broja privremenih boravaka za državljane pomenutih država osim Crne Gore. Također je došlo i do smanjenja izdavanja dozvola za privremeni boravak kod državljana Kine i Sirije, a primjetan je i porast broja izdatih dozvola za privremeni boravak za državljane Libije, Sjedinjenih Američkih Država, Egipta i Ruske Federacije.

Primjećuje se kontinuitet u pet najčešćih država porijekla strancima kojima je odobren ili produžen privremeni boravak u BiH, a ove zemlje su: Srbija, Turska, Hrvatska, Crna Gora i Makedonija. Ovih pet država porijekla obuhvata 60% svih osoba kojima je izdata boravišna dozvola za privremeni boravak u BiH tokom 2017. i 2018. godine.

U 2018. godini ukupno je podnesen 4.101 zahtjev za odobrenje novog privremenog boravka i 6.796 zahtjeva za produženje privremenog boravka, što ukupno iznosi 10.897 zahtjeva, a što je 8% manje nego u 2017. godini kada je ukupno podneseno 11.886 zahtjeva i to: 4.735 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 7.151 zahtjev za produženje privremenog boravka.

Grafički prikaz zahtjeva i odluka za privremeni boravak u 2017. i 2018. godini (odobrenje novog i produženje)

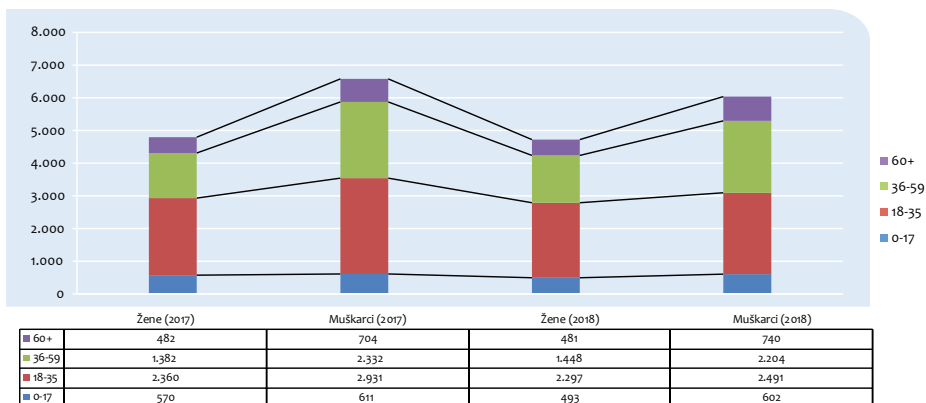

Rješavajući po zahtjevima za odobrenje - produženje privremenog boravka u 2018. godini ukupno je odobreno-produženo 10.756 privremenih boravaka, od toga je odobren novi privremeni boravak u 4.139 i produžen privremeni boravak u 6.617 slučajeva, a što je smanjenje od 5,42 % u odnosu na 2017. godinu, kada je ukupno odobreno-produženo 11.372 privremena boravka, od toga je odobren novi privremeni boravak u 4.478 slučajeva i produžen privremeni boravak u 6.894 slučajeva.

Prema ovim pokazateljima stopa odobrenja-produženja privremenih boravaka, u poređenju sa podnesenim zahtjevima iznosi 98,71% u 2018. godini.

U cilju definisanja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za privremeni boravak u BiH u 2018. godini prezentujemo polnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u svim kategorijama bilo više muškaraca nego žena i to: u starosnoj dobi od 0 do 17 godina (muškaraca 602, a žena 493), u starosnoj dobi od 18 do 35 godina (muškaraca 2.491, a žena 2.297), zatim u starosnoj dobi od 36 do 59 godina (muškaraca 2.204, a žena 1.448), te u starosnoj dobi preko 60 godina (muškaraca 740, a žena 481). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja privremenih boravaka, 6.037 ili 56,13% su privremeni boravci izdati muškarcima, a 4.719 ili 43,87% su privremeni boravci izdati ženama.

Odobreni privremeni boravci po dobi i polu za 2017. i 2018. godinu

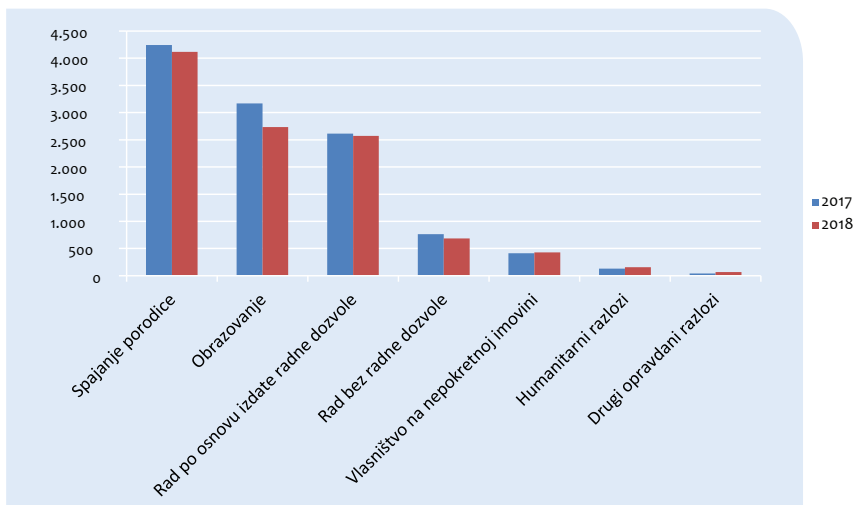
Prema podacima Službe za poslove sa strancima u 2018. godini najviše stranih državljana u BiH ima odobren privremeni boravak po osnovu: spajanja porodice u koju kategoriju ulaze i brak sa državljaninom BiH kao i vanbračna zajednica stranca sa državljaninom BiH (4.117), obrazovanja (2.735), rada po osnovu izdate radne dozvole (2.569) i rada bez radne dozvole (684), što ukupno predstavlja skoro 94% svih privremenih boravaka. U cilju definisanja aktuelnih kretanja legalnih imigracija na osnovu odobrenja privremenih boravaka strancima u BiH dajemo pregled odobrenih privremenih boravaka u BiH za 2017. i 2018. godinu, sa posebnim akcentom na 2018. godinu, razvrstan po osnovama, kao i učešće pojedinih osnova privremenog boravka u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH.

Tabela 13. Privremeni boravak u 2017. i 2018. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

Osnovi boravka	2017	% u Σ 2017	2018	% u Σ 2018	% 2018/2017
Spajanje porodice	4.244	37,32%	4.117	38,28%	-2,99%
Obrazovanje	3.170	27,88%	2.735	25,43%	-13,72%
Rad po osnovu izdate radne dozvole	2.611	22,96%	2.569	23,88%	-1,61%
Rad bez radne dozvole	764	6,72%	684	6,36%	-10,47%
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	412	3,62%	427	3,97%	3,64%
Humanitarni razlozi	132	1,16%	157	1,46%	18,94%
Drugi opravdani razlozi	39	0,34%	67	0,62%	71,79%
Ukupno	11.372	100,00%	10.756	100,00%	-5,42%

Privremeni boravak po drugim osnovama u BiH u 2018. godini strancima odobren je: po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini (427), humanitarnih razloga u koju kategoriju spada i liječenje (157) i drugih opravdanih razloga (67).

Grafički prikaz privremenih boravaka u 2017. i 2018. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

U 2018. godini došlo do smanjenja broja izdatih dozvola za privremeni boravak po slijedećim osnovama: spajanje porodice, obrazovanje, rad po osnovu izdate radne dozvole kao i rad bez radne dozvole. Također je u 2018. godini došlo do povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak po slijedećim osnovama: vlasništvo na nepokretnoj imovini, humanitarni razlozi i drugi opravdani razlozi. Odobreni privremeni boravci u BiH po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini, iako u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH u 2018. godini iznosi samo 3,97% veoma je značajan pokazatelj, pogotovu ako se uzmu u obzir pravne odredbe koje definišu da se navedeni osnov privremenog boravka može odobriti kad stranac pored ispunjavanja opštih uslova za odobrenje boravka treba da ispuni i posebne uslove kao što su: dokaz o vlasništvu nepokretne imovine, dokaz o posjedovanju efektivne veze sa BiH te dokaz da u nepokretnoj imovini ima obezbjeđen odgovarajući stambeni prostor za boravak. Da BiH postaje sve više zemlja određišta stranih državljana ukazuju i odobreni privremeni boravci po osnovu spajanja porodice koji u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u 2018. godini iznosi 38,28%.

Statistički podaci iz 2018. godine pokazuju da državljani susjednih država u BiH ostvaruju privremeni boravak najvećim dijelom po osnovu spajanja porodice, obrazovanja i izdate radne dozvole.

Tabela 14. Osnove za odobrenje privremenih boravaka u 2018. godini po državama

OSNOV BORAVKA	Srbija	Turska	Hrvatska	Crna Gora	Makedonija	Ostale države	UKUPNO
Spajanje porodice	864	355	521	484	282	1.611	4.117
Obrazovanje	369	1.263	168	158	28	749	2.735
Rad po osnovu izdate radne dozvole	686	315	167	70	52	1.279	2.569
Rad bez radne dozvole	101	50	44	0	135	354	684
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	71	3	43	24	8	278	427
Humanitarni razlozi	9	0	24	1	2	121	157
Drugi opravdani razlozi	1	4	3	0	4	55	67
UKUPNO	2.101	1.990	970	737	511	4.447	10.756

Obrazovanje je naročito čest osnov boravka za državljane Turske i Srbije. Za državljane Turske, obrazovanje u BiH je najčešći osnov boravka, iako se primjećuje i veliki broj boravaka po osnovu spajanja porodice i po osnovu izdate radne dozvole. Državljeni Srbije, Hrvatske, Crne Gore i Makedonije najčešće dobivaju privremeni boravak po osnovu spajanja porodice.

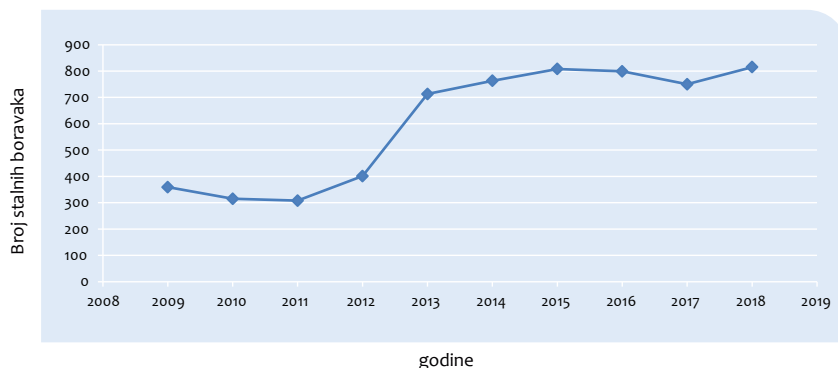
3.2. Stalni boravak

Stalni boravak može se odobriti strancu pod sljedećim uslovima: da na osnovu odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriju BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, da raspolaže dovoljnim i redovnim sredstvima za izdržavanje, da ima obezbjeđen odgovarajući smještaj i da ima obezbjeđeno zdravstveno osiguranje.

Tabela 15. Ukupan broj izdatih stalnih boravaka po godinama od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stalni boravak	359	315	308	401	713	763	808	799	750	815

Grafički prikaz izdatih stalnih boravaka po godinama od 2009. do 2018. godine

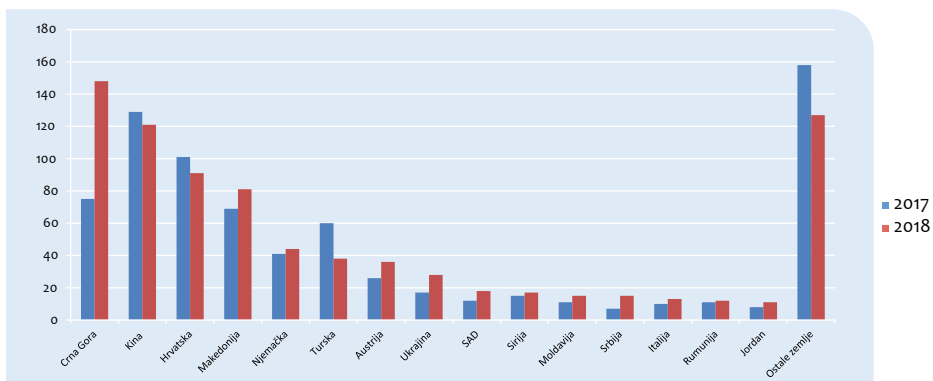

Vidljivo je da se kod dozvola za stalni boravak od 2011. do 2015. godine uočava priličan rast, a od 2015. do 2017. godine uočava se trend blagog pada u broju dozvola stalnih boravaka stranaca u BiH, da bi u 2018. godini došlo do ponovnog rasta u iznosu od 8,67% u odnosu na prethodnu godinu.

U cilju definisanja aktuelnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja stalnog boravka prezentujemo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u toku 2017. i 2018. godine. U 2018. godini je podnešeno 876 zahtjeva za odobrenje stalnog boravka a isti je odobren za 815 osoba.

Tabela 16. Broj izdatih dozvola za stalni boravak u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

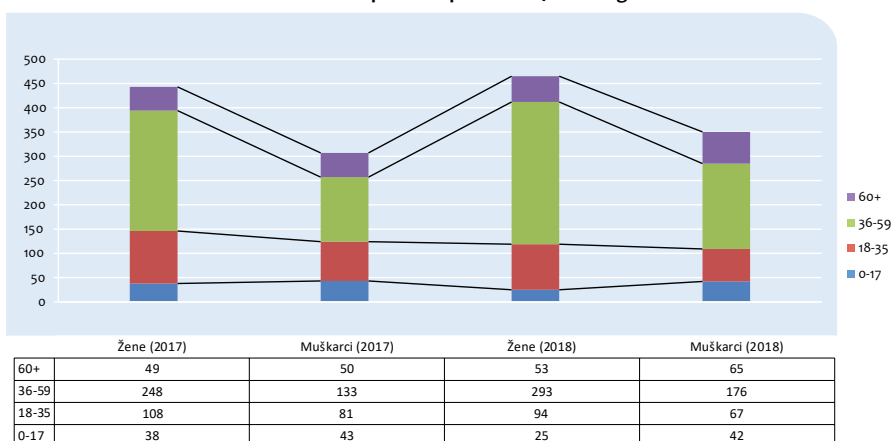
R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Crna Gora	75	148	97,33%
2.	Kina	129	121	-6,20%
3.	Hrvatska	101	91	-9,90%
4.	Makedonija	69	81	17,39%
5.	Njemačka	41	44	7,32%
6.	Turska	60	38	-36,67%
7.	Austrija	26	36	38,46%
8.	Ukrajina	17	28	64,71%
9.	SAD	12	18	50,00%
10.	Sirija	15	17	13,33%
11.	Moldavija	11	15	36,36%
12.	Srbija	7	15	114,29%
13.	Italija	10	13	30,00%
14.	Rumunija	11	12	9,09%
15.	Jordan	8	11	37,50%
16.	Ostale zemlje	158	127	-19,62%
	Ukupno	750	815	8,67%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

Najčešće zemlje porijekla stranaca koji su dobili stalni boravak u BiH u 2017. i 2018. godini su bile Crna Gora, Kina, Hrvatska i Makedonija.

Analizom odobrenih stalnih boravaka evidentno je da je stalni boravak državljanima Republike Srbije odobren u veoma malom procentu, dok u odobrenjima/produženjima privremenog boravka zauzimaju najveći procenat. Naime, Sporazum o dvojnem državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije omogućava državljanima Republike Srbije da prije steknu uslove za prijem u državljanstvo BiH, nego uslove za odobrenje stalnog boravka, te je iz tog razloga procenat odobrenja stalnog boravka državljanima Republike Srbije izuzetno mali.

U cilju definisanja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za stalni boravak u BiH u 2018. godini prezentujemo polnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u starosnoj kategoriji od 18 do 35 godina bilo više žena nego muškaraca (žena 94, a muškaraca 67), kao i u kategoriji od 36 do 59 godina (žena 293, a muškaraca 176); dok je u starosnoj dobi od 0 do 17 godina bilo više muškaraca nego žena (žena 25, a muškaraca 42), kao i u starosnoj dobi iznad 60 godina (žena 53, a muškaraca 65). Posmatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja stalnog boravaka u 2018. godini, 465 ili 57% su stalni boravci izdati ženama, a 350 ili 43% su stalni boravci izdati muškarcima.

Odobreni stalni boravci po dobi i polu za 2017. i 2018. godinu

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

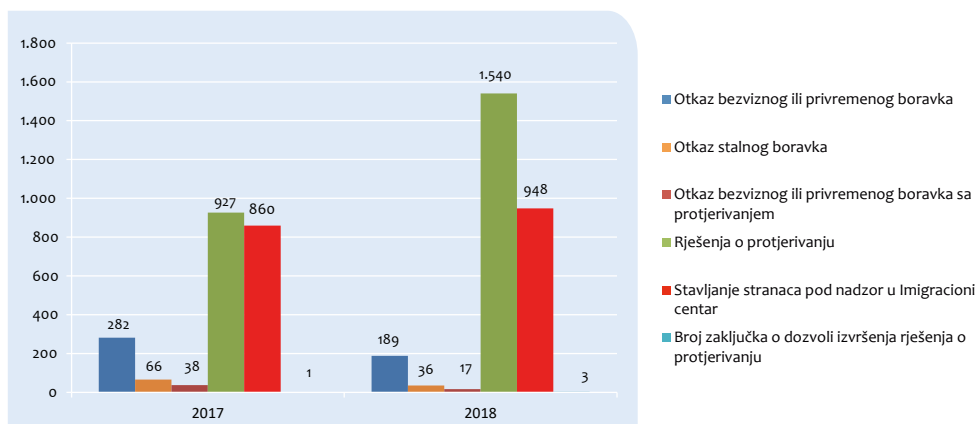
Mjere koje se poduzimaju prema strancima nakon otkrivanja ilegalnog boravka uključuju: otkaz bezvизnog ili privremenog boravka, otkaz stalnog boravka, otkaz bezvизnog ili privremenog boravka sa protjerivanjem, rješenja o protjerivanju, stavljanje stranaca pod nadzor i prisilno udaljenje stranaca iz BiH donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

Prezentujemo uporedne podatke poduzetih mjera prema stranim državljanima u 2017. i 2018. godini razvrstane prema vrstama mjera koja su poduzete prema strancima u BiH.

Tabela 17. Broj poduzetih mjera u 2017. i 2018. godini razvrstan prema vrstama mjera

R.br.	Vrsta mjere	2017	2018	%(2018/2017)
1.	Rješenja o otkazu bezvизnog ili privremenog boravka	282	189	-32,98%
2.	Rješenja o otkazu stalnog boravka	66	36	-45,45%
3.	Rješenja o otkazu bezvизnog ili privr. boravka sa protjerivanjem	38	17	-55,26%
4.	Rješenja o protjerivanju	927	1.540	66,13%
5.	Rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u Imigracioni centar	860	948	10,23%
6.	Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	1	3	200,00%
Ukupno:		2.174	2.733	25,71%

Grafički prikaz poduzetih mjera u 2017. i 2018. godini razvrstan po vrstama mjera

Iz prezentovanih podataka vidljivo je da je broj izrečenih mjera prema strancima u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu veći za 25,71%.

Broj izrečenih mjera otkaza boravka (beviznog, privremenog i stalnog) i otkaza boravka uz izrečenu mjeru protjerivanja su rezultati vršenja planiranih i pojačanih operativnih provjera, inspeksijskih kontrola, kao i provođenje svih planskih aktivnosti na terenu od strane inspektora za strance koje je Služba za poslove sa strancima u skladu sa svojim nadležnostima prepoznala kao važan segment u praćenju i borbi protiv nezakonitih migracija na području BiH.

Međutim, i pored pojačanih aktivnosti preuzetih od strane Službe za poslove sa strancima u cilju otkrivanja i sprečavanja neregularnih migracija tokom 2018. godine u Bosni i Hercegovini uočeno je povećanje izrečenih mjera protjerivanja i smještaja pod nadzor stranih državljana u Imigracioni centar, što se dovodi u vezu sa povećanim brojem ilegalnih migranata koji su sa područja R. Srbije kao i sa područja R. Crne Gore ilegalno dolazili u BiH. Ovaj trend se tokom 2018. godine nastavio sa realnom tendencijom daljeg uvećanja i radi se o ilegalnim migrantima iz zemalja visokog migracionog rizika, koji kontinuirano u grupama nastoje koristiti teritoriju BiH prema njihovim izjavama, kao tranzitno područje na putu prema zemljama EU. Kao zaključak povećanja pritiska i otvaranja naprijed navedenih ruta jeste da se najvjerojatnije radi o migrantima koji nisu uspjeli u namjeri da izađu iz R. Srbije preko Mađarske, R. Hrvatske ili Rumunije, zbog čega ove kategorije traže alternativne rute za odlazak prema zemljama EU, kao i otvaranja nove rute kretanje neregularnih migranata preko Albanije - Crne Gore – BiH - Hrvatske i dalje prema zemljama EU.

U vezi sa naprijed navedenim, prioriteti Službe za poslove sa strancima kako tokom 2018. godine, tako i u narednom periodu su kontinuirane operativne aktivnosti inspektora za strance na prikupljanju operativnih saznanja i informacija o pravcima kretanja ilegalnih migranata, organizatorima ilegalnih prebacivanja i krijumčarenja lica, te njihovim blagovremenim dostavljanjem drugim bezbjedonosnim agencijama za provođenje zakona, što će rezultirati procesuiranjem lica umiješanih u ilegalno prebacivanja i krijumčarenje stranih državljana.

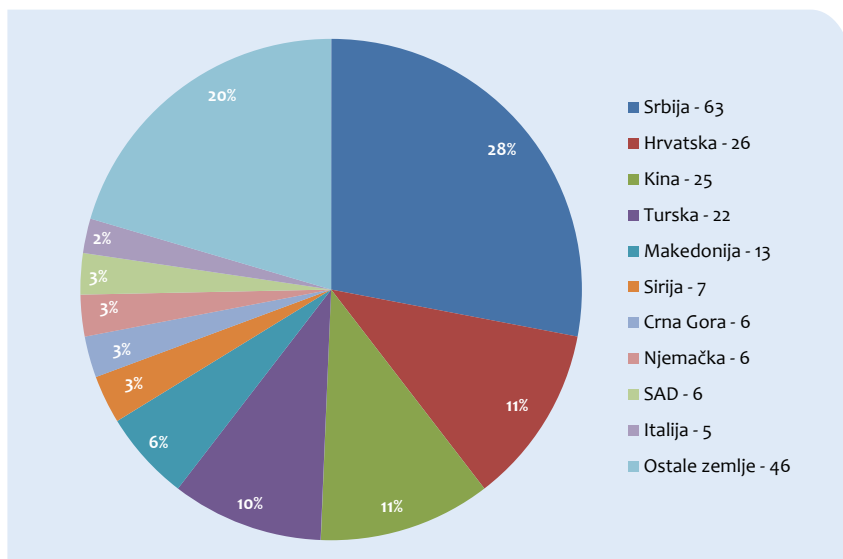
Također prema navodima iz Izvještaja o radu Službe za poslove sa strancima za 2018. godinu bitno je napomenuti da Služba za poslove sa strancima svakodnevno vrši operativne i inspeksijske provjere na terenu, gdje je na osnovu prikupljenih informacija i operativnih saznanja prikupljenih opservacijom terena realizovan niz koordiniranih aktivnosti u svrhu kontrole zakonitosti boravka stranih državljana u BiH.

4.1. Otkaz boravka

Tokom 2017. godine ukupno je otkazano 348 boravaka (282 bezvizna ili privremena boravaka, te 66 stalnih boravaka).

Tokom 2018. godine, ukupno je otkazano 225 boravaka (189 bezviznih ili privremenih i 36 stalnih boravaka) što predstavlja značajno smanjenje od 35,34% u odnosu na prethodnu godinu.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o otkazu bezviznog, privremenog i stalnog boravka za 2018. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

Najveći broj rješenja o otkazu boravka je izdato državljanima Srbije, Hrvatske, Kine, Turske i Makedonije što predstavlja 66,22% od ukupnog broja otkaza boravka. Općenito, najčešći razlog za donošenje rješenja o otkazu bezviznog boravka je zbog nepoštivanja javnog poretka BiH i obavljanja djelatnosti za koje je potrebna radna dozvola, a istu ne posjeduju. Privremeni boravci su otkazivani najčešće zbog izmjene okolnosti na osnovu kojih su odobreni, ili zato što je stranac neprekidno izbivao iz BiH duže od 180 dana za vrijeme odobrenog boravka, dok su stalni boravci najčešće otkazivani zbog boravka stranca više od godinu dana van BiH, kao i zbog činjenice da su isti izbivali iz BiH kraće od jedne godine ali se na osnovu okolnosti nedvomislno utvrdilo da nemaju namjeru povratka u BiH.⁹

4.2. Rješenja o protjerivanju

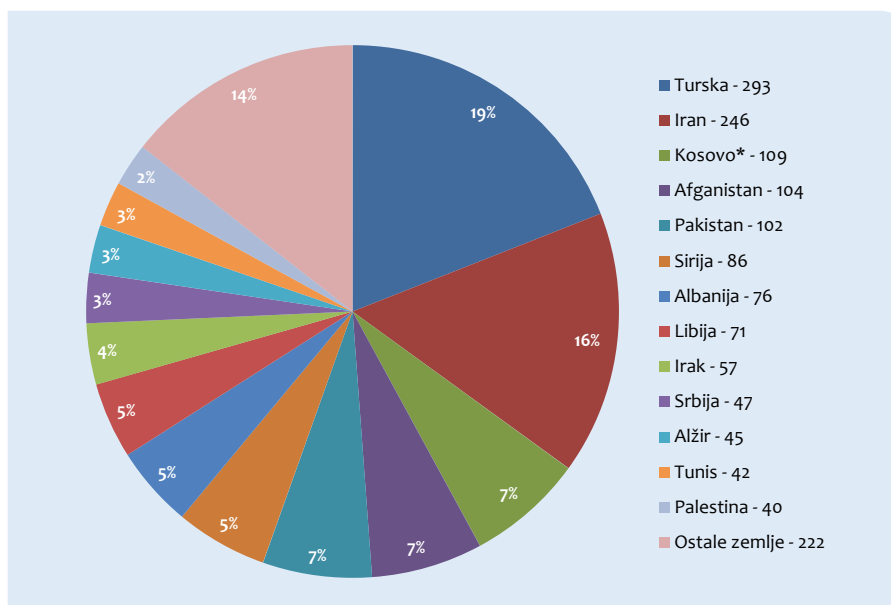
Tokom 2017. godine, donešeno je ukupno 927 rješenja o protjerivanju, dok je ovaj broj u 2018. godini iznosio 1.540 što predstavlja značajno povećanje od 66,13%.

Također u 2018. godini donešeno je 17 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka sa mjerom protjerivanja, dok je taj broj u 2017. godini iznosio 38 što predstavlja smanjenje od 55,26%.

Izrečene mjere protjerivanja stranim državljanima najviše su izricane iz razloga što su prekršili propise o prelasku državne granice ili ostali u BiH nakon perioda važenja vize ili odobrenog boravka, osobama prihvaćenim na osnovu sporazuma o readmisiji, osobama pravosnažno osuđenim za krivična djela, osobama kojima je otkazan boravak a u određenom roku nisu dobrovoljno napustili zemlju, te ostalih propisanih razloga. Mjerom protjerivanja se također strancima zabranjuje ulazak u Bosnu i Hercegovinu u vremenskom periodu od 1 do 5 godina.

⁹ Služba za poslove sa strancima BiH, „Izvjestaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2018. godinu“, Sarajevo, januar 2019.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o protjerivanju za 2018. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor

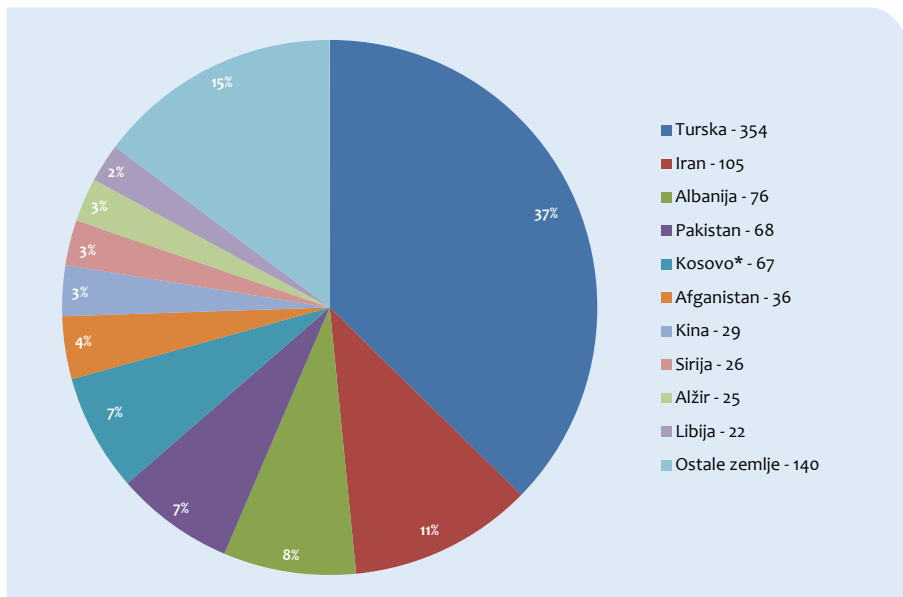
Stavljanje stranaca pod nadzor je mjera kojom se na osnovu odredbi propisanih Zakonom o strancima donosi rješenje o stavljanju stranca pod nadzor, a stranac se smješta u Imigracioni centar. Imigracioni centar, u nadležnosti Službe za poslove sa strancima, prvobitnog kapaciteta 40 mjesta, stavljen je u funkciju 30.06.2008. godine od kada je mjera stavljanja stranca pod nadzor počela da se realizuje. Nova zgrada Imigracionog centra, kapaciteta 80 mjesta, otvorena je 23.11.2009. godine. Otvorenjem novog objekta od čvrstog materijala, smještajni kapacitet Imigracionog centra dodatno je proširen na 120 mjesta. Funkcionisanjem Imigracionog centra stvorene su bitne pretpostavke za sigurni sistem udaljenja stranaca iz zemlje, jer Služba za poslove sa strancima može do konačnog udaljenja smjestiti pod nadzor svakog stranca koji je u neregularnom boravku u BiH, kada je očigledno da stranac neće dobrovoljno napustiti zemlju ili je prihvaćen po osnovu sporazuma o readmisiji, odnosno prijetnja javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti BiH.

Tokom 2017. godine, ukupno je 860 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar. Najviše ilegalnih migranata bili su državljani: Turske, Kosova*, Albanije, Alžira i Pakistana. Također u 2017. godini je 37 lica smještena pod nadzor u mjestu boravišta ili u druge specijalizovane ustanove.

Tokom 2018. godine, ukupno je 948 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracioni centar što predstavlja povećanje od 10,23%. Najviše ilegalnih migranata bili su državljani: Turske,

Irana, Albanije, Pakistana, Kosova* i Afganistana. Također u 2018. godini su 22 lica smještena pod nadzor u mjestu boravišta ili u druge specijalizovane ustanove.

Prezentujemo grafički prikaz donesenih rješenja o stavljanju stranaca pod nadzor u Imigracioni centar za 2018. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Udaljenje stranaca iz BiH je mjera koju poduzima Služba za poslove sa strancima u slučajevima kad je strancu donešeno rješenje kojim mu se nalaže napuštanje BiH i isto je postalo izvršno, a stranac u ostavljenom roku u rješenju za dobrovoljni povratak ne želi dobrovoljno da napusti BiH. Ova mjera podrazumjeva prisilno udaljenje stranca iz BiH.

Prema podacima iz Izvještaja Službe za poslove sa strancima u 2018. godini su donešena 3 zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je taj broj u 2017. godini iznosio 1 zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju. Ovako mali broj prisilnih udaljenja je posljedica odluke stranaca da dobrovoljno i samoinicijativno napuste BiH. Navedeni pokazatelji ukazuju da se promoviše i prioritarno koristi dobrovoljni povratak u zemlje porijekla što je humaniji i efikasniji postupak u odnosu na prisilni povratak. Udaljenje stranaca je lakše, brže i ekonomičnije ukoliko se mogu koristiti sporazumi o readmisiji, što podrazumjeva da je Bosna i Hercegovina potpisala sporazum o readmisiji sa državom u koju se stranac udaljava i da je navedeni sporazum stupio na snagu.

5. Povratak neregularnih migranata

U ovom poglavlju prezentuju se podaci i analizira kretanje osnovnih parametara u oblastima:

- Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz asistenciju i pomoć Međunarodne organizacije za migracije (IOM),
- Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a,
- Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima,
- Prihvat i povratak po sporazumima o readmisiji,
- Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH.

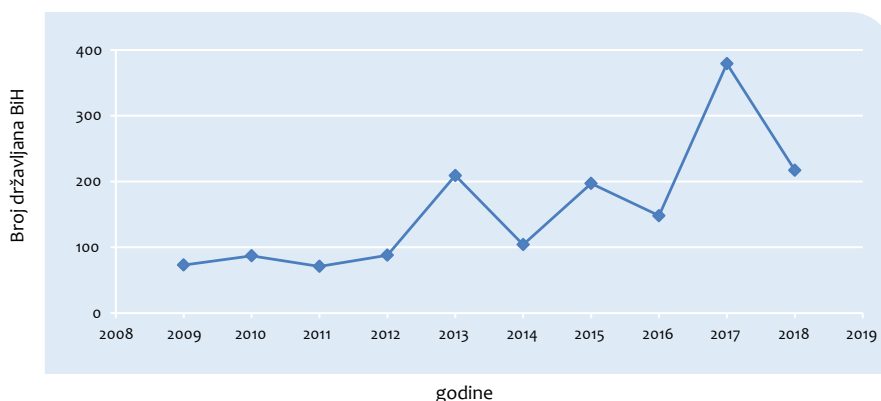
5.1. Dobrovoljni povratak bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a

Bosna i Hercegovina je sudjelovala u programima dobrovoljnih povratka bh. državljana iz drugih zemalja. Programi dobrovoljnog povratka su realizovani uglavnom posredstvom IOM-a i za ovu oblast izvor podataka je IOM.

Tabela 18. Ukupan broj bh. državljana vraćenih u BiH uz asistenciju IOM-a od 2009. do 2018. god.

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	UKUPNO
Osobe	73	87	71	88	209	104	197	148	379	217	1.573

Grafički prikaz broja vraćenih bh. državljana od 2009. do 2018. godine uz asistenciju IOM-a

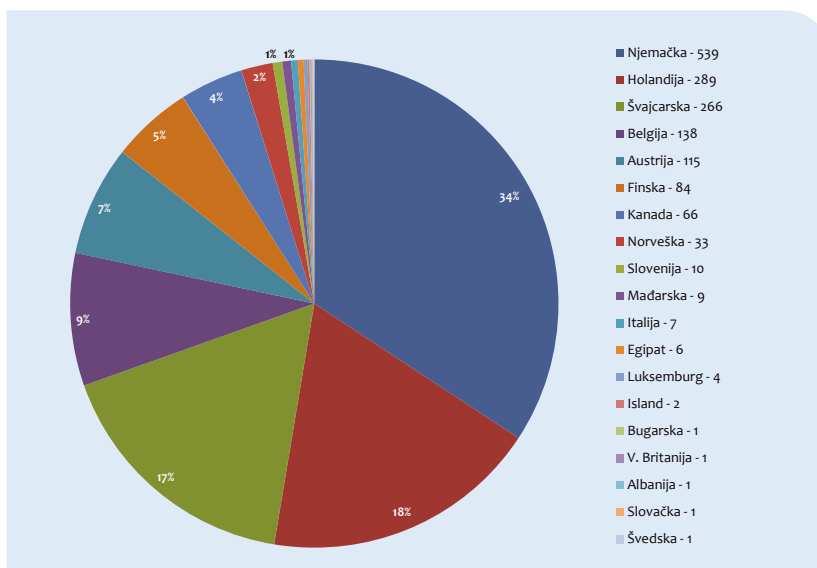
Po programima IOM-a u periodu od 2009. godine do 2018. godine dobrovoljno su se vratila 1.573 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu, a prema prezentovanim podacima u periodu od 2009. do 2013. godine uočava se rastući trend bh. državljana koji se u Bosnu i Hercegovinu vraćaju na navedeni način, da bi u 2014. godini taj broj bio prepolovljen u odnosu na 2013. godinu. Također je uočen značajan porast broja vraćenih bh. državljana od 89% u 2015. godini u odnosu na prethodnu godinu, da bi u 2017. godini došlo do ponovno značajnog skoka za 156% i iznosio je 379 bh. državljana. U 2018. godini je došlo do ponovnog pada u odnosu na prethodnu godinu za 43%.

Tabela 19. Broj državljana BiH koji su se dobrovoljno vratili uz pomoć IOM-a

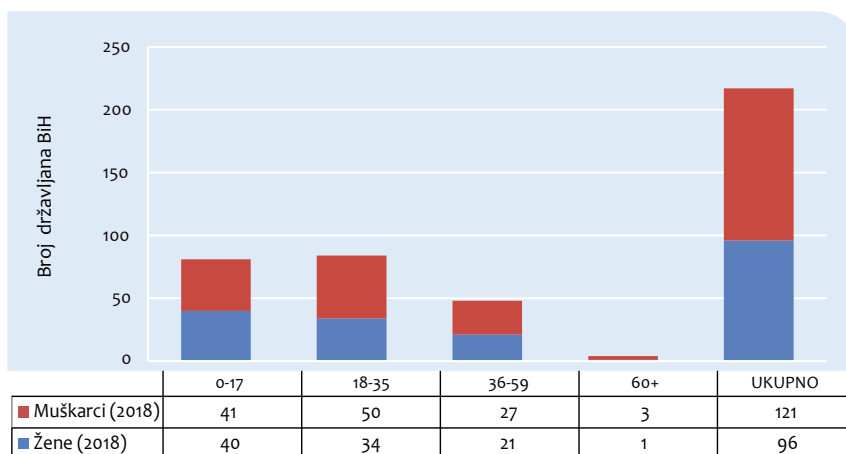
Red. br.	DRŽAVA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ukupno
1.	Njemačka	-	-	-	-	-	-	-	-	346	193	539
2.	Holandija	-	-	-	16	61	25	59	114	12	2	289
3.	Švajcarska	56	76	33	28	34	7	11	10	4	7	266
4.	Belgija	5	2	20	5	41	29	13	5	10	8	138
5.	Austrija	-	-	-	1	13	-	101	-	-	-	115
6.	Finska	8	4	4	19	25	5	1	16	2	-	84
7.	Kanada	-	-	-	18	24	24	-	-	-	-	66
8.	Norveška	1	1	7	-	7	5	10	1	1	-	33
9.	Slovenija	-	-	-	-	1	5	1	-	2	1	10
10.	Mađarska	-	3	1	1	-	1	-	-	2	1	9
11.	Italija	-	-	-	-	3	1	-	-	-	3	7
12.	Egipat	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	6
13.	Luksemburg	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4
14.	Island	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
15.	Bugarska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
16.	V. Britanija	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
17.	Albanija	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
18.	Slovačka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
19.	Švedska	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
	Ukupno	73	87	71	88	209	104	197	148	379	217	1.573

Analizirajući podatke po zemljama iz kojih su se državljani BiH dobrovoljno vratili u Bosnu i Hercegovinu uz pomoć IOM-a, u periodu od 2009. do 2018. godine, uočava se da je najveći broj povratka realizovan iz Njemačke (34%), Holandije (18%), Švajcarske (17%), a zatim Belgije (9%), Austrije (7%), Finske (5%), Kanade (4%), Norveške (2%), dok je navedeni povratak iz svih ostalih zemalja iznosio 4%. Najveći povratak državljana BiH u 2018. godini je bio iz Njemačke (89%).

Grafički prikaz broja dobrovoljno vraćenih državljana BiH od 2009. do 2018. godine po zemljama iz kojih su se vratili

Grafički prikaz broja bh. državljana koji su se vratili u BiH uz asistenciju IOM-a u 2018. godini prema dobi i polu

U 2018. godini 217 bh. državljana se dobrovoljno vratilo u BiH, od toga 121 osoba muškog pola i 96 osoba ženskog pola. Najveći broj korisnika ovog programa bilo je u dobi manjoj od 35 godina starosti (76%).

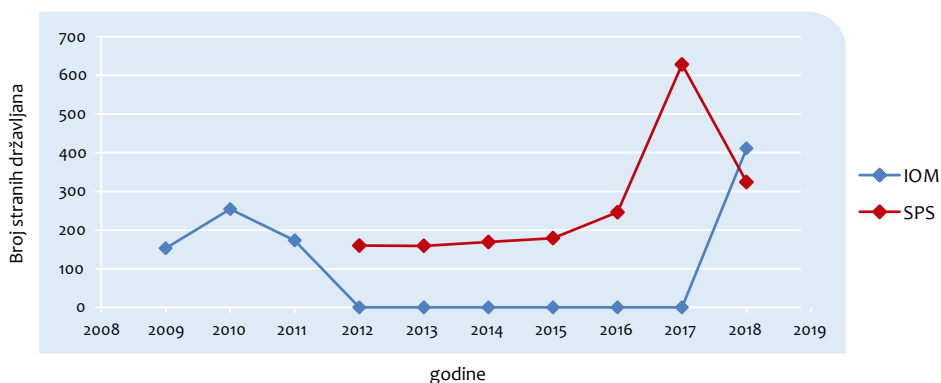
5.2. Dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u zemlje porijekla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)

Zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila u svim upravnim postupcima kada se rješavaju statusna pitanja stranaca u BiH, u slučajevima kad stranac treba da napusti BiH, ostavlja rok za dobrovoljno izvršenje rješenja. U slučajevima kad stranac želi dobrovoljno napustiti BiH, ali nema sredstava za povratak može da koristi pomoć IOM-a i da realizuje svoj povratak po programu „Pomoć pri dobrovoljnom povratku neregularnih migranata“ (u daljem tekstu -AVR) koji implementira IOM.

Tabela 20. Ukupan broj stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	UKUPNO
IOM	153	254	173	-	-	-	-	-	-	411	991
SPS	-	-	-	160	159	169	179	246	628	324	1.865

Grafički prikaz broja stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2009. do 2018. godine

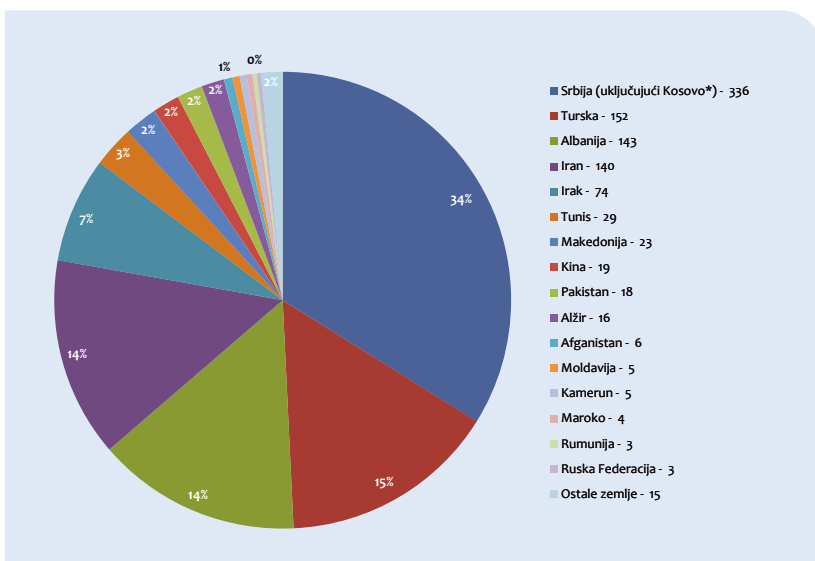
Po programima IOM-a u periodu od 2009. godine do 2018. godine dobrovoljno je vraćen 991 strani državljanin iz BiH u zemlje porijekla. Prema prezentovanim podacima ovaj vid povratka je bio u porastu u 2010. godini kada su vraćena 254 stranca iz BiH. U 2011. godini uočen pad od nekih 32%. Nakon toga zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u narednih šest godina nije organizovao nijedan dobrovoljni povratak iz BiH putem AVR programa. U 2018. godini IOM je putem AVR programa finansirao dobrovoljni povratak iz BiH za 411 stranih državljana.

Kad se analizira povratak u 2018. godini u organizaciji IOM-a uočava se znatan povratak državljana Irana, Turske i Iraka.

Tabela 21. Povratak stranaca iz BiH po AVR programu po godinama i državama povratka uz asistenciju IOM-a

R.Br.	DRŽAVA	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ukupno
1.	Srbija (uključujući Kosovo*)	68	132	135	-	-	-	-	-	-	1	336
2.	Turska	10	14	23	-	-	-	-	-	-	105	152
3.	Albanija	52	84	4	-	-	-	-	-	-	3	143
4.	Iran	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140	140
5.	Irak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74	74
6.	Tunis	-	2	2	-	-	-	-	-	-	25	29
7.	Makedonija	12	11	-	-	-	-	-	-	-	-	23
8.	Kina	1	2	-	-	-	-	-	-	-	16	19
9.	Pakistan	5	-	-	-	-	-	-	-	-	13	18
10.	Alžir	-	2	2	-	-	-	-	-	-	12	16
11.	Afganistan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
12.	Moldavija	1	1	2	-	-	-	-	-	-	1	5
13.	Kamerun	-	-	1	-	-	-	-	-	-	4	5
14.	Maroko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
15.	Rumunija	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
16.	Ruska Federacija	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	3
17.	Indija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
18.	Azerbejdžan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
19.	Ukrajina	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
20.	Crna Gora	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	2
21.	Jordan	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2
22.	Etiopija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
23.	Kuba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
24.	Filipini	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
25.	Gana	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
26.	Šri Lanka	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Ukupno	153	254	173	0	0	0	0	0	0	411	991

Grafički prikaz broja vraćenih stranaca iz BiH od 2009. do 2018. godine po zemljama u koje su vraćeni uz asistenciju IOM-a

Uz činjenicu da od 2012. do 2017. godine nije bilo AVR programa za povratak stranaca iz BiH uz pomoć IOM-a, važno je naglasiti da je Služba za poslove sa strancima organizovala dobrovoljni povratak. Od 2012. do 2017. godine Služba za poslove sa strancima je organizovala i izvršavala samostalni dobrovoljni povratak stranaca kroz implementaciju projekta „Prevencija ilegalnih migracija u BiH i regionu i dobrovoljni povratak ilegalnih migranata“, finansiran od strane Vlade Švajcarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC).

U organizaciji Službe za poslove sa strancima od 2012. do 2018 godine je vraćeno ukupno 1.865 stranaca.

U 2017. godini Služba za poslove sa strancima je organizovala povratak za ukupno 628 stranaca što je za 155,28% više nego u 2016. godini. Od navedenih 628 stranaca, 361 stranac je vraćen kroz projekat finansiran od strane Vlade Švajcarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švajcarske agencije za razvoj i saradnju (SDC), dok je 267 stranaca vraćeno uz samostalnu asistenciju Službe za poslove sa strancima. Glavni razlog za izlazak iz Bosne i Hercegovine je donošenje rješenja o protjerivanju.

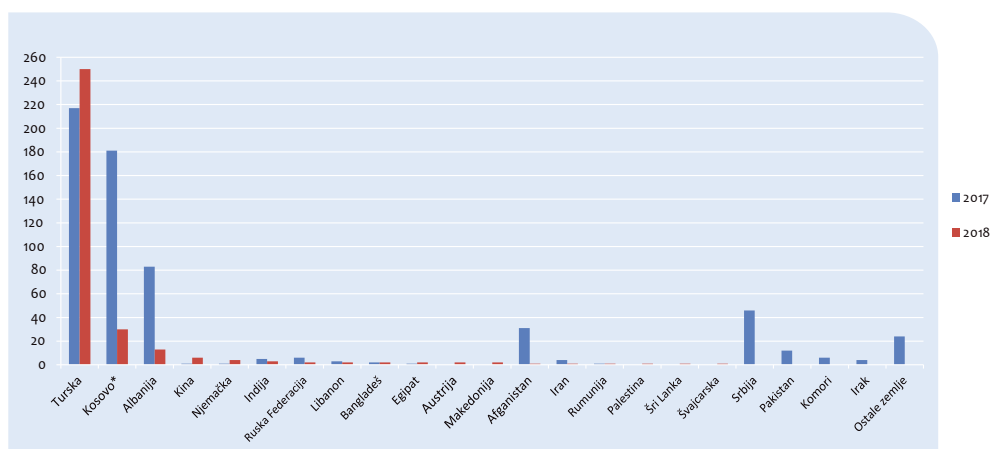
U 2018. godini Služba za poslove sa strancima je organizovala i izvršila samostalni dobrovoljni povratak za 324 lica.

Tabela 22. Broj dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2017. i 2018. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2017	2018
1.	Turska	217	250
2.	Kosovo*	181	30
3.	Albanija	83	13
4.	Kina	1	6
5.	Njemačka	1	4
6.	Indija	5	3
7.	Ruska Federacija	6	2
8.	Libanon	3	2
9.	Bangladeš	2	2
10.	Egipat	1	2
11.	Austrija	-	2
12.	Makedonija	-	2
13.	Afganistan	31	1
14.	Iran	4	1
15.	Rumunija	1	1
16.	Palestina	-	1
17.	Šri Lanka	-	1
18.	Švajcarska	-	1

R.br.	Država	2017	2018
19.	Srbija	46	-
20.	Pakistan	12	-
21.	Komori	6	-
22.	Irak	4	-
23.	Crna Gora	3	-
24.	Jordan	3	-
25.	Slovenija	3	-
26.	Sirija	3	-
27.	Hrvatska	2	-
28.	Tunis	2	-
29.	Azerbejdžan	1	-
30.	Bugarska	1	-
31.	Češka Republika	1	-
32.	Džibuti	1	-
33.	Gana	1	-
34.	Holandija	1	-
35.	Kamerun	1	-
36.	Tanzanija	1	-
	Ukupno	628	324

Grafički prikaz broja dobrovoljnih povratka stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2017. i 2018. godini

5.3. Povratak po sporazumima o readmisiji

Sporazumi o readmisiji su sporazumi koji olakšavaju i ubrzavaju povratak državljana ugovornih strana koji borave bez dozvola boravka u drugoj ugovornoj strani, kao i državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorije jedne ugovorne strane direktno otišle na teritoriju druge ugovorne strane.

Realizacija sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata državljana BiH, odnosno provjere identiteta i državljanstva vrši se preko Ministarstva sigurnosti – Sektor za imigraciju, a u dijelu prihvata državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva kao i povratak iz BiH realizaciju provodi Služba za poslove sa strancima.

5.3.1. Prihvat i predaja po sporazumima o readmisiji

Po svim sporazumima o readmisiji posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, koji je nadležan za realizaciju sporazuma u dijelu prihvata državljana BiH, u 2018. godini obrađen je prihvat za 774 osobe. Nakon provjere identiteta i državljanstva BiH ili postupanja u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole, prihvat je odobren za 540 osoba koje su bile državljani BiH što čini smanjenje od 45,67% u odnosu na 2017. godinu kada je odobren prihvat za 994 osobe. Od odobrenih zahtjeva za 540 osoba, 316 osoba se odnosi na redovne zahtjeve za readmisiju, a 224 osobe se odnose na readmisiju u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole. Također je za 234 osobe odbijen prihvat jer iste nisu bili državljani BiH. Najveći broj prihvata državljana BiH u 2018. godini je realizovan iz SR Njemačke (56,67%).

Tabela 23. Prihvat državljana BiH u 2017. i 2018. godini po osnovu zahtjeva za readmisiju

R.br.	Država	2017	2018
1.	Njemačka	740	306
2.	Francuska	60	102
3.	Austrija	44	37
4.	Švedska	56	23
5.	Švajcarska	23	22
6.	Belgija	23	12
7.	Holandija	13	9
8.	Crna Gora	9	9
9.	Hrvatska	12	4
10.	Srbija	3	4

R.br.	Država	2017	2018
11.	Slovenija	6	2
12.	Moldavija	1	2
13.	Turska		2
14.	Italija	1	1
15.	Ruska Federacija	1	1
16.	Bugarska	1	1
17.	Mađarska	-	1
18.	Poljska	-	1
19.	Luksemburg	-	1
20.	Velika Britanija	1	-
Ukupno		994	540

Prezentovani podaci pokazuju da je po osnovu sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao u skladu sa članom 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske

zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole, odobren prihvata za 540 državljana BiH. Također je evidentirano u Analizi rada Granične policije BiH za 2018. godinu¹⁰ da je tokom 2018. godine vraćeno 1.034 državljana BiH iz zemalja sa kojima BiH ima potpisane sporazume o readmisiji. Uoprednom analizom podataka iz raspoloživih izvora je evidentno da su 494 osobe direktno vraćene Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Prema godišnjem izvještaju Službe za poslove sa strancima po osnovu sporazuma o readmisiji u 2018. godini ukupno su prihvaćena 652 stranca i svi su po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit.¹¹

Što se tiče predaje lica u 2018. godini, prema podacima Službe za poslove sa strancima, po osnovu sporazuma o readmisiji, ukupno je predato 670 stranaca, od čega je 450 stranaca predato po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit, 193 stranca po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit, 26 stranaca po osnovu Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara BiH o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit i 1 stranac po osnovu Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit.¹²

5.3.2. Prihvata po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

Sporazum o readmisiji po kojem BiH kontinuirano prima najviše osoba je Sporazum sa Republikom Hrvatskom, bilo da se radi o državljanima BiH koji borave bez dozvola boravka u Republici Hrvatskoj ili su „po istom osnovu“ vraćeni iz drugih zemalja u Republiku Hrvatsku, kao i državljanima trećih zemalja ili osobama bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorije Bosne i Hercegovine otišle u Republiku Hrvatsku.

Sporazum o readmisiji sa Republikom Hrvatskom je jedan od parametara koji se koristi za praćenje ilegalnih migracija, prvenstveno u domenu prihvata državljana trećih zemalja koji su preko teritorije BiH bilo na osnovu legalnog ili ilegalnog ulaska u BiH ilegalno izašli prema Republici Hrvatskoj, odnosno zemljama zapadne Evrope. U cilju prezentovanja navedenog parametra, prema podacima Granične policije BiH i Službe za poslove sa strancima, prikazujemo prihvata u BiH državljana trećih zemalja po navedenom sporazumu sa Republikom Hrvatskom.

Tabela 24. Prihvata državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom

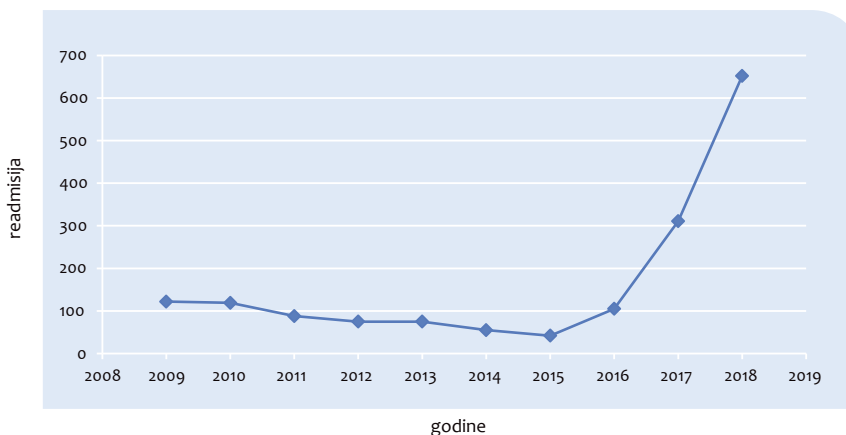
Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prihvata osoba u BiH	122	119	88	75	75	55	42	105	311	652

10 Granična policija BiH, „Analiza rada Granične policije BiH za 2018. godinu“ Sarajevo, januar 2019. godine, str. 22.

11 Služba za poslove sa strancima BiH, „Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2018. godinu“ Sarajevo, januar 2019.

12 Služba za poslove sa strancima BiH, „Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2018. godinu“ Sarajevo, januar 2019.

Grafički prikaz broja državljana trećih zemalja prihvaćenih u BiH po Sporazumu sa Republikom Hrvatskom

Analizirajući trend prihvata državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom uočava se konstantno opadajući trend od 2009. do 2015. godine, da bi poslije tog perioda došlo do konstantnog rastućeg trenda. U 2017. i 2018. godini ovaj broj se značajno povećao što je posljedica migratornih kretanja u regionu.

Do 2015. godine za ovu vrstu podataka su korišteni izvještaji Granične policije BiH, dok je izvor podataka za posljednje tri godine Služba za poslove sa strancima.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca u 2017. godini je iznosio 324 stranca, i to: po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom 311 stranaca, po Sporazumu o readmisiji sa SR Njemačkom 13 stranaca.¹³

Što se tiče 2018. godine prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca je iznosio 652 stranca i svi su po osnovu Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju lica čiji je ulazak i boravak nezakonit.¹⁴

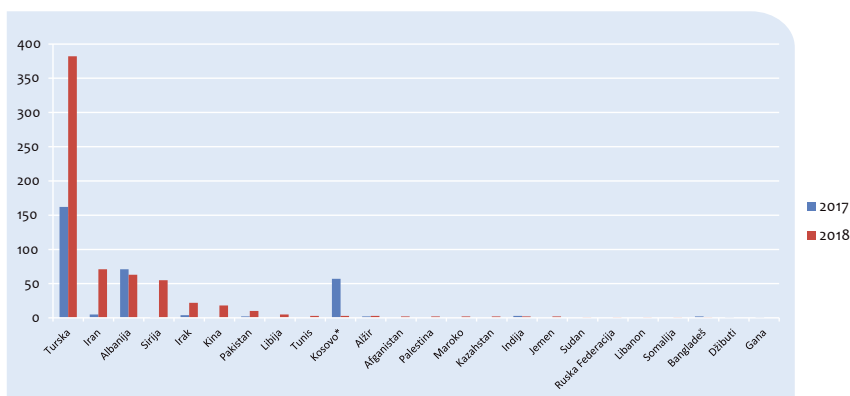
¹³ Služba za poslove sa strancima BiH, „Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2017. godinu“ Sarajevo, januar 2018

¹⁴ Služba za poslove sa strancima BiH, „Izveštaj o radu Službe za poslove sa strancima za 2018. godinu“ Sarajevo, januar 2019.

Tabela 25. Prihvat državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom za 2017. i 2018. godinu

R.br.	Država	2017	2018	%
1.	Turska	162	382	135,80%
2.	Iran	5	71	1.320,00%
3.	Albanija	71	63	-11,27%
4.	Sirija	1	55	5.400,00%
5.	Irak	4	22	450,00%
6.	Kina	-	18	-
7.	Pakistan	2	10	400,00%
8.	Libija	-	5	-
9.	Tunis	-	3	-
10.	Kosovo*	57	3	-94,74%
11.	Alžir	2	3	50,00%
12.	Afganistan	-	2	-
13.	Palestina	-	2	-
14.	Maroko	-	2	-
15.	Kazahstan	-	2	-
16.	Indija	3	2	-33,33%
17.	Jemen	-	2	-
18.	Sudan	-	1	-
19.	Ruska Federacija	-	1	-
20.	Libanon	-	1	-
21.	Somalija	-	1	-
22.	Bangladeš	2	1	-50,00%
23.	Džibuti	1	-	-100,00%
24.	Gana	1	-	-100,00%
Ukupno		311	652	109,65%

Grafički prikaz prihvaćanja državljana trećih zemalja u BiH po Sporazumu sa R. Hrvatskom za 2017. i 2018. godinu

Analizom podataka uočava se u 2018. godini značajno povećanje prihvaćanja u BiH po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom državljana Turske, Irana, Sirije i Iraka. Prikazani statistički podaci o prihvatima i predaji stranih državljana ukazuju da je BiH još uvijek tranzitno područje sa teritorije Srbije i Crne Gore ka Republici Hrvatskoj.

5.4. Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH

Samostalan dobrovoljni povratak stranaca iz BiH u proteklom periodu prezentiran posredstvom podataka koje vodi Služba za poslove sa strancima pod nazivom „stranci koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje“, u kojim

su prikazani podaci o svim strancima kojima je Služba za poslove sa strancima rješenjem naložila napuštanje teritorije BiH i/ili ostavila rok za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH i koji su se u ostavljenom roku za dobrovoljno napuštanje BiH vratili u zemlju porijekla.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje BiH u 2017. godini je iznosio 801 osoba, a u 2018. godini taj broj je iznosio 1.142 osobe, što je značajno povećanje za 42,57%.

Tabela 26. Broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje u 2017. i 2018. godini

R.br.	Država	2017	2018
1.	Srbija	243	213
2.	Iran	1	196
3.	Turska	92	128
4.	Hrvatska	31	58
5.	Irak	7	51
6.	Crna Gora	47	47
7.	Pakistan	8	37
8.	Kosovo*	26	36
9.	Afganistan	11	31
10.	Tunis	-	30
11.	Kina	15	27
12.	Makedonija	29	26
13.	Sirija	10	20
14.	SAD	22	15
15.	Njemačka	14	14
16.	Alžir	13	12
17.	Indija	2	12
18.	Slovenija	9	12
19.	Italija	7	11
20.	Jordan	6	11
21.	Libija	9	11
22.	Saudijska Arabija	23	9
23.	Maroko	2	7
24.	Austrija	17	6
25.	Ruska Federacija	2	6
26.	Španija	3	6
27.	Albanija	20	5
28.	Egipat	5	5
29.	Izrael	1	5
30.	Kuvajt	5	5
31.	Malezija	5	5
32.	Rumunija	20	5
33.	Brazil	1	4
34.	Filipini	4	4
35.	Libanon	-	4
36.	Moldavija	1	4
37.	Poljska	12	4
38.	Vijetnam	-	4
39.	Gana	-	3
40.	Komori	-	3
41.	Palestina	3	3
42.	Ukrajina	1	3
43.	Bahrein	-	2
44.	Barbados	-	2
45.	Irska	-	2
46.	Južni Sudan	-	2
47.	Francuska	6	2
48.	Holandija	-	2
49.	Indonezija	3	2
50.	Kamerun	-	2
51.	Kanada	-	2
52.	Koreja, Republika	1	2
53.	Kuba	4	2
54.	Slovačka	4	2
55.	Švajcarska	1	2
56.	Velika Britanija	8	2
57.	Australija	-	1
58.	Azerbejdžan	-	1
59.	Belgija	1	1
60.	Češka Republika	2	1
61.	Etiopija	2	1
62.	Grčka	2	1
63.	Honduras	1	1
64.	Južna Afrika	-	1
65.	Kipar	-	1
66.	Uzbekistan	-	1
67.	Jemen	-	1
68.	Kolumbija	1	1
69.	Mađarska	4	1
70.	Portugal	-	1
71.	UA Emirati	3	1
72.	Zelenortska Ostrva	-	1
73.	Bangladeš	1	-
74.	Bugarska	4	-
75.	Čad	5	-
76.	Danska	1	-
77.	Gruzija	1	-
78.	Katar	3	-
79.	Meksiko	2	-
80.	Nigerija	1	-
81.	Norveška	1	-
82.	Oman	1	-
83.	Panama	1	-
84.	Sudan	6	-
85.	Svazilend	1	-
86.	Švedska	2	-
87.	Venecuela	1	-
	Ukupno	801	1.142

Evidentno je povećanje broja povratka državljana Irana i Turske i smanjenje broja povratka državljana Srbije.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Zahtjeve za azil u BiH, do 30.06.2004. godine, zaprimao je i rješavao UNHCR u skladu sa svojim mandatom i procedurama UNHCR-a. Vođenje postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH preuzele su institucije BiH od 01.07.2004. godine. Zaprimanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH provodi se u skladu sa zakonodavstvom i procedurama BiH.

Prema trenutno važećem Zakonu o azilu („Sl. Glasnik BiH“, broj 11/16 i 16/16) organ koji u prvom stepenu rješava po zahtjevima za azil je Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil. Organ koji rješava po tužbama izjavljenim na prvostepena rješenja, u ovom postupku, je Sud BiH. Stranci su, prema Zakonu o azilu, zaštićeni principom zabrane vraćanja **“non-refoulement“** od povratka u zemlju gdje postoji stvarni rizik da će biti podvrgnuti smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. U postupku po zahtjevima azil se, prije svega, ispituje osnovanost razloga za dodjelu **izbjegličkog statusa** u BiH podnosiocu zahtjeva za koga postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se povratkom u zemlju porijekla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od progona zbog rase, vjere, nacije, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj grupi. Dalje se, u postupku po zahtjevu za azil u BiH, posebna pažnja poklanja ispitivanju postojanja razloga za poštivanje principa zabrane vraćanja „non-refoulement“ u kontekstu dodjele dopunske zaštite, **supsidijarne zaštite**. Uslove za dodjelu supsidijarne zaštite strancu ispituje Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, u postupku azila, nakon što utvrdi da stranac ne ispunjava uslove za dodjelu izbjegličkog statusa. S tim u vezi, supsidijarna zaštita odobrava se strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje statusa izbjeglice ako postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se povratkom u zemlju porijekla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od teške povrede ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ukoliko strancu nije odobren izbjeglički status ni supsidijarna zaštita zbog primjene klauzula isključenja ali se u postupku azila utvrdi da postoji ozbiljan rizik da će vraćanjem ili prisilnim udaljenjem u drugu zemlju biti podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju, strancu se dozvoljava **ostanak u BiH** u skladu sa Zakonom o strancima, kojim se reguliše oblast kretanja i boravka stranaca.

Odluke po zahtjevu za azil koje donosi Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, kao prvostepeni organ, mogu biti:

- a) usvaja se zahtjev i priznaje status izbjeglice;
- b) usvaja se zahtjev i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) odbija se zahtjev i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH;
- d) odbija se zahtjev i utvrđuje da ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih principom zabrane vraćanja iz člana 6. (2) Zakona o azilu;

- e) postupak po zahtjevu za azil se obustavlja i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH; ili
- f) odbacuje se zahtjev za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH.

U cilju definisanja trenda u oblasti azila prezentujemo podatke o podnešenim zahtjevima za azil u periodu od 2009. godine do 2018. godine. U posmatranom periodu zahtjevi za azil u BiH podnošeni su Ministarstvu sigurnosti – Sektoru za azil.

Nadležni organi BiH su od 01.01.2009. godine do 31.12.2018. godine zaprimili 1.678 zahtjeva za azil. Po osnovu 1.678 zahtjeva, azil u BiH su zatražile 2.453 osobe. U navedenom periodu nadležni organ BiH (Ministarstvo sigurnosti BiH - Sektor za azil) odobrio je izbjeglički status za 8 osoba, a za 96 osoba je odobrena supsidijarna zaštita.

Tabela 27. Broj osoba koje su zatražile azil u BiH od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ukupno
Broj osoba	71	64	46	53	100	45	46	79	381	1.568	2.453

Tabela 27a. Broj osoba kojima je priznat izbjeglički status u BiH od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ukupno
Broj osoba	1	-	-	-	2	5	-	-	-	-	8

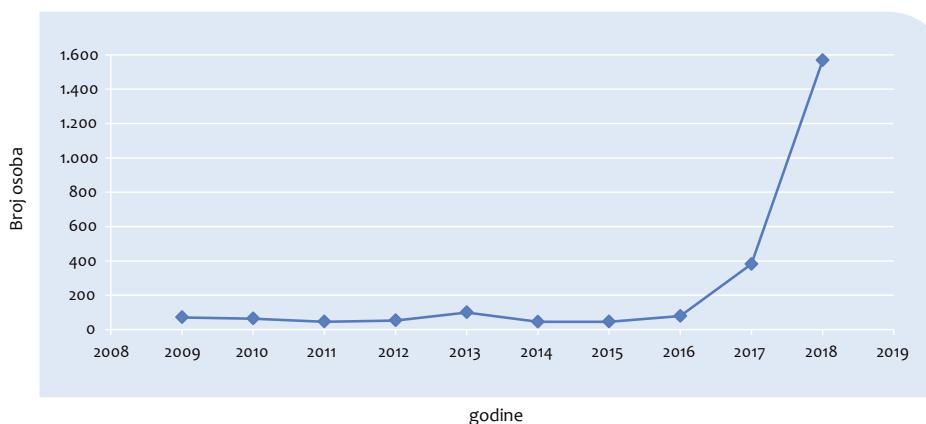
U posmatranom periodu, od ukupnog broja priznatih izbjeglica, 4 osobe su iz Sirijske Arapske Republike i po jedna osoba iz Crne Gore, Kameruna, Palestine i Mijanmara.

Tabela 27b. Broj osoba kojima je priznata supsidijarna zaštita u BiH od 2009. do 2018. godine

Godine	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Ukupno
Broj osoba	1	4	-	25	28	8	5	6	8	11	96

U posmatranom periodu, od ukupnog broja osoba sa priznatom supsidijarnom zaštitom, 67 osobe su iz Sirijske Arapske Republike, 6 iz Iraka, 11 iz Turske, 5 iz Srbije, 3 iz Eritreje, te po jedna iz Egipta, Palestine, Pakistana i Somalije.

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH od 2009. do 2018. godine

Analizom grafičkog prikaza može se vidjeti da od 2008. do 2012. godine dolazi do blagog opadanja broja osoba koje su zatražile azil u BiH.

Dalje, u 2013. godini dolazi do povećanja broja zahtjeva za azil u BiH u odnosu na 2012. godinu (sa 40 zahtjeva na 73 zahtjeva), dok je broj osoba koje su zatražile azil, u istom periodu, povećan za 88,68% (100 osoba u 2013. godini u odnosu na 53 osobe u 2012. godini). Povećanje broja tražilaca azila u BiH, u ovom periodu, posljedica je priliva državljana Sirijske Arapske Republike zbog ratnih dešavanja u tom području.

U 2014. godini dolazi do ponovnog smanjenja broja tražilaca azila za 55%, da bi se taj broj zadržao skoro na istom nivou u 2015. godini, dok u 2017. godini dolazi do naglog povećanja broja tražilaca azila za 382% gdje se evidentira najveći broj iz Alžira, Pakistana, Sirijske Arapske Republike i Afganistana.

Obzirom da se Bosna i Hercegovina u 2018. godini suočila sa višestrukim povećanjem broja osoba koje su iskazale namjeru za podnošenjem zahtjeva za azil došlo je i do značajnog povećanja broja tražilaca azila u odnosu na prethodnu godinu od 311%.

Nakon ulaska u BiH preko granice sa Srbijom i Crnom Gorom, najveći broj migranata se direktno pojavljuju u terenskim centrima Službe za poslove sa strancima kako bi izrazili namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH. Od ukupno 23.902 evidentirana stranca namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2018. godini iskazalo je 22.499 osoba.

Osobi koja je iskazala namjeru za podnošenja zahtjeva za azil izdaje se potvrda o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil sa rokom trajanja od 14 dana, kao rokom koji je predviđen Zakonom o azilu koji se primjenjuje u situacijama velikog broja istovremeno iskazanih namjera. U navedenom roku stranac treba podnijeti zahtjev za azil Sektoru za azil Ministarstva sigurnosti BiH. Iskazivanje namjere za podnošenje zahtjeva za azil u BiH je instrument koji omogućava pravo na boravak na teritoriji BiH u roku njene valjanosti¹⁵.

¹⁵ Član 32. Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH”, br. 11/16 i 16/16)

U 2018. godini zahtjev za azil u BiH je podnijelo 1.568 osoba što čini oko 7% od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil. Najveći broj zahtjeva za azil je podnesen od strane državljana Irana (364), Pakistana (350), Afganistana (334), Sirije (189) i Iraka (116) što predstavlja 86% od ukupnog broja zahtjeva za azil. Razlika između broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil i stvrano podnesenih zahtjeva za azil je izravan pokazatelj zloupotrebe azilantskog sistema u BiH na način da se nezakonit boravak u BiH ozakoni iskazivanjem namjere za azil na teritoriji BiH na određeno razdoblje, a zatim koristi za nezakonit odlazak prema Hrvatskoj. U 2018. godini najveći broj zahtjeva za azil je riješen donošenjem zaključaka o obustavi postupka¹⁶.

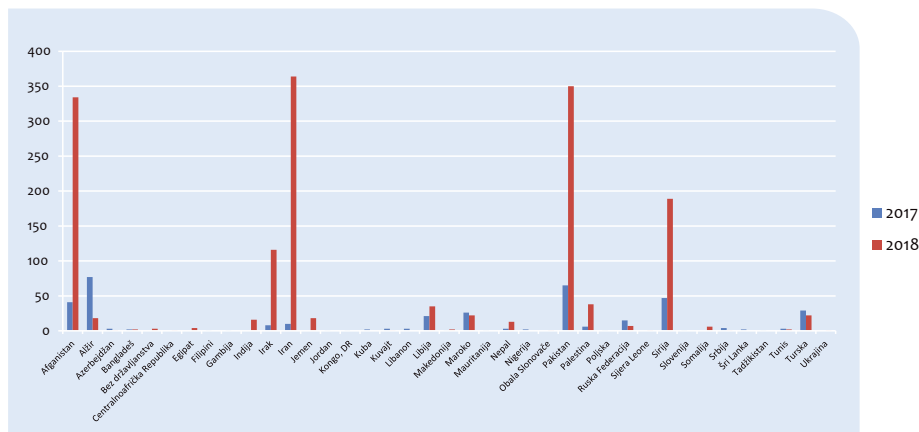
U cilju analize aktuelne situacije u oblasti azila prezentujemo podatke koji se odnose na podnesene zahtjeve za azil i broj osoba obuhvaćenih tim zahtjevima u 2017. i 2018. godini.

¹⁶ Član 47. Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH”, br. 11/16 i 16/16)

Tabela 28. Broj zahtjeva (osoba) koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u 2017. i 2018. godini

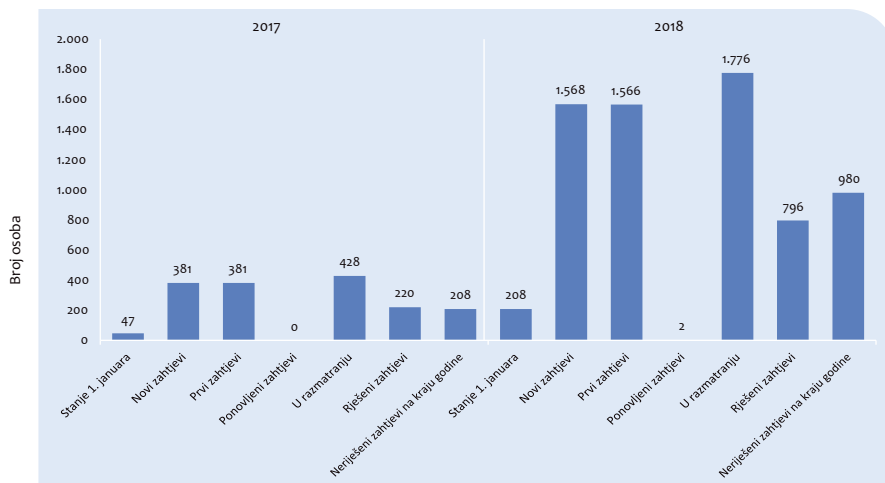
AZIL		2017		2018		%	
R.Br.	Država	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1.	Afganistan	37	41	128	334	245,94%	802,70%
2.	Alžir	77	77	18	18	76,62%	76,62%
3.	Azerbejdžan	3	3	1	1	-66,67%	-66,67%
4.	Bangladeš	2	2	2	2	0,00%	0,00%
5.	Bez državljanstva	-	-	3	3	-	-
6.	Centralnoafrička Republika	-	-	1	1	-	-
7.	Egipat	-	-	4	4	-	-
8.	Filipini	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
9.	Gambija	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
10.	Indija	-	-	16	16	-	-
11.	Irak	8	8	39	116	387,50%	1.350,00%
12.	Iran	9	10	157	364	1.644,44%	3.540,00%
13.	Jemen	-	-	11	18	-	-
14.	Jordan	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
15.	Kongo, DR	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
16.	Kuba	2	2	-	-	-100,00%	-100,00%
17.	Kuvajt	1	3	1	1	0,00%	-66,67%
18.	Libanon	3	3	-	-	-100,00%	-100,00%
19.	Libija	21	21	35	35	66,67%	66,67%
20.	Makedonija	1	1	1	2	0,00%	100,00%
21.	Maroko	26	26	22	22	-15,38%	-15,38%
22.	Mauritanija	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
23.	Nepal	3	3	11	13	266,67%	333,33%
24.	Nigerija	1	2	-	-	-100,00%	-100,00%
25.	Obala Slonovače	-	-	1	1	-	-
26.	Pakistan	65	65	344	350	429,23%	438,46%
27.	Palestina	6	6	31	38	416,67%	533,33%
28.	Poljska	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
29.	Ruska Federacija	7	15	3	7	-57,14%	-53,33%
30.	Sijera Leone	-	-	1	1	-	-
31.	Sirijska Arapska Republika	31	47	110	189	254,84%	302,13%
32.	Slovenija	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
33.	Somalija	-	-	6	6	-	-
34.	Srbija	4	4	1	1	-75,00%	-75,00%
35.	Šri Lanka	2	2	-	-	-100,00%	-100,00%
36.	Tadžikistan	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
37.	Tunis	3	3	2	2	-33,33%	-33,33%
38.	Turska	20	29	11	22	-45,00%	-24,14%
39.	Ukrajina	-	-	1	1	-	-
Ukupno		340	381	961	1.568	182,65%	311,55%

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH u 2017. i 2018. godini

Najveći broj tražilaca azila u BiH, u 2018. godini, bili su državljani Irana (157 zahtjeva za 364 osobe), Pakistana (344 zahtjeva za 350 osoba), zatim slijede državljani Afganistana (128 zahtjeva za 334 osobe), Sirijske Arapske Republike (110 zahtjev za 189 osoba) i Iraka (39 zahtjeva za 116 osoba).

U 2015. i 2016. godini nije bilo zahtjeva za azil podnešenih od strane maloljetnih lica bez pratnje, dok su u 2017. godini podnešena 2 zahtjeva za 2 osobe za azil iz Afganistana koji se odnose na kategoriju maloljetnika bez pratnje, a u 2018. godini je podnešeno 8 zahtjeva za 8 osoba (po dva iz Afganistana i Turske i po jedan iz Alžira, Irana, Libije i Sirijske Arapske Republike).

U 2017. godini donešeno je ukupno 187 odluka od kojih je kod 13 zahtjeva za 13 osoba zahtjev za azil povučen, dok je u 2018. godini od 622 donešene odluke, kod 18 zahtjeva za 20 osoba zahtjev povučen.

U cilju preciznog definisanja aktuelnog stanja u oblasti azila prezentujemo, uz kratku analizu, uporedne podatke o podnesenim zahtjevima i donešenim odlukama u 2017. i 2018. godini iskazane u broju osoba koje su obuhvaćene zahtjevima.

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2017. godini podnešeno je ukupno 340 zahtjeva za azil u BiH za 381 osobu. Iste godine, u razmatranju je bilo 378 zahtjeva za 428 osoba uzimajući u obzir i predmete koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (preneseno 38 zahtjeva za 47 osoba). Tokom 2017. godine priznat je status supsidijarne zaštite za 8 osoba (8 zahtjeva), odbijen je 21 zahtjev za 24 osobe, te je postupak obustavljen u 158 zahtjeva za 188 osoba. Nijedan zahtjev nije odbačen tako da je na kraju 2017. godine ostao 191 neriješeni zahtjev za 208 osoba.

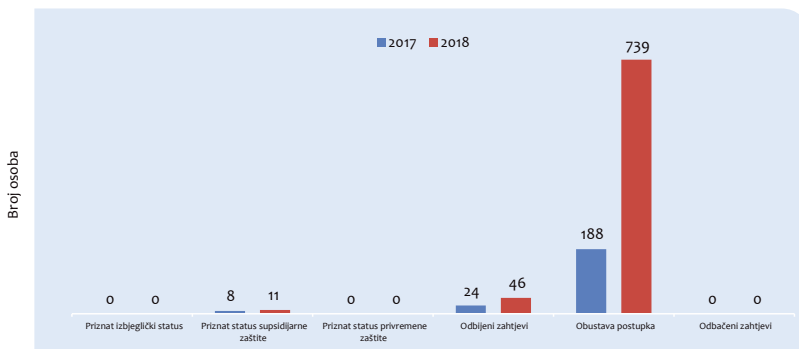
Što se tiče samih razloga za odbijanje zahtjeva za azil (20 zahtjeva za 23 osobe), u 2017. godini, zahtjevi za azil odbijani su prije svega zbog neosnovanosti po članu 44. (1) a u vezi sa članom 19. i 22. Zakona o azilu po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite, te razlozi isključenja prema čl. 21 i 23. Zakona o azilu (1 zahtjev za 1 osobu).

U 2017. godini obustavljeni su postupci kod 158 zahtjeva za 188 osoba iz sljedećih razloga: ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (141 zahtjev za 171 osobu), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (13 zahtjeva za 13 osoba), tražitelj tokom postupka ne saraduje (2 zahtjeva za 2 osobe) i tražitelj u toku postupka napustio BiH (2 zahtjeva za 2 osobe).

Ukupno gledajući sve zahtjeve u 2017. godini, kako one koji su zaprimljeni u toj godini tako i one koji su prenešeni iz prethodnih godina, njihovom analizom može se reći da je najviše zahtjeva za azil bilo od strane državljana Alžira (18% od ukupnog broja tražilaca azila) i Pakistana (16% od ukupnog broja tražilaca azila). Zatim slijede državljani Sirijske Arapske Republike (14% od ukupnog broja tražilaca azila, što je posljedica nepromijenjenih ratnih okolnosti u toj zemlji), te Turske (11%) i Afganistana (10%). Prikaz polne i starosne strukture ukupnog broja osoba (428 osoba) koje su tražile azil u BiH u 2017. godini i osoba čiji su zahtjevi prenešeni iz prethodnih godina izgledao bi ovako: 56 žena (13%) i 372 muškarca (87%). Dobna struktura ovih lica pokazuje da je najzastupljenija dobna grupa od 18 do 35 godina (307 osoba ili 72%), zatim dobna grupa od 36 do 59 godina (67 osobe ili 16%), dobna grupa od 0 do 17 godina (48 osoba ili 11%) i na kraju dobna grupa preko 60 godina (6 osoba ili 1%).

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil, u 2018. godini, ukupno je podnešen 961 zahtjev za azil u BiH za 1.568 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (191 zahtjev za 208 osoba) vidi se da je Sektor za azil u 2018. godini imao za razmatranje ukupno 1.152 zahtjeva za 1.776 osoba. Sektor za azil tokom prošle godine priznao je status supsidijarne zaštite u 9 zahtjeva za 11 osoba, odbio je 36 zahtjeva za 46 osoba, dok je postupak obustavljen u 577 zahtjeva za 739 osoba. Nijedan zahtjev nije odbačen tako da je na kraju 2018. godine ostao neriješen 530 zahtjev za 980 osoba.

Pregled odluka o azilu (zbirno prikazane prvostepene odluke)

Osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za azil (33 zahtjeva za 43 osobe) je neosnovanost po članu 44. (1) a u vezi sa čl. 19. i 22. Zakona o azilu, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite, zatim odgoda mjere protjerivanja ili ekstradicije po čl. 45. (1) tačka d) (2 zahtjeva za 2 osobe), te tražitelj se osnovano smatra opasnim za sigurnost BiH po čl. 45. (1) tačka f) (1 zahtjev za 1 osobu).

U 2018. godini obustavljeni su postupci kod 577 zahtjeva za 739 osoba iz sljedećih razloga: ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (559 zahtjeva za 719 osoba) i razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (18 zahtjeva za 20 osoba).

Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve, ukupno za razmatranje u 2018. godini je bilo 1.152 zahtjeva za 1.776 osoba. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljana Pakistana (21% od ukupnog broja tražilaca azila), Irana (21%), Afganistana (19%), Sirijske Arapske Republike (11%) i Iraka (7%).

Prikaz polne i starosne strukture ukupnog broja osoba (1.776 osoba) koje su zatražile azil u BiH u 2018. godini i osoba čiji su zahtjevi prenešeni iz prethodne godine izgledao bi ovako: 449 žena (25%) i 1.327 muškarca (75%). Dobna struktura ovih lica pokazuje da je najzastupljenija dobna grupa od 18 do 35 godina (1.028 osoba ili 58%), dobna grupa od 0 do 17 godina (422 osoba ili 24%), zatim dobna grupa od 36 do 59 godina (300 osoba ili 17%) i na kraju dobna grupa preko 60 godina (26 osoba ili 1%).

Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za azil u 2018. godini (961 zahtjev za 1.568 osoba) vidi se da je najviše tražilaca azila bilo iz Irana (364 osobe), Pakistana (350 osoba), Afganistana (334 osobe), Sirijske Arapske Republike (189 osoba) i Iraka (116 osoba) što predstavlja 86% od ukupnog broja zahtjeva za azil.

Polna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u prošloj godini pokazuje da je bilo 426 žena (27%) i 1.142 muškarca (73%). Najzastupljenija dobna grupa je od 18 do 35 godina (868 osobe ili 55%), zatim dobna grupa od 0 do 17 godina (403 osobe ili 26%), dobna grupa od 36 do 59 godina (272 osobe ili 17%), te na kraju dobna skupina preko 60 godina (25 osoba ili 2%).

7. Izdate radne dozvole strancima

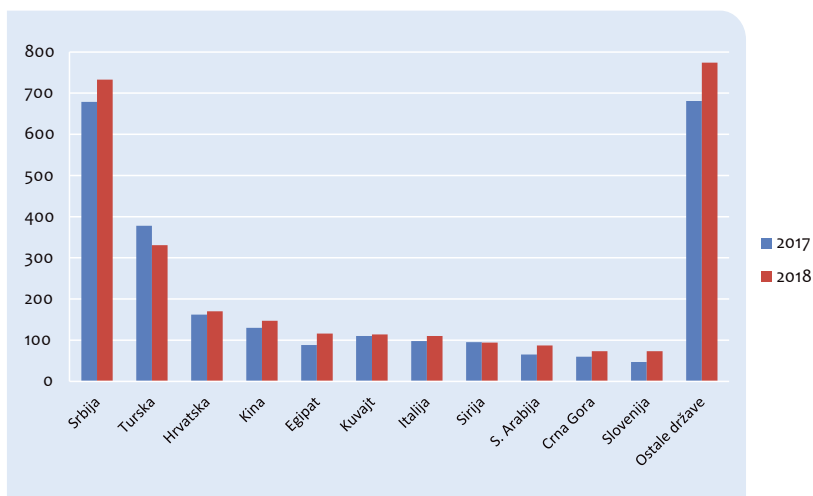
Prema podacima iz Agencije za rad i zapošljavanje BiH, a na temelju podataka pristiglih iz entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH, ukupan broj radnih dozvola koje su izdate strancima u Bosni i Hercegovini iznosio je u 2017. godini 2.593, a u 2018. godini 2.822 radnih dozvola, što predstavlja povećanje od 8,83%. Prezentujemo podatke izdatih radnih dozvola strancima razvrstane po državljanstvima i kvalifikacijskoj strukturi stranaca.

Tabela 29. Izdate radne dozvole strancima razvrstane po državljanstvima za 2017. i 2018. godinu

R.br.	Državljanstvo	2017	2018	%
1.	Srbija	679	733	7,95%
2.	Turska	378	331	-12,43%
3.	Hrvatska	162	170	4,94%
4.	Kina	130	147	13,08%
5.	Egipat	88	116	31,82%
6.	Kuvajt	110	114	3,64%
7.	Italija	98	110	12,24%
8.	Sirija	95	94	-1,05%
9.	S. Arabija	65	87	33,85%
10.	Crna Gora	60	73	21,67%
11.	Slovenija	47	73	55,32%
12.	Ostale države	681	774	13,66%
	Ukupno	2.593	2.822	8,83%

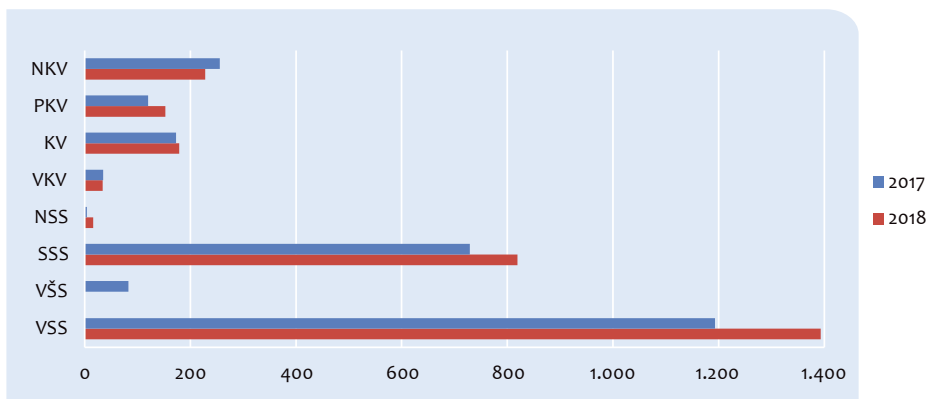
Najveći broj stranaca koji imaju radne dozvole u BiH u prošloj godini su državljani Srbije (25,97%), a nakon njih slijede državljani Turske (11,73%), Hrvatske (6,02%) i Kine (5,21%). U 2018. godini uočava se, za većinu prezentovanih zemalja, trend rasta izdatih radnih dozvola u BiH u odnosu na 2017. godinu, izuzev državljana Turske.

Izdate radne dozvole po državljanstvima

Kvalifikaciona struktura stranaca kojima su izdate radne dozvole u 2018. godini indicira da najveći broj ima visoku stručnu spremu (49%), nakon čega slijede oni sa srednjom stručnom spremom (29%), te nekvalifikovani radnici (8%), što je skoro isti slučaj i u prethodnim godinama kada su u pitanju visoka i srednja stručna sprema.

Struktura radnih dozvola prema kvalifikacijama

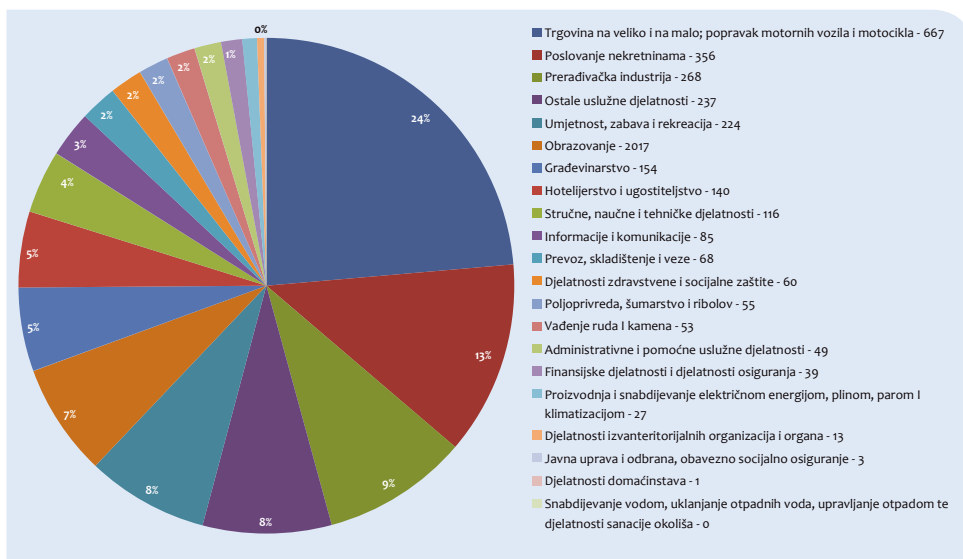

Najveći broj radnih dozvola u 2018. godini izdat je u sljedećim djelatnostima: trgovini 667 (24%), poslovanje nekretninama 356 (13%), prerađivačkoj industriji 268 (9%), ostale uslužne djelatnosti 237 (8%), umjetnost, zabava i rekreacija 224 (8%) i obrazovanju 207 (7%) radnih dozvola, što predstavlja 69% od ukupnog broja izdatih radnih dozvola.

Tabela 30. Struktura radnih dozvola u 2017. godini prema djelatnostima

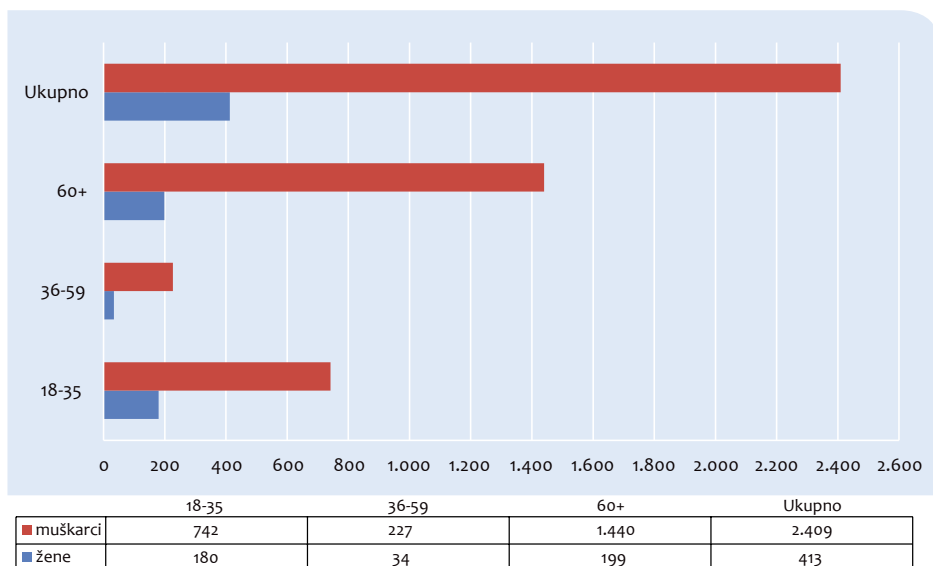
DJELATNOSTI	2018
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	667
Poslovanje nekretninama	356
Prerađivačka industrija	268
Ostale uslužne djelatnosti	237
Umjetnost, zabava i rekreacija	224
Obrazovanje	207
Građevinarstvo	154
Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	140
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	116
Informacije i komunikacije	85
Prevoz, skladištenje i veze	68
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	60
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	55
Vađenje ruda i kamena	53
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	49
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	39
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	27
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i organa	13
Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	3
Djelatnosti domaćinstava	1
Snabdijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0
UKUPNO	2.822

Radne dozvole po djelatnostima 2018. godina

Od ukupnog broja u 2018. godini žene su dobile 413 (15%), a muškarci 2.409 (85%) radnih dozvola, što predstavlja približno isti omjer kao i u prethodne tri godine. Najveći broj radnih dozvola u 2018. godini, ukupno 1.440 (51%) izdato je muškarcima preko 60 godina starosti. Ovaj procenat je bio isti i u 2017. godini.

Radne dozvole prema polnoj i starosnoj strukturi - 2018. god.

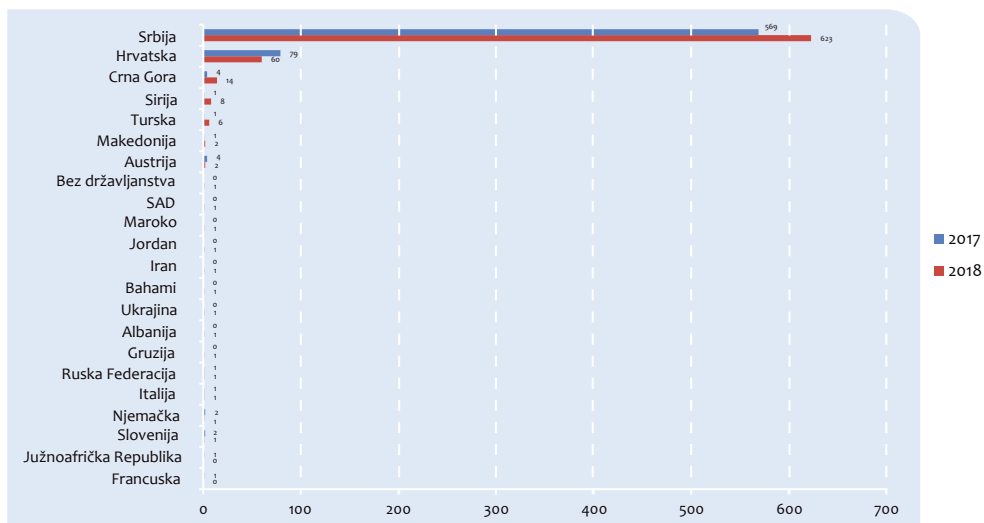
8. Sticanje državljanstva BiH

Ministarstvo civilnih poslova, koje je nadležno za izdavanje saglasnosti za sticanje državljanstva BiH, je zahtjev za dostavu podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH putem naturalizacije i provedbe međudržavnih ugovora o dvojnomo državljanstvu prosljedilo nadležnim entitetskim ministarstvima. Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske su dostavili tražene podatke, razvrstane po zemljama porijekla, polu i dobi osoba koje su stekle državljanstvo BiH u 2017. i 2018. godini. Dostavljeni podaci su analizirani i predstavljeni po godinama. Također Vijeće ministara BiH donosi Odluke o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za BiH u skladu sa članom 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine. Za navedena lica činjenica državljanstva BiH i entitetskog državljanstva upisuju se prema mjestu njihovog prebivališta u Bosni i Hercegovini.

Tabela 31. Broj odobrenih državljanstava BiH razvrstan prema zemljama porijekla u 2017. i 2018.g.

R.br.	Prethodno državljanstvo	2017	2018
1.	Srbija	569	623
2.	Hrvatska	79	60
3.	Crna Gora	4	14
4.	Sirija	1	8
5.	Turska	1	6
6.	Austrija	4	2
7.	Makedonija	1	2
8.	Slovenija	2	1
9.	Njemačka	2	1
10.	Italija	1	1
11.	Ruska Federacija	1	1
12.	Gruzija	-	1
13.	Albanija	-	1
14.	Ukrajina	-	1
15.	Bahami	-	1
16.	Iran	-	1
17.	Jordan	-	1
18.	Maroko	-	1
19.	SAD	-	1
20.	Bez državljanstva	-	1
21.	Francuska	1	-
22.	Južnoafrička Republika	1	-
Ukupno		667	728

Državljanstvo prema zemlji porijekla

Najviše državljanstava BiH u protekle dvije godine su stekli državljani Srbije i Hrvatske (95,41%).

Državljanstvo BiH u 2017. godini steklo su 667 osoba, od čega po osnovu sporazuma o dvojnem državljanstvu 580 osoba. Državljanstvo BiH i Federacije BiH u 2017. godini stekle su 324 osobe, od čega 9 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 303 osobe, te po osnovu člana 38. st. (3) i (4) Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine¹⁷ 12 osoba. Državljanstvo BiH i Republike Srpske u 2017. godini stekle su 343 osobe, od čega 4 osobe po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 259 osoba i po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 18 osoba, te po osnovu naturalizacije 62 osobe.

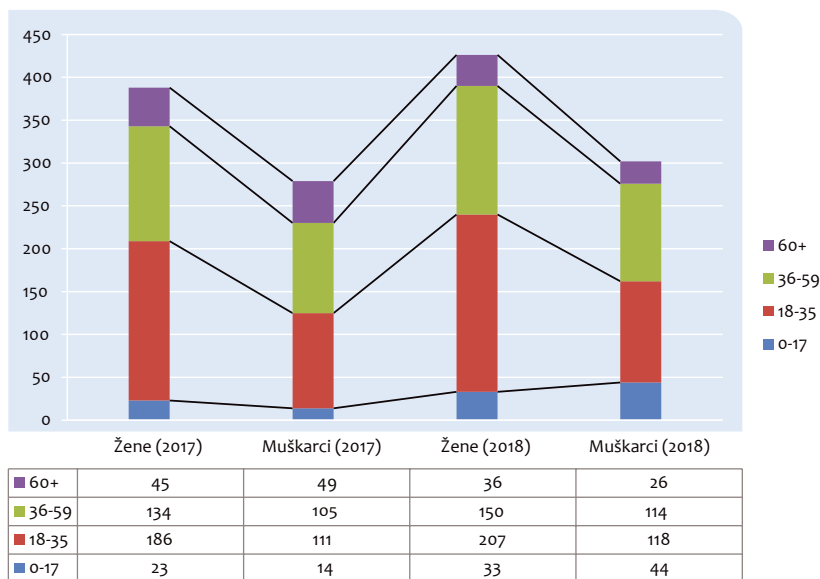
Ukupan broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH u 2018. godini iznosio je 728 i veći je za 9,15% u odnosu na 2017. godinu. Od tog broja po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu otpada 613 osoba. U 2018. godini državljanstvo BiH i Federacije BiH stekle su 440 osobe, od čega 17 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te po osnovu naturalizacije 45 osoba, po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 334 osobe, po osnovu Sporazuma o dvojnem državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 23 osobe, te po osnovu člana 11. (a) i člana 38.

¹⁷ "Službeni glasnik BiH" br. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 i 87/13

Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine 21 osoba, dok je državljanstvo BiH i Republike Srpske u 2018. godini steklo 288 osoba, od čega 5 osoba po osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za lica od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 251 osoba, po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 5 osoba, te po osnovu naturalizacije 27 osoba.

Analiza ukupnih podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH u 2018. godini prema dobi i polu ukazuje da je 45% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 18 do 35 godina starosti i da je državljanstvo BiH steklo više žena (59%) nego muškaraca (41%) što je skoro isti slučaj kao u prethodnim godinama.

Osobe kojima je odobreno državljanstvo BiH razvrstane po dobi i polu

9. Emigracija iz BiH

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u okviru svoje nadležnosti za iseljeničtvo, u svrhu pripreme stanja emigracije iz Bosne i Hercegovine za Migracioni profil BiH, koristi statističke podatke agencija za statistiku zemalja prijema o ukupnom broju bh. iseljenika koji u zemljama prijema borave duže od 12 mjeseci. Također Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH nije nadležno za emigriranje iz Bosne i Hercegovine i u tom smislu za prikupljanje podataka o odlasku stanovništva iz Bosne i Hercegovine na godišnjem nivou.

9.1. Migracioni tokovi

Prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine procjena ukupnog broja osoba koje žive u iseljeničtvo, a koje vode porijeklo iz Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 2 miliona što čini 56,6% u odnosu na 3.531.159 ukupnog stanovništva u Bosni i Hercegovini.¹⁸

Prema procjenama Svjetske banke taj procenat je nešto manji i iznosi 44,5% što pozicionira Bosnu i Hercegovinu na 16. mjesto u svijetu po stopi emigracije u odnosu na broj stanovnika u zemlji (od ukupno 214 zemalja i teritorija obuhvaćenih u *Migration and Remittances Factbook 2016*). Važno je napomenuti da se podaci Svjetske banke odnose samo na prvu generaciju bh. emigranata, te otuda i razlika u ukupnom broju i stopi emigracije u odnosu na ukupan broj stanovnika u zemlji.

Kada govorimo o emigraciji iz Bosne i Hercegovine na godišnjem nivou jedini podaci koji se mogu koristiti kao statistika emigracija po godinama su podaci koje vodi Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine o broju osoba koje su se odjavile iz evidencije o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine radi iseljenja u druge države. Prema njihovim podacima, u 2018. godini, **4.113 osoba** je odjavilo boravak u Bosni i Hercegovini.¹⁹

Tabela 32. Broj odjavljenih osoba iz BiH u 2018. godini za osam država odredišta

DRŽAVA ODREDIŠTA	BROJ ODJAVLJENIH OSOBA U 2018. GODINI
Njemačka	1.381
Austrija	773
Hrvatska	755
Slovenija	650
Srbija	406
Crna Gora	57
Norveška	25
Holandija	23
Ostale zemlje	43
UKUPNO:	4.113

¹⁸ Bosna i Hercegovina u brojevima 2016, AzSBIH, 2016 i „Službeni glasnik BiH“ br. 60/16

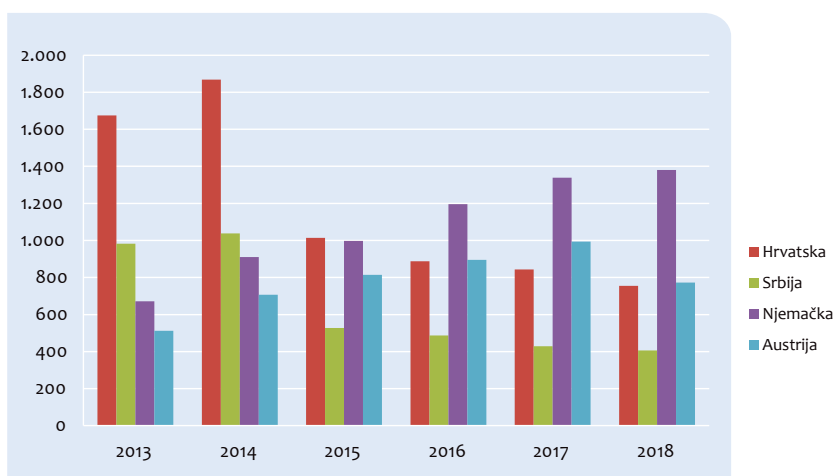
¹⁹ Izvor: Dopis Agencije za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine od 01.02.2019. god.

Ovi podaci ne mogu biti pokazatelji trenda emigracije iz Bosne i Hercegovine, jer ne predstavljaju sveukupne podatke o iseljavanju iz BiH, ali ukazuju na to da su najčešće zemlje destinacije za emigrante iz Bosne i Hercegovine već par godina Njemačka i Austrija, dok je broj onih koji odlaze u Hrvatsku i Srbiju sve manji, a Slovenija postaje treća najčešća zemlja destinacije.

Tabela 33. Broj odjavljenih osoba iz BiH na godišnjem nivou za četiri najčešće zemlje odredišta

DRŽAVA PRIJEMA	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hrvatska	1.675	1.868	1.014	1.888	843	755
Srbija	982	1.038	527	487	429	406
Njemačka	672	910	998	1.196	1.339	1.381
Austrija	512	707	814	895	994	773
UKUPNO:	3.841	4.523	3.353	3.466	3.605	3.315

Pregled broja odjavljenih osoba u zadnjih šest godine za četiri najčešće zemlje odredišta

Na osnovu bilateralnih sporazuma o zapošljavanju koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa Slovenijom i Njemačkom, veliki broj radnika se zapošljava u ovim zemljama posredstvom Agencije za rad i zapošljavanje BiH, međutim dosta njih odlazi i u vlastitom aranžmanu. Tako, prema podacima Agencije za rad i zapošljavanje BiH²⁰ o zaposlenim državljanima BiH u zemljama s kojima BiH ima potpisan sporazum o zapošljavanju, u periodu od januara do oktobra 2018. godine u Republici Sloveniji se zaposlilo 13.198 državljana BiH, a u Saveznoj Republici Njemačkoj 1.000 državljana BiH, što je ukupno 14.198 osoba. Primjetan je porast broja državljana BiH u zadnje tri godine koji se zapošljavaju posredstvom Agencije za rad i zapošljavanje BiH. U 2016. godini na ovaj način se zaposlilo 5.857 državljana BiH, a 2017. godine ukupno 9.930 osoba.

20 Akt Agencije za rad i zapošljavanje BiH broj: 03-37-6-2/19 od 15.01.2019. godine

9.2. Broj emigranata

Sektor za iseljništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH koristi statističke podatke o iseljništvu Bosne i Hercegovine koje je integrisano u zemljama prijema koje prikupljaju statistički uredi zemalja prijema o imigrantima i njihovim potomcima.

Podaci o iseljništvu Bosne i Hercegovine, prema evidenciji i popisima stanovništva zemalja prijema, mogu se razvrstati u tri osnovne skupine: državljani BiH, osobe rođene u BiH i osobe bh. porijekla, što uključuje i njihove potomke.

Tačni statistički podaci o ukupnom broju emigranata rođenih u BiH, bez obzira na njihovo sadašnje državljanstvo, u 51 zemlji svijeta iznosi 1.692.860, od čega u 30 zemalja Evrope (Švajcarska, Norveška i EU-28) živi oko 60% bh. emigranata.

Tabela 34. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 51 zemlji prijema

R. br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina
1.	Hrvatska	394.146	UN ²¹ , 2017
2.	Srbija	333.687	UN, 2017
3.	Njemačka	200.510	UN, 2017
4.	Austrija	170.864	UN, 2017
5.	SAD	125.442	UN, 2017
6.	Slovenija	104.738	Eurostat, 2017
7.	Švajcarska	59.685	UN, 2017
8.	Švedska	58.372	UN, 2017
9.	Australija	43.456	UN, 2017
10.	Kanada	41.722	UN, 2017
11.	Crna Gora	29.462	UN, 2017
12.	Albanija	29.077	UN ²² , 2013
13.	Danska	21.492	UN, 2017
14.	Norveška	14.370	UN, 2017
15.	Francuska	14.150	UN, 2017
16.	Italija	12.368	Eurostat ²³ , 2017
17.	Makedonija	8.729	UN, 2017
18.	Ujedinjeno Kraljevstvo	6.943	UN, 2017
19.	Poljska	3.642	UN, 2017
20.	Turska	2.807	UN, 2017
21.	Republika Češka	2.798	UN, 2017
22.	Luksemburg	2.569	UN, 2017
23.	Španija	2.139	UN, 2017
24.	Belgija	1.929	UN, 2017
25.	Irska	1.652	Eurostat, 2016
26.	Holandija	905	UN, 2017
27.	Finska	850	UN, 2017
28.	Novi Zeland	626	UN, 2017
29.	Ruska Federacija	515	UN, 2017
30.	Slovačka	434	Eurostat, 2017
31.	Grčka	432	UN, 2017
32.	Libija	336	UN, 2017
33.	Južna Afrika	334	UN, 2017
34.	Lihtenštajn	323	UN, 2017
35.	Mađarska	276	UN, 2017
36.	Malta	204	UN, 2017
37.	Island	178	Eurostat, 2017
38.	Bugarska	167	UN, 2017
39.	Rumunija	101	Eurostat, 2017
40.	Brazil	84	UN, 2017
41.	Kipar	72	UN, 2017
42.	Jordan	60	UN, 2017
43.	Egipat	59	UN, 2017
44.	Izrael	53	UN, 2015
45.	Portugal	42	UN, 2017
46.	Venecuela	24	UN, 2017
47.	Čile	12	UN, 2017
48.	Bolivija	10	UN, 2017
49.	Dominikanska Republika	5	UN, 2017
50.	Estonija	5	Eurostat, 2016
51.	Latvija	4	UN, 2017
UKUPNO		1.692.860	

21 United Nations, Department of Economic and Social Affairs. Population Division (2017). Trends in International Migrant Stock: The 2017 revision (United Nations database, POP/DB/MIG/Stock/Rev.2017)., pristupljeno 30.1.2018. godine

22 United Nations, Department of Economic and Social Affairs (2013). Trends in International Migrant Stock: Migrants by Destination and Origin (United Nations database), pristupljeno 29.1.2017

23 Eurostat Database –Population on 1 January by age group, sex and country of birth(migr_pop3ctb) Last update: 2018

Međutim, procjena ukupnog broj osoba bh. porijekla u svijetu je najmanje 2 miliona. Ovaj broj uključuje osobe rođene u BiH koje su napustile svoju zemlju i procjenjeni broj njihovih potomaka rođenih u zemljama prijema bez obzira koje državljanstvo imaju, a ne uključuje tzv. staru emigraciju. Ministarstvo raspolaže samo djelimičnim podacima o broju potomaka, a procjene broja osoba bh. porijekla u svijetu su sačinjene na osnovu tih podataka i podataka i procjena kojima raspolažu diplomatsko-konzularna predstavništva BiH, te agencije za statistiku i zavodi za popis stanovništva zemalja prijema.

9.3. Status emigranata

Status bh. iseljenika riješen je velikim dijelom kroz stjecanje državljanstva zemlje prijema, stalnu ili privremenu dozvolu boravka.

U većini država već duži niz godina nema registriranih osoba iz Bosne i Hercegovine sa izbjegličkim statusom. Većina njih se integrirala u zemljama prijema. Prema posljednjim podacima UNHCR-a²⁴ u svijetu je na kraju 2017. godine registrirano ukupno 17.694 osoba iz Bosne i Hercegovine sa izbjegličkim statusom. Najveći broj registriranih izbjeglica iz Bosne i Hercegovine nalazi se u Srbiji, zatim Francuskoj, Švajcarskoj i Njemačkoj.

Broj državljana Bosne i Hercegovine, sa stalnim ili privremenim boravištem, prema dostupnim podacima za četrnaest država prijema, iznosi 446.283, a kako je to predstavljeno u tabeli 35. Ovaj broj predstavlja bh. državljane koji imaju samo državljanstvo Bosne i Hercegovine i koji nisu stekli državljanstvo države prijema, niti imaju dvojno državljanstvo.

Tabela 35. Broj državljana BiH u 14 zemalja prijema (ne uključuje osobe koje pored državljanstva BiH imaju i neko drugo državljanstvo)

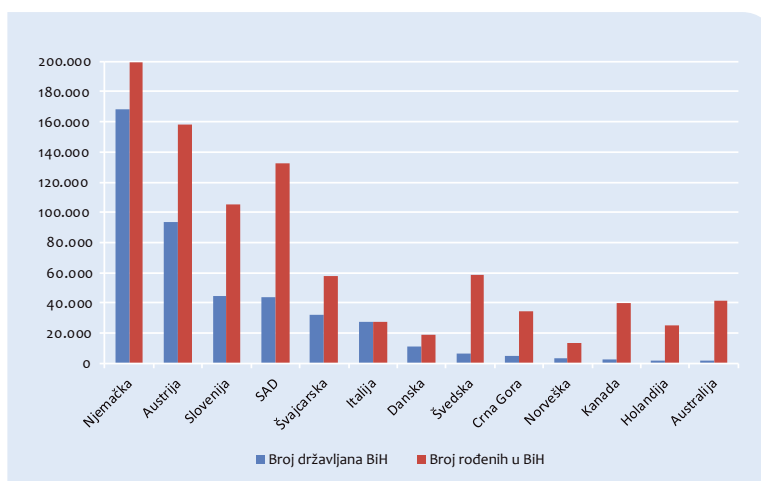
ZEMLJA PRIJEMA	Broj državljana BiH	Zavod za statistiku zemlje prijema za referentnu godinu
Njemačka	160.940	2017
Austrija	94.611	2017
Slovenija	50.378	2017
SAD	43.547	2013
Švajcarska	31.339	2017
Italija	27.199	2016
Danska	10.213	2017
Hrvatska	6.733	2011
Švedska	6.257	2017
Crna Gora	5.209	2011
Norveška	3.645	2017
Kanada	2.690	2011
Holandija	2.122	2017
Australija	1.400	2011
UKUPNO:	446.283	

24 Izvor: UNHCR, Global Trends, 2017 Global Trends Annex Tables, kraj 2017, <https://www.unhcr.org/statistics/unhcrstats/5b27be547/unhcr-global-trends-2017.html>

Napominjemo da podaci o broju državljana BiH koji po osnovu Sporazuma o dvojnog državljanstvu posjeduju dvojna državljanstva sa Hrvatskom, Srbijom i Švedskom nisu dostupni, jer niti jedna zemlja prijema ne vodi podatke o dvojnim državljanima, što znači kada državljeni BiH dobiju državljanstvo zemlje prijema oni se u statistikama zemalja prijema više ne vode kao državljeni BiH.

Podaci o državljanima BiH u Hrvatskoj i Švedskoj, navedeni u tabeli 35, se odnose samo na one državljanke BiH koji nisu stekli državljanstvo zemlje prijema, dok za Srbiju nije dostupna ni ova vrsta podataka.

Usporedni prikaz broja emigranata rođenih u BiH i broja državljana BiH u istoj državi prijema

Stopa naturalizacije iseljenika iz BiH u određenoj zemlji prijema se jasno vidi u odnosu između broja osoba koje imaju državljanstvo BiH i broja osoba koje su rođene u BiH. U većini zemalja broj državljana BiH je puno manji u odnosu na broj onih koji su rođeni u BiH. Najveća razlika u odnosu ova dva broja je u Australiji, Kanadi i Holandiji. U sve tri ove zemlje, preko 90% iseljenika iz BiH je naturalizovano, odnosno riješili su svoj status kroz sticanje državljanstva zemlje prijema.

Najveći broj iseljenika iz BiH koji su stekli državljanstvo zemlje prijema i dalje posjeduju državljanstvo BiH kao dvojno državljanstvo, jer država prijema svojim zakonodavstvom daje takvu mogućnost ili je to uređeno sporazumom o dvojnog državljanstvu zaključenim sa Bosnom i Hercegovinom. Prema podacima Ministarstva civilnih poslova BiH²⁵, u 2018. godini državljanstva Bosne i Hercegovine se odreklo 4.410 osoba. Prema podacima Ministarstva civilnih poslova BiH, najveći broj državljana BiH se u 2018. godini odreklo državljanstva zbog sticanja državljanstva u Njemačkoj (2.216), Austriji (1.072), Sloveniji (784) i Hrvatskoj (206). Ovdje je neophodno istaći pojavu odricanja državljanstva BiH radi sticanja državljanstva Hrvatske (ukupno 206 osoba u 2018. godini) iako Bosna i Hercegovina ima sa Hrvatskom potpisan Sporazum o dvojnog državljanstvu.

²⁵ Akt Ministarstva civilnih poslova BiH broj 06-30-1-38/19 od 16.01.2019. godine

Naglašavamo da se u slučajevima Njemačke i Austrije, koje prilikom naturalizacije, odnosno sticanja njihovog državljanstva zahtjevaju odricanje od prethodnog državljanstva, bh. državljanji u rijetkim slučajevima odriču svog državljanstva i zbog toga u ove dvije zemlje imamo tako veliki broj naših državljanja iako su većina njih već odavno ispunili uslove za sticanje državljanstva zemlje prijema.

Podaci o broju naturaliziranih bh. iseljenika su izuzetno bitni kada se govori o stepenu integrisanosti bh. iseljenika u državama prijema, a u isto vrijeme ukazuju i na karakter migracija, odnosno na činjenicu da se radi o dugoročnim migrantima.

9.4. Novčane doznake

Podatke o novčanim doznakama iz inostranstva vodi Centralna banka Bosne i Hercegovine. Procjene novčanih doznaka iz inostranstva za sva četiri kvartala 2018. godine iznosi 2.671 milion KM. Međutim, procjena ukupnih transfera iz inostranstva, koji uključuju i inostrane penzije, za 2018. godinu iznosi 3.911 miliona KM.

Tabela 36. CBBiH-Izvještaj o Platnoj bilanci BiH Q3 2018, te procjena za Q4²⁶ 2018.

Izraženo u milionima KM	2018 1. kvartal	2018 2. kvartal	2018 3. kvartal	2018 4. kvartal(p)	2018 ukupno(p)
Personalni transferi (Novčane doznake iz inostranstva)	585,8	701,8	732,4	651,5	2.671,5
Ostali tekući transferi (uglavnom penzije/mirovine)	289,7	341,1	304,2	304,6	1.239,6
<i>Od čega: Socijalna davanja (po staroj metodologiji mirovine/penzije iz inostranstva)</i>	270,5	311,3	290,2	288,2	1.160,2
Ukupno tekući transferi (Ostali sektori)	875,5	1.042,9	1.036,7	956,1	3.911,2

Procjene Svjetske banke²⁷ o novčanim doznakama iz inostranstva za Bosnu i Hercegovinu u 2018. godini iznose 3.855 miliona KM.²⁸

Prema podacima Svjetske banke za 2018. godinu, učešće novčanih doznaka u BDP-u Bosne i Hercegovine je 11%.

Priliv novčanih doznaka u Bosnu i Hercegovinu prema zemlji prijema iseljenika pokazuje da je najviše doznaka u 2017. godini (preko 50%), kao i prethodne godine, stiglo od pošiljaoca iz Hrvatske, Srbije i Njemačke.²⁹

26 Izvor: Dopis CBBiH od 10.01.2019.god – Transferi_2007-03_2018 i procjena za Q4 2018 god. sačinjena na osnovu priliva novčanih doznaka za prethodne tri godine.

27 Migration and Remittances Data, decembar 2018, Svjetska banka

28 2.246 mil US dolara – pretvoreno u KM prema važećem kursu Centralne banke na dan 07.02.2019

29 Procjene priliva novčanih doznaka po državama za 2017. godinu, april 2018, Svjetska banka

Tabela 37. Procjena priliva novčanih doznaka prema zemljama prijema bh. emigranata za 2017. godinu

ZEMLJA PRIJEMA	Iznos poslanih novčanih doznaka u milionima KM	Iznos poslanih novčanih doznaka u %
Hrvatska	968	28,1%
Srbija	544	15,7%
Njemačka	362	10,5%
Austrija	331	9,6%
SAD	297	8,6%
Slovenija	250	7,3%
Švajcarska	129	3,7%
Švedska	124	3,6%
Australija	86	2,5%
Ostale zemlje	358	10,4%
UKUPNO:	3.449	100,00%

Procentualna zastupljenost priliva novčanih doznaka prema zemlji prijema iseljenika

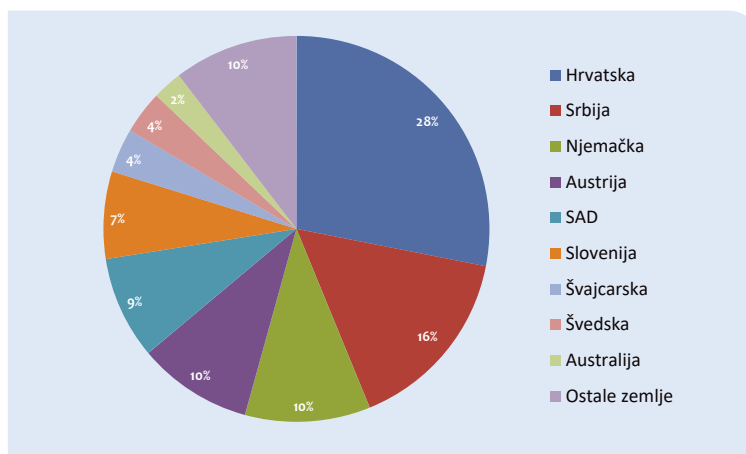
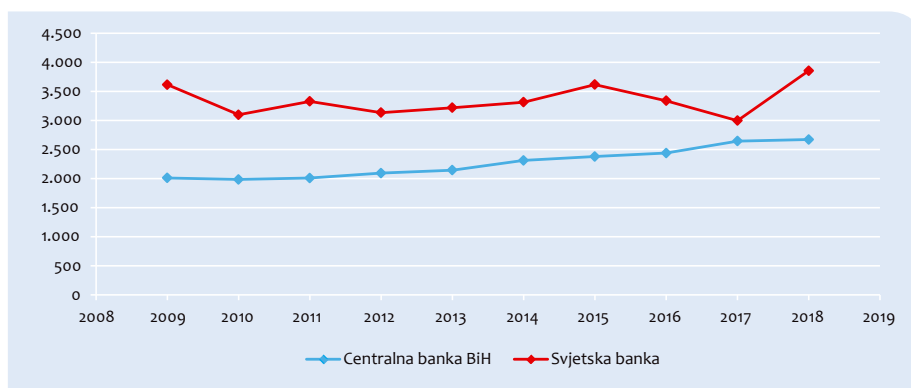

Tabela 38. Novčane doznake iseljeništva od 2009. do 2018. godine³⁰

Novčane doznake iseljeništva		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ³¹ (procjene)
Centralna banka BiH	KM u mil.	2.010	1.984	2.008	2.093	2.145	2.311	2.378	2.439	2.645	2.671
	EUR u mil.	1.027	1.014	1.026	1.070	1.096	1.181	1.215	1.235	1.352	1.365
Svjetska banka	KM u mil.	3.615	3.097	3.328	3.134	3.218	3.313	3.617	3.338	2.997	3.855
	EUR u mil.	1.848	1.583	1.701	1.843	1.645	1.693	1.849	1.706	1.517	1.971

Novčane doznake iseljeništva u milionima KM

Naglašavamo da je kontinuiran trend porasta doznaka od 2010. godine nastavljen i ove godine što je vidljivo u tabeli 39.

Prezentirani podaci za period od 2009 do 2018. godine pokazuju da novčane doznake predstavljaju stabilan izvor prihoda za Bosnu i Hercegovinu. Uočljiva razlika u podacima Centralne banke BiH i Svjetske banke je zbog toga što podaci Centralne banke BiH obuhvaćaju samo “personalne transfere”, dok prema definiciji Svjetske banke novčane doznake predstavljaju zbir “personalnih transfera” i “kompenzacije uposlenih”.

30 Novčane doznake za 2017. godinu su ažurirane u odnosu na procjenu u Migracionom profilu za 2017. godinu u skladu sa trenutnim podacima Centralne banke BiH o novčanim doznakama za taj period

31 Vrijednost novčanih doznaka za 2018. godinu predstavlja procjene.

10. Imigraciona politika BiH, pravni i institucionalni okvir

Politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila se u skladu s članom III, stav (1), tačka f), Ustava Bosne i Hercegovine nalazi u nadležnosti institucija na državnom nivou.

10.1. Imigraciona politika

Podaci iz 2000. godine o ilegalnoj migraciji stranih državljana koji preko teritorije Bosne i Hercegovine nastoje preći u zemlje Zapadne Evrope su ukazivali da je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organizovanog međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi.

- U prvom kvartalu 2001. godine urađena je Informacija o stanju u oblasti imigracije i azila u kojoj je prezentovano činjenično stanje iz ove oblasti, identifikovani tipovi ilegalne migracije, uzroci koji su doveli do postojećeg stanja kao i prijedlog mjera za prevazilaženje nastale situacije. Vijeće ministara BiH je 10.05.2001. godine razmatralo i usvojilo navedenu informaciju, što je postala dobra polazna osnova za daljnji rad na stavljanju pod kontrolu ilegalnih kretanja stanovništva i prvi dokument koji je definisao ciljeve i osnove za politiku imigracija u BiH.
- Drugi dokument koji je definisao politiku i razvoj imigracionog i azilantskog sistema je Akcioni plan u oblasti imigracija i azila koji je usvojilo Vijeće ministara BiH 06.04.2004. godine, u kojem su definisane oblasti viza, granice, imigracija i azila i svaka razvijena odvojeno, sa jasno postavljenim ciljevima, definisanim zadacima i nosiocima realizacije istih.
- Od 2008. godine politika u oblasti imigracija i azila bila je definisana Strategijom u oblasti migracije i azila i Akcionim planom 2008 – 2011., koja je usvojena od strane Vijeća ministara BiH 13.11.2008. godine. Navedeni dokument prezentuje razvoj imigracionog i azilantskog sistema, trenutno stanje, definiše ciljeve, aktivnosti, rokove i nosioce realizacije za oblasti: viza, granice, imigracija, azila i zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima. Vijeće ministara BiH je donijelo 19.03.2009. godine Odluku o imenovanju Koordinacionog tijela za praćenje implementacije strategije u oblasti imigracije i azila i Akcionog plana za period 2008. - 2011. godina („Službeni glasnik BiH“ broj 32/09).
- Također, Vijeće ministara BiH je dana 12.06.2012. godine usvojilo narednu Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcioni plan za period 2012 – 2015. godina. Ova Strategija je nastala kao rezultat potrebe da se nastavi već uspostavljena praksa sveobuhvatnog planiranja aktivnosti i izrade dokumenata koji predstavljaju okvir kako u kontekstu nastavka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom, tako i u smislu aktuelnih nastojanja ka što bržem integrisanju naše države u članstvo Evropske unije. Vijeće ministara BiH je donijelo 23.01.2013. godine Odluku o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 10/13, 64/13 i 1/14).
- U 2016. godini je urađena nova Strategija u oblasti migracija i azila i Akcioni plan za period 2016 – 2020. godina. Vijeće ministara BiH je na svojoj 50. sjednici održanoj 30. 03. 2016. godine razmotrilo i usvojilo Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcioni plan 2016-2020. godina.

10.2. Pravni okvir

Od 2000. godine do 2016. godine donešeno je pet zakona koji regulišu oblast imigracija i azila u BiH.

- Prvi propis kojim su na nivou Bosne i Hercegovine regulisana pitanja imigracije i azila bio je **Zakon o imigraciji i azilu Bosne i Hercegovine** koji je stupio na snagu krajem 1999. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 23/99).
- Značajan napredak, u smislu poboljšanja pravnog okvira kojim se regulišu pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem **Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu**, krajem 2003. godine („Službeni glasnik BiH,, broj 29/03 i 4/04 i 53/07).
- Razvojem *acquis-a* Evropske unije pojavila se i potreba promjena ili dopuna značajnog broja odredaba zakona donešenog 2003. godine. Kako bi se uskladilo BiH zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Evropske unije i Šengenskim sporazumom, kao i riješili nedostaci koji su se pojavili u primjeni važećeg zakona, donesen je novi Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu koji je stupio na snagu u maju 2008. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 36/08). Ovaj Zakon je izmjenjen i dopunjen u novembru 2012. godine donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 87/12).
- Također su u 2014. godini otpočele aktivnosti oko donošenja dva nova zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu. **Zakon o strancima** je usvojen 10. novembra 2015. godine i stupio je na snagu 25.11.2015. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 88/15), a **Zakon o azilu** je usvojen 9. februara 2016. godine i stupio je na snagu 27.02.2016. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 11/16).

U skladu sa odredbama Zakonu o strancima (“Službeni glasnik BiH”, broj 88/15) i Zakona o azilu (“Službeni glasnik BiH”, broj 11/16) donešeni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“ br. 25/16),
- Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 28/16),
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima („Službeni glasnik BiH“ broj 79/16),
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra („Službeni glasnik BiH“ broj 55/16),
- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 51/16),
- Pravilnik o registrovanju biometrijskih karakteristika stranaca („Službeni glasnik BiH“ broj 55/16),

- Odluka o utvrđivanju opravdanih razloga humanitarne prirode za produženje privremenog boravka državljanima Sirijske Arapske Republike („Službeni glasnik BiH“ broj 93/17),
- Pravilnik o azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 69/16),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, („Službeni glasnik BiH“ broj 64/16),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance („Službeni glasnik BiH“ broj 41/16),
- Pravilnik o putnom listu za strance („Službeni glasnik BiH“ broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za osobu bez državljanstva („Službeni glasnik BiH“ broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice („Službeni glasnik BiH“ broj 65/16),
- Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu („Službeni glasnik BiH“ broj 100/15),
- Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnim za izdržavanje stranaca za vrijeme namjeravanog boravka u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 5/19),
- Odluka o određivanju međunarodnih graničnih prelaza u Bosni i Hercegovini na kojima se mogu izdavati vize (Službeni glasnik BiH broj 66/16 i 15/17),
- Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“ broj 3/15, 47/17 i 73/17),
- Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 19/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 16/17),
- Pravilnik o smještaju, načinu rada, funkcioniranju i kućnom redu u Izbjegličko-prihvatnom centru “Salakovac” („Službeni glasnik BiH“ broj 29/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj 42/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu pomoć osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj 43/17),

- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj 52/17),
- Pravilnik o obavezama prevoznika koji dovode strance na granične prelaze Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/18).

U skladu sa odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 36/08 i 87/12) na snazi su još sljedeći podzakonski akti- koji se primjenjuju do donošenja novih podzakonskih propisa po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu:

- Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor („Službeni glasnik BiH“ broj 2/09),
- Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad Azilantskog centra („Službeni glasnik BiH“ broj 86/09),
- Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza („Službeni glasnik BiH“ broj 104/08),
- Pravilnik o izdavanju kratkoročne vize (Viza „C“) i aerodromske tranzitne vize (Viza „A“) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 69/13),

10.3. Institucionalni okvir

A. Organi na državnom nivou

A1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine

Podrazumijeva tripartitno rotirajuće Predsjedništvo, koje je odgovorno za vođenje vanjske politike BiH, uključujući zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz saglasnost Parlamentarne skupštine, ratifikovanje takvih ugovora, te predstavljanje i ostvarivanje članstva Bosne i Hercegovine u međunarodnim i evropskim organizacijama i institucijama.

A2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je organ izvršne vlasti, a čine ga predsjedavajući i predstavnici devet državnih ministarstava i djeluje na državnom nivou kao centralna Vlada BiH. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je nadležno za donošenje odluka, zaključaka i rješenja, nacрта i prijedloga zakona, analiza, informacija, strategijskih dokumenata, programa, sporazuma, protokola i drugih akata. Svaki ministar ima svog zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda u odnosu na ministra.

U nastavku slijede ministarstva, upravne organizacije i druga tijela koja su direktno odgovorna za upravljanje migracijama:

A2.1. Ministarstvo sigurnosti

Ministarstvo sigurnosti osnovano je 2003. godine, a nadležno je za zaštitu međunarodnih granica, unutrašnjih graničnih prelaza i regulisanje prometa na graničnim prelazima BiH; sprječavanje i otkrivanje počinilaca krivičnih djela terorizma, trgovine drogom, krivotvorenja domaće i strane valute i trgovine ljudima i drugih krivičnih djela sa međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu saradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva, prikupljanje i korištenje podataka od značaja za sigurnost BiH, organizaciju i usaglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u ostvarivanju bezbjednosnih zadataka u interesu BiH. Ministarstvo sigurnosti kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH, uređuje procedure i način ustroja službe u vezi kretanja i boravka stranaca u BiH.

Ministarstvo sigurnosti donosi prvostepene odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu stranaca u BiH i odgovorno je za drugostepeno odlučivanje po žalbama stranaca u vezi ulaska, kretanja i boravka stranaca u BiH, odnosno donosi rješenja po žalbama stranaka na prvostepena rješenja koja donosi Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH u skladu sa Zakonom o strancima.

- **Granična policija Bosne i Hercegovine**

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) je osnovana 2000. godine, kao policijsko tijelo odgovorno za obavljanje policijskih poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice BiH što podrazumijeva osiguranje nepovredivosti državne granice, zaštite života i zdravlja ljudi, sprječavanja i otkrivanja krivičnih djela i prekršaja, te otkrivanja i pronalaska njihovih počinilaca, sprječavanja nezakonitih prekograničnih migracija i sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost. Od osnivanja Ministarstva sigurnosti BiH 2003. godine, Granična policija BiH se nalazi u sastavu ovog ministarstva.

Granična policija BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative kontroliše kretanje stranaca preko granice BiH, u skladu sa Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, odbija ulazak stranaca u BiH u slučajevima kad ne ispunjavaju propisane uslove za ulazak u BiH i pod definisanim uslovima donosi rješenja o odbijanju ulaska, u izuzetnim slučajevima propisanim navedenim zakonom izdaje vize na granici, vrši poništenje ili skraćenje roka važenja vize i Graničnoj policiji BiH stranac može iskazati namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH, vodi i razmjenjuje podatke iz ove oblasti.

- **Služba za poslove sa strancima**

Služba je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti, osnovana radi obavljanja upravnih i inspekcijskih poslova vezanih za kretanje i boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, rješavanje u upravnim stvarima po zahtjevima stranaca kao i ostalih poslova propisanih Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, te drugim zakonima i propisima kojima se regulišu prava, obaveze i druga pitanja u vezi s kretanjem i boravkom stranaca. Služba za poslove sa strancima je osnovana Zakonom o Službi za poslove sa strancima 2005. godine, dok je sa operativnim radom počela 01.10.2006. godine.

- **Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)**

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, osnovana radi obavljanja policijskih poslova. SIPA se u okviru svojih zakonom definisanih nadležnosti bavi sprječavanjem, otkrivanjem i istragom krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. SIPA je, u sadašnjem kapacitetu, započela sa svojim aktivnostima 2004. godine i naslijedila je „Državnu agenciju za informacije i zaštitu”.

A.2.2. Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA)

Obavještajno sigurnosna agencija u oblasti imigracionog zakonodavstva nadležna je za sigurnosnu provjeru za strance u svrhu utvrđivanja razloga sigurnosti BiH.

A.2.3. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno je za praćenje i provođenje međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz oblasti ljudskih prava i osnovnih sloboda, kreiranje i provođenje aktivnosti na ispunjavanju obaveza BiH u pogledu prijema u evroatlanske integracije, a posebno u vezi sa primjenom Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima; praćenje i izrada informacija o standardima i aktivnostima u oblastima ljudskih prava; staranje o pravima i pitanjima izbjeglica u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa; prihvata i zbrinjavanje, na razdoblje do 30 dana, bh. državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na temelju Sporazuma o readmisiji; kreiranje i provođenje politike u BiH u oblasti povratka izbjeglica i raseljenih lica u BiH, projekata rekonstrukcije i obezbjeđenje drugih uslova za održiv povratak, te kreiranje politike BiH prema iseljeništvu.

A.2.4. Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo vanjskih poslova nadležno je za provođenje utvrđene politike BiH, te za razvoj međunarodnih odnosa, zastupanje BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama i međunarodnim organizacijama; saradnju sa međunarodnim organizacijama, predlaganje Predsjedništvu Bosne i Hercegovine u članjenje, odnosno učešće BiH u radu međunarodnih organizacija; pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma; vršenje poslova u vezi sa boravkom i zaštitom prava i interesa državljana BiH na stalnom i privremenom boravku u inostranstvu i domaćih pravnih lica u inostranstvu, te podsticanje, razvijanje i koordinacija saradnje sa iseljeništvom iz BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova u oblasti provođenja imigracione legislative priprema Vijeću ministara BiH, prijedloge odluka o državama čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH, prijedloge odluka za države čiji državljanima mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim pasoša, kao i prijedloge odluka oslobađanja od pribavljanja vize nosioca posebnih vrsta putnih isprava. Također, Ministarstvo vanjskih poslova realizuje migracionu politiku posredstvom izdavanja viza u Diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH.

A2.5. Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde nadležno je za administrativne funkcije vezano za pravosudne organe na državnom nivou; međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu saradnju; obezbjeđivanje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim nivoima budu u skladu sa obavezama BiH koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma; saradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma; opšte djelovanje kao centralno koordinirajući organ za obezbjeđivanje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudnog sistema među entitetima, ekstradiciju; poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona; te za pitanja udruženja građana, vođenje registara udruženja građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriji BiH.

Ministarstvo pravde odgovorno je za inspekciju upravnih postupaka svih ministarstava i drugih civilnih organa, uključujući one za upravljanje migracijama i azilom.

A2.6. Ministarstvo civilnih poslova

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu ličnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, lične isprave, putne isprave, te druge poslove propisane zakonom. U oblasti imigracija zaduženo je za definisanje putnih isprava za strance.

A2.7. Direkcija za evropske integracije

Direkcija za evropske integracije osnovana je Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine 2002. godine, sa zadatkom da koordinira proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Direkcija je preuzela nadležnosti bivšeg Ministarstva za evropske integracije Bosne i Hercegovine. Direkcija za evropske integracije je nadležna, između ostalog, za koordinaciju poslova na usklađivanju pravnog sistema BiH sa standardima za pristupanje EU (acquis communautaire).

A2.8. Sud Bosne i Hercegovine

Sud BiH ima jurisdikciju nad krivičnim djelima kojima se narušavaju državni zakoni BiH, ako su ista predviđena zakonom, i može djelovati u cilju rješavanja međuentitetskih sporova kod implementacije zakona. On može i presuđivati kod predmeta koji se odnose na međunarodne ugovore kao i pitanja o sprovođenju međunarodnog i domaćeg kaznenog zakona.

U okviru svoje krivične nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine je nadležan za krivična djela utvrđena Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine i drugim zakonima Bosne i Hercegovine. U okviru upravne nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje po tužbama protiv konačnih upravnih akata, donesenih u vršenju javnih ovlaštenja. U okviru apelacione nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje po žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Krivično ili Upravno odjeljenje ovog suda, vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka koje su donijela odjeljenja Suda, osim zahtjeva za ponavljanje postupka.

Sud BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative odlučuje, kao drugostepeni organ, po tužbama stranaca na rješenja Ministarstva sigurnosti u postupcima po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a i u oblasti imigracionog zakonodavstva sve odluke Ministarstva sigurnosti su podložne sudskom preispitivanju.

A2.9. Ustavni sud BiH

Ustavni sud BiH djeluje na državnom nivou te ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine kao i nadležnost da odluči da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa Ustavom. Apelaciona jurisdikcija Ustavnog suda je ustanovljena ustavnim odredbom po kojoj Sud "ima apelacionu nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na osnovu presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini". Ustavni sud je nadležan da utvrdi kompatibilnost zakona sa Ustavom Bosne i Hercegovine, sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog opšteg pravila međunarodnog javnog prava.

B. Organi na entitetskom nivou

Davanje većih nadležnosti državnim organima za upravljanje migracijama imalo je direktan uticaj na ulogu entitetskih organa. Prije osnivanja Granične policije BiH (ranije Državna granična služba) 2000. godine, entitetska ministarstva unutrašnjih poslova držala su relativno široke nadležnosti kod upravljanja migracijama, uključujući obaveze granične kontrole i djelovanje „Odjela za strance” unutar svakog ministarstva unutrašnjih poslova. Trenutno, obaveza sprovođenja upravljanja migracijama unutar teritorije prebačena je sa kantonalnog/regionalnog nivoa ministarstava unutrašnjih poslova na Službu za poslove sa strancima unutar Ministarstva sigurnosti. Služba je i osnovana s ciljem da se izmjeni situacija nedovoljnog finansiranja i decentralizacije sistema u kojem su djelovali inspektori za strance i koja je rezultirala neefikasnošću, jer je nadležnost inspektora za strance prestajala izvan granica kantona/entiteta u kojem su bili zaposleni. Pored toga, ovlasti inspektora varirale su u zavisnosti od relevantnog kantonalnog/entitetskog nivoa zakonodavstva. Loša komunikacija između inspektora za strance, entitetskih i državnih tijela rezultirala je manjkavostima kako u harmoniziranju aktivnosti tako i u centraliziranju podataka.

B1. Republika Srpska

B1.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske

Nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske uključuju, između ostalih civilnih i sigurnosnih istražnih odgovornosti, podršku državnim organima nadležnim za upravljanje migracijama, a prvenstveno Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima pruža podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljanina po sporazumima o readmisiji.

B1.2. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na državljanstvo, matične knjige, lično ime, jedinstveni broj građana i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

B2. Federacija BiH

B2.1. Ministarstvo unutrašnjih poslova Federacije BiH

Ministarsvo unutrašnjih poslova Federacije BiH nadležno je, za sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela međunarodnog kriminala i terorizma, neovlaštene trgovine drogom i organizovanog kriminala, pronalaženje i hvatanje počinitelja tih djela, raspisivanje i objavljivanje INTERPOL-ove međunarodne, federalne i međukantonalne potrage, saradnju sa nadležnim tužiteljstvima u vezi obrade kaznenih slučajeva, poslove državljanstva Federacije, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda u oblasti unutrašnjih poslova, te za druge poslove iz svoje nadležnosti.

U oblasti imigracionog zakonodavstva dužno je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B2.2. Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova

Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova u oblasti imigracionog prava nadležna su za podršku Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima na podršku u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B3. Brčko distrikt BiH

Policija Brčko distrikta BiH u oblasti imigracionog prava dužna je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti podršku Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za povratak bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

ANEKSI

- ANEKS 1.** ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA
- ANEKS 2.** IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2017. I 2018. GODINI
- ANEKS 3.** IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2017. I 2018. GODINI
- ANEKS 4.** ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2017. I 2018. GODINI
- ANEKS 5.** OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2017. I 2018. GODINI
- ANEKS 6.** IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH ZA 2017. I 2018. GODINU
- ANEKS 7.** IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH ZA 2017. I 2018. GODINU
- ANEKS 8.** IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2018. GODINI
- ANEKS 9.** PODNESENI ZAHTEVI ZA AZIL NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2009. DO 2018. GODINE
- ANEKS 10.** BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2017. I 2018. GODINU

ANEKS 1

ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA

POKAZATELJI / GODINE	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Broj izdatih viza u DKP-ima	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	
Broj izdatih viza na granici	345	327	248	150	93	58	120	66	57	34	
Broj odbijenih ulazaka u BiH	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	
Broj nezakonitih prelazaka državne granice	381	322	324	389	228	189	179	218	766	4.489	
Ulazaka	188	180	203	283	164	116	133	141	607	2.892	
Izlazaka	193	142	121	106	64	73	46	77	159	1.597	
Broj privremenih boravaka	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	
Broj stalnih boravaka	359	315	308	401	713	763	808	799	750	815	
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka	530	397	364	947	430	817	670	508	282	189	
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka sa protjerivanjem		73	104	182	123	59	52	31	38	17	
Broj otkaza stalnih boravaka	36	106	191	54	57	83	63	52	66	36	
Broj rješenja o protjerivanju	474	410	309	562	279	380	294	418	927	1.540	
Broj stranaca stavljenih pod nadzor	191	354	266	520	274	251	210	313	897	970	
Imigracioni centar	191	312	218	453	236	218	193	311	860	948	
"Na određeno područje ili mjesto"		42	48	67	38	33	17	2	37	22	
Broj zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	22	19	8	14	1	5	5	18	1	3	
Broj stranaca vraćenih iz BiH po sporazumima o readmisiji	87	101	81	292	117	57	29	156	358	670	
Dobrovoljni povratak iz BiH uz asistenciju Službe za poslove sa strancima				160	159	169	179	246	628	324	
Broj dobrovoljnih povrataka migranata (uz pomoć IOM-a)	226	341	244	88	209	104	197	148	379	628	
Državljana BiH	73	87	71	88	209	104	197	148	379	217	
Stranih državljana iz BiH	153	254	173	0	0	0	0	0	0	411	
Prihvat stranaca po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	122	119	88	75	75	55	42	105	311	652	
Broj osoba koje su zatražile azil u BiH	71	64	46	53	100	45	46	79	381	1.568	
Broj izdatih radnih dozvola strancima u toku godine	2.592	2.325	2.607	2.573	2.563	2.197	2.465	2.628	2.593	2.822	
Broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH	945	827	718	817	649	676	641	682	667	728	
Broj emigranata koji vode porijeklo iz BiH što uključuje potomke bh. iseljenika rođene u zemlji domaćina (procjena Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH)								2.000.000			
Populacija u BiH (Bosna i Hercegovina u brojevima 2016. Agencija za statistiku BiH. 2016 i „Službeni glasnik BiH“ br. 60/16)								3.531.159			

ANEKS 2

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2017. I 2018. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Afganistan	51	9	-82,35%
2	Alžir	25	31	24,00%
3	Angola	1	1	0,00%
4	Antigva i Barbuda		1	-
5	Armenija	84	55	-34,52%
6	Azerbejdžan	6		-100,00%
7	Bangladeš	45	80	77,78%
8	Bjelorusija	47	16	-65,96%
9	Bolivija	3	1	-66,67%
10	Botsvana	1	4	300,00%
11	Brazil	8	15	87,50%
12	Centralnoafrička Republika	1	1	0,00%
13	Čad	2	5	150,00%
14	Čile		1	-
15	Dominikanska Republika	11	7	-36,36%
16	Džibuti		1	-
17	Egípat	608	524	-13,82%
18	Ekvador	1	5	400,00%
19	Ekvatorijalna Gvineja		1	-
20	Eritreja	4	8	100,00%
21	Etiopija	86	92	6,98%
22	Filipini	536	546	1,87%
23	Gambija	1	2	100,00%
24	Gana	9	33	266,67%
25	Grenada	1		-100,00%
26	Gruzija	159		-100,00%
27	Gvajana	1		-100,00%
28	Gvineja		1	-
29	Gvineja Bisao		1	-
30	Haiti	2	3	50,00%
31	Hong Kong	1		-100,00%
32	Indija	529	597	12,85%
33	Indonezija	274	192	-29,93%
34	Irak	130	124	-4,62%
35	Iran	291	298	2,41%
36	Izrael	1	7	600,00%
37	Jamajka	1	1	0,00%
38	Jemen	215	222	3,26%
39	Jordan	960	1.181	23,02%
40	Južna Afrika	50	39	-22,00%
41	Kambodža	3		-100,00%
42	Kamerun	15	16	6,67%
43	Kapo Verde		1	-

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
44	Katar		5	-
45	Kazahstan	64	91	42,19%
46	Kenija	18	15	-16,67%
47	Kina	572	1.022	78,67%
48	Kirgistan	31	35	12,90%
49	Kolumbija	985		-100,00%
50	Komori	254	286	12,60%
51	Kongo Demokratska Republika	3	18	500,00%
52	Kongo Republika	2	1	-50,00%
53	Koreja, DNR	2	1	-50,00%
54	Kosovo*	754	873	15,78%
55	Kuba	7	10	42,86%
56	Kuvajt		1	-
57	Laos	2	3	50,00%
58	Lesoto	4		-100,00%
59	Libanon	5.090	4.009	-21,24%
60	Libija	485	684	41,03%
61	Madagaskar	1	4	300,00%
62	Malavi	1	4	300,00%
63	Maldivi	1		-100,00%
64	Malezija	6	5	-16,67%
65	Mali	22	5	-77,27%
66	Maroko	38	45	18,42%
67	Mauritanija	5	16	220,00%
68	Mijanmar	6	1	-83,33%
69	Mongolija	32	21	-34,38%
70	Mozambik	1	1	0,00%
71	Namibija	2	6	200,00%
72	Nepal	32	48	50,00%
73	Nepoznato državljanstvo	151	160	5,96%
74	Niger	2		-100,00%
75	Nigerija	16	7	-56,25%
76	Obala Slonovače	3	9	200,00%
77	Pakistan	184	255	38,59%
78	Palestina	175	162	-7,43%
79	Peru	122		-100,00%
80	Ruanda	3	3	0,00%
81	Ruska Federacija	88	81	-7,95%
82	Saudijska Arabija	14.573	18.333	25,80%
83	Senegal	7	6	-14,29%
84	Sijera Leone	4	1	-75,00%
85	Sirijska Arapska Republika	310	287	-7,42%
86	Somalija	9	13	44,44%
87	Sudan	72	55	-23,61%
88	Sveta Helena	5	8	60,00%
89	Sveta Lucija	2		-100,00%
90	Sveti Vincent i Grenadini	1		-100,00%
91	Šri Lanka	59	82	38,98%

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
92	Tadžikistan	17	9	-47,06%
93	Tajland	28	52	85,71%
94	Tanzanija	15	10	-33,33%
95	Togo	1	1	0,00%
96	Tonga	1		-100,00%
97	Trinidad i Tobago	9		-100,00%
98	Tunis	51	31	-39,22%
99	Turkmenistan	7	41	485,71%
100	Uganda	62	21	-66,13%
101	Ukrajina	24	24	0,00%
102	Uzbekistan	13	17	30,77%
103	Venecuela		1	-
104	Vijetnam	149	166	11,41%
105	Zambija	5	2	-60,00%
106	Zimbabve		2	-
UKUPNO:		28.751	31.171	8,42%

* Ovaj natpis ne preudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 3

IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2017. I 2018. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Alžir	1		-100,00%
2	Armenija	7		-100,00%
3	Azerbejdžan	1		-100,00%
4	Bangladeš	1	2	100,00%
5	Burundi	1		-100,00%
6	Egipat	1		-100,00%
7	Etiopija	1		-100,00%
8	Filipini	2		-100,00%
9	Gana		1	-
10	Indonezija		5	-
11	Irak	6	3	-50,00%
12	Južni Sudan	1		-100,00%
13	Kamerun	1		-100,00%
14	Kazahstan	5		-100,00%
15	Kenija	2		-100,00%
16	Kirgistan	2		-100,00%
17	Kongo, DR	1		-100,00%
18	Kongo, Republika		1	-
19	Libanon		7	-
20	Libija	1	13	1200,00%
21	Maroko	1	1	0,00%
22	Mauritanija	1		-100,00%
23	Namibija	2		-100,00%
24	Nigerija	1	1	0,00%
25	Palestina	1		-100,00%
26	Peru	7		-100,00%
27	Ruanda	3		-100,00%
28	Tadžikistan	2		-100,00%
29	Trinidad i Tobago	1		-100,00%
30	Uganda	2		-100,00%
31	Zambija	1		-100,00%
32	Zimbabve	1		-100,00%
UKUPNO:		57	34	-40,35%

ANEKS 4

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2017. I 2018. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Afganistan	6	10	66,67%
2	Albanija	72	28	-61,11%
3	Alžir	2	3	50,00%
4	Argentina	1		-100,00%
5	Armenija	4	3	-25,00%
6	Australija		1	-
7	Austrija	39	37	-5,13%
8	Azerbejdžan		5	-
9	Bahami	2		-100,00%
10	Bahrein	1		-100,00%
11	Bangladeš	30	16	-46,67%
12	Belgija	7		-100,00%
13	Bjelorusija	12	14	16,67%
14	Bolivija		4	-
15	Bugarska	1	1	0,00%
16	Crna Gora	4	13	225,00%
17	Češka Republika	2	2	0,00%
18	Danska	2	1	-50,00%
19	Dominikanska Republika	3		-100,00%
20	Egipat	2	3	50,00%
21	Ekvador	3	1	-66,67%
22	Filipini	7	7	0,00%
23	Finska	1		-100,00%
24	Francuska	11	9	-18,18%
25	Gruzija	12		-100,00%
26	Holandija	5	6	20,00%
27	Hrvatska	192	97	-49,48%
28	Indija	7	39	457,14%
29	Indonezija	2	2	0,00%
30	Irak		3	-
31	Iran	4	34	750,00%
32	Irska	1	1	0,00%
33	Istočni Timor		9	-
34	Italija	14	14	0,00%

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
35	Izrael	1		-100,00%
36	Jamajka	2		-100,00%
37	Jemen	1		-100,00%
38	Jordan	1	4	300,00%
39	Kamerun	1	1	0,00%
40	Kanada	1	1	0,00%
41	Kapo Verde	1		-100,00%
42	Kazahstan	13	6	-53,85%
43	Kenija		1	-
44	Kina	45	41	-8,89%
45	Kolumbija	105		-100,00%
46	Kongo Demokratska Republika		3	-
47	Koreja, Republika		1	-
48	Kosovo*	870	683	-21,49%
49	Kuba	4	2	-50,00%
50	Kuvajt	1	1	0,00%
51	Latvija	1		-100,00%
52	Libanon	3	1	-66,67%
53	Libija	1	6	500,00%
54	Litvanija	1		-100,00%
55	Mađarska	8	6	-25,00%
56	Makedonija	20	60	200,00%
57	Malezija		3	-
58	Malta		1	-
59	Maroko	4		-100,00%
60	Nepal	1		-100,00%
61	Nepoznato državljanstvo	1	3	200,00%
62	Njemačka	34	43	26,47%
63	Pakistan	3	14	366,67%
64	Palestina		4	-
65	Peru	72		-100,00%
66	Poljska	10	8	-20,00%
67	Portugal		1	-
68	Rumunija	3	3	0,00%
69	Ruska Federacija	6	11	83,33%
70	Saudijska Arabija	41	13	-68,29%
71	Senegal	1		-100,00%
72	Sirijska Arapska Republika	4	6	50,00%

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
73	Sjedinjene Američke Države	2	1	-50,00%
74	Slovačka	1	2	100,00%
75	Slovenija	16	8	-50,00%
76	Srbija	138	85	-38,41%
77	Sudan		1	-
78	Sveta Lucija	1		-100,00%
79	Španija	7	7	0,00%
80	Švajcarska	6	5	-16,67%
81	Švedska	2	2	0,00%
82	Tajland	2		-100,00%
83	Tanzanija		1	-
84	Trinidad i Tobago	4		-100,00%
85	Tunis	16	21	31,25%
86	Turkmenistan		1	
87	Turska	400	422	5,50%
88	Ujedinjeni Arapski Emirati		1	-
89	Ujedinjeno Kraljevstvo	3	2	-33,33%
90	Ukrajina	3		-100,00%
91	Uzbekistan	1		-100,00%
92	Vijetnam	1	4	300,00%
93	Zimbabve	1		-100,00%
UKUPNO:		2.313	1.853	-19,89%

* Ovaj natpis ne preudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 5

OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2017. I 2018. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Afganistan	86	636	639,53%
2	Albanija	13	8	-38,46%
3	Alžir	117	53	-54,70%
4	Armenija	3		-100,00%
5	Bangladeš	2	72	3500,00%
6	Bosna i Hercegovina	39	23	-41,03%
7	Centralnoafrička Republika		1	-
8	Crna Gora	1	6	500,00%
9	Češka Republika	6		-100,00%
10	Danska		1	-
11	Egipat		1	-
12	Francuska	1		-100,00%
13	Holandija		1	-
14	Hrvatska	3	16	433,33%
15	Indija	4	46	1050,00%
16	Irak	7	509	7171,43%
17	Iran	20	818	3990,00%
18	Istočni Timor		9	-
19	Italija	1	5	400,00%
20	Jemen		10	-
21	Jordan		1	-
22	Kamerun		1	-
23	Kina		20	-
24	Komori	6	1	-83,33%
25	Kongo, DR	1		-100,00%
26	Kosovo*	44	52	18,18%
27	Kuba	9	5	-44,44%
28	Kuvajt	3	2	-33,33%
29	Libanon		4	-
30	Libija	51	220	331,37%
31	Makedonija	1		-100,00%

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
32	Malezija		1	-
33	Maroko	43	72	67,44%
34	Mijanmar		1	-
35	Nepal	5	2	-60,00%
36	Nepoznato državljanstvo	1		-100,00%
37	Nigerija		2	-
38	Njemačka		1	-
39	Pakistan	119	941	690,76%
40	Palestina	8	128	1500,00%
41	Poljska	1		-100,00%
42	Ruska Federacija	1	1	0,00%
43	Sirijska Arapska Republika	62	686	1006,45%
44	Sjeverna Sahara		1	-
45	Slovenija	2		-100,00%
46	Somalija		5	-
47	Srbija	20	10	-50,00%
48	Šri Lanka	2	26	1200,00%
49	Švedska	1		-100,00%
50	Tunis	1	26	2500,00%
51	Turska	82	56	-31,71%
52	Ujedinjeni Arapski Emirati		1	-
53	Vijetnam		8	-
UKUPNO:		766	4.489	486,03%

* Ovaj natpis ne preudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 6

IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAČAK U BIH ZA 2017. I 2018. GODINU

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Afganistan	2	2	0,00%
2	Albanija	40	40	0,00%
3	Alžir	15	12	-20,00%
4	Argentina	4	6	50,00%
5	Armenija	7	6	-14,29%
6	Australija	20	20	0,00%
7	Austrija	405	384	-5,19%
8	Azerbejdžan	7	3	-57,14%
9	Bahrein	12	23	91,67%
10	Bangladeš	5	10	100,00%
11	Belgija	10	9	-10,00%
12	Bjelorusija	9	14	55,56%
13	Bolivija	1	2	100,00%
14	Brazil	21	24	14,29%
15	Bugarska	25	29	16,00%
16	Centralnoafrička Republika	1	1	0,00%
17	Crna Gora	672	737	9,67%
18	Čad	2	2	0,00%
19	Češka Republika	38	21	-44,74%
20	Čile	3	3	0,00%
21	Danska	10	17	70,00%
22	Djevičanski Otoci		1	-
23	Dominikanska Republika	1	1	0,00%
24	Egipat	179	193	7,82%
25	Ekvador	1	1	0,00%
26	Ekvatorijalna Gvineja		1	-
27	Estonija	1	3	200,00%
28	Etiopija	6	4	-33,33%
29	Filipini	16	21	31,25%
30	Finska	15	13	-13,33%
31	Francuska	52	65	25,00%
32	Gambija	1		-100,00%
33	Gana	7	9	28,57%
34	Grčka	39	33	-15,38%

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
35	Gruzija	1	5	400,00%
36	Gvatemala	2	1	-50,00%
37	Haiti		2	-
38	Holandija	56	64	14,29%
39	Honduras	2	1	-50,00%
40	Hrvatska	1.005	970	-3,48%
41	Indija	33	32	-3,03%
42	Indonezija	14	18	28,57%
43	Irak	15	20	33,33%
44	Iran	40	36	-10,00%
45	Irska	5	7	40,00%
46	Island	1	1	0,00%
47	Italija	247	225	-8,91%
48	Izrael	10	17	70,00%
49	Japan	5	10	100,00%
50	Jemen	21	36	71,43%
51	Jordan	80	101	26,25%
52	Južna Afrika	10	10	0,00%
53	Kanada	25	35	40,00%
54	Katar	37	43	16,22%
55	Kazahstan	1	1	0,00%
56	Kenija	12	5	-58,33%
57	Kina	373	281	-24,66%
58	Kipar	1	2	100,00%
59	Kirgistan	4	1	-75,00%
60	Kolumbija	7	7	0,00%
61	Komori		1	-
62	Kongo Demokratska Republika	2	5	150,00%
63	Koreja Demokratska Republika	1	1	0,00%
64	Koreja, Republika	7	7	0,00%
65	Kuba		2	-
66	Kuvajt	132	130	-1,52%
67	Latvija	1	5	400,00%
68	Libanon	20	21	5,00%
69	Liberija		2	-
70	Libija	132	151	14,39%
71	Litvanija	3	8	166,67%
72	Luksemburg	2	2	0,00%
73	Madagaskar	1	1	0,00%
74	Mađarska	15	9	-40,00%
75	Makao		1	-
76	Makedonija	571	511	-10,51%

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
77	Malezija	12	12	0,00%
78	Mali	9	10	11,11%
79	Malta	1		-100,00%
80	Maroko	17	22	29,41%
81	Mauricijus		1	-
82	Mauritanija	2	4	100,00%
83	Meksiko	6	12	100,00%
84	Mijanmar	1	1	0,00%
85	Mikronezija	1	2	100,00%
86	Moldavija	21	25	19,05%
87	Mozambik	1		-100,00%
88	Namibija	1	1	0,00%
89	Nepal	5	5	0,00%
90	Nepoznato državljanstvo	5	2	-60,00%
91	Niger	1	1	0,00%
92	Nigerija	3	2	-33,33%
93	Nikaragva	1	1	0,00%
94	Norveška	13	15	15,38%
95	Novi Zeland	2	4	100,00%
96	Njemačka	399	408	2,26%
97	Oman	11	16	45,45%
98	Pakistan	27	29	7,41%
99	Palestina	26	32	23,08%
100	Panama	2		-100,00%
101	Paragvaj		1	-
102	Peru	2	5	150,00%
103	Poljska	47	57	21,28%
104	Portugal	7	11	57,14%
105	Ruanda	1	1	0,00%
106	Rumunija	42	62	47,62%
107	Ruska Federacija	180	192	6,67%
108	Saudijska Arabija	74	86	16,22%
109	Sijera Leone		1	-
110	Sirijska Arapska Republika	231	208	-9,96%
111	Sjedinjene Američke Države	266	293	10,15%
112	Slovačka	36	33	-8,33%
113	Slovenija	190	181	-4,74%
114	Somalija	2	4	100,00%
115	Srbija	2.210	2.101	-4,93%
116	Sudan	21	19	-9,52%
117	Svazilend	1	2	100,00%
118	Španija	43	49	13,95%

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
119	Šri Lanka	2	4	100,00%
120	Švajcarska	53	54	1,89%
121	Švedska	25	29	16,00%
122	Tadžikistan	5	4	-20,00%
123	Tajland	1	1	0,00%
124	Tanzanija	3	4	33,33%
125	Togo		1	-
126	Tunis	13	14	7,69%
127	Turska	2.577	1.990	-22,78%
128	Uganda	2	4	100,00%
129	Ujedinjeni Arapski Emirati	69	64	-7,25%
130	Ujedinjeno Kraljevstvo	103	104	0,97%
131	Ukrajina	71	65	-8,45%
132	Uzbekistan	4	3	-25,00%
133	Venecuela	2	4	100,00%
134	Zambija	1	2	100,00%
UKUPNO:		11.372	10.756	-5,42%

ANEKS 7

IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAČAK U BIH ZA 2017. I 2018. GODINU

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Albanija		2	-
2	Alžir	1		-100,00%
3	Argentina		1	-
4	Armenija	1		-100,00%
5	Australija		3	-
6	Austrija	26	36	38,46%
7	Belgija		1	-
8	Bjelorusija	4	3	-25,00%
9	Brazil	2		-100,00%
10	Bugarska	3	3	0,00%
11	Crna Gora	75	148	97,33%
12	Češka Republika		3	-
13	Danska	1	2	100,00%
14	Egipat	14	6	-57,14%
15	Etiopija		1	-
16	Filipini	1	3	200,00%
17	Finska	1		-100,00%
18	Francuska		2	-
19	Grčka	3	1	-66,67%
20	Gruzija	1	1	0,00%
21	Holandija	3	2	-33,33%
22	Hrvatska	101	91	-9,90%
23	Indija	13	4	-69,23%
24	Indonezija	1		-100,00%
25	Iran	12	6	-50,00%
26	Irska	1	1	0,00%
27	Italija	10	13	30,00%
28	Jemen		2	-
29	Jordan	8	11	37,50%
30	Južna Afrika		1	-
31	Kina	129	121	-6,20%
32	Kirgistan	3		-100,00%
33	Kongo, DR	1		-100,00%
34	Koreja, Republika	1	1	0,00%

Red. br.	DRŽAVA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
35	Kuvajt	1		-100,00%
36	Latvija		1	-
37	Libanon		1	-
38	Libija	2	5	150,00%
39	Mađarska		2	-
40	Makedonija	69	81	17,39%
41	Malezija	2	1	-50,00%
42	Maroko	1	1	0,00%
43	Meksiko		1	-
44	Moldavija	11	15	36,36%
45	Nepal		1	-
46	Njemačka	41	44	7,32%
47	Pakistan	2	3	50,00%
48	Palestina	3	5	66,67%
49	Poljska	8	5	-37,50%
50	Rumunija	11	12	9,09%
51	Ruska Federacija	32	9	-71,88%
52	Saudijska Arabija	1		-100,00%
53	Sirijska Arapska Republika	15	17	13,33%
54	Sjedinjene Američke Države	12	18	50,00%
55	Slovačka	7	3	-57,14%
56	Slovenija	17	10	-41,18%
57	Srbija	7	15	114,29%
58	Sudan	2	6	200,00%
59	Španija	2		-100,00%
60	Švajcarska	1	9	800,00%
61	Švedska	1	2	100,00%
62	Tadžikistan		1	-
63	Tajland	1	1	0,00%
64	Tunis	1	2	100,00%
65	Turska	60	38	-36,67%
66	Ujedinjeno Kraljevstvo	6	8	33,33%
67	Ukrajina	17	28	64,71%
68	Uzbekistan	1	1	0,00%
UKUPNO:		750	815	8,67%

ANEKS 8

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2018. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezviznog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
1	Afganistan				104	36
2	Albanija	2			76	76
3	Alžir				45	25
4	Austrija	2			1	2
5	Azerbejdžan				4	
6	Bahrein				1	
7	Bangladeš				16	9
8	Brazil	2			1	
9	Centralnoafrička Republika				1	1
10	Crna Gora	6		1	15	3
11	Češka Republika	1				
12	Čile				1	
13	Egipat	2			5	5
14	Ekvador				3	3
15	Etiopija				1	1
16	Filipini				3	
17	Francuska	1			1	
18	Gana	2				
19	Hong Kong				1	
20	Hrvatska	23	3	2	13	2
21	Indija	1	1		22	14
22	Indonezija				2	
23	Irak				57	15
24	Iran				246	105
25	Irska	2				
26	Italija	3	2			
27	Japan	1				
28	Jemen				4	4
29	Jordan	1			5	1
30	Južna Afrika				1	
31	Kajmanska Ostrva				1	

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezviznog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
32	Kamerun				5	3
33	Kapo Verde				1	
34	Kazahstan				1	2
35	Kina	8	17		31	29
36	Kirgistan				1	
37	Komori				1	
38	Koreja, Republika	1				
39	Kosovo*				109	67
40	Kuvajt				1	
41	Libanon	1			4	3
42	Liberija				1	
43	Libija				71	22
44	Mađarska			1		
45	Makedonija	10	3		5	4
46	Maroko				19	16
47	Moldavija	1				
48	Nepoznato državljanstvo				3	
49	Nigerija				3	
50	Njemačka	4	2		3	1
51	Pakistan				102	68
52	Palestina				40	12
53	Poljska	1			2	
54	Portugal	1				
55	Rumunija	3		3		1
56	Ruska Federacija	4		1	6	5
57	Sjedinjene Američke Države	5	1		3	
58	Saudijska Arabija				7	
59	Sirijska Arapska Republika	6	1		86	26
60	Slovačka	3	1			
61	Slovenija	1				
62	Somalija				4	4
63	Srbija	63		6	47	10
64	Španija	4			1	
65	Šri Lanka				3	1
66	Švajcarska	1	1		1	

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvignog ili privremenog boravka sa protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u Imigracioni centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
67	Švedska	1				
68	Tajland	1			9	
69	Tunis				42	18
70	Turska	19	3	3	293	354
71	Ujedinjeno Kraljevstvo	2				
72	Ukrajina		1			
73	Uzbekistan				1	
74	Vijetnam				4	
UKUPNO:		189	36	17	1.540	948

* Ovaj natpis ne preudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

ANEKS 9

PODNESENI ZAHTEVI ZA AZIL NADLEŽNIM DRŽAVNIM ORGANIMA OD 2009. DO 2018. GODINE

Red. Br.	DRŽAVA	2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		UKUPNO	
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1	Afganistan			11	11	2	2			6	6	10	10	6	6	3	3	37	41	128	334	203	413
2	Alžir	1	1	1	1	10	10	2	2	8	8	3	3					77	77	18	18	120	120
3	Armenija									1	1	3	3	2	5							6	9
4	Azerbejdžan																	3	3	1	1	4	4
5	Bangladeš									6	6	2	2	1	1			2	2	2	2	13	13
6	Bez državljanstva									1	1									3	3	4	4
7	Centralnoafrička Republika											1	1									1	1
8	Crna Gora													1	1					1	1	2	2
9	Egipat					1	1					1	1			1	1			4	4	7	7
10	Eritreja							3	3													3	3
11	Etiopija			3	3	1	1					1	1									5	5
12	Filipini															1	1	1	1			2	2
13	Francuska	1	1																			1	1
14	Gambija																	1	1			1	1
15	Gruzija	1	1																			1	1
16	Haiti			1	1																	1	1
17	Hrvatska	1	1										1	1	1	1						3	3
18	Indija																			16	16	16	16
19	Irak	3	3	2	2					1	1	4	4	4	4	4	6	8	8	39	116	65	144
20	Iran			1	3	2	3	1	1	2	2	1	1					9	10	157	364	173	384
21	Jemen																			11	18	11	18
22	Jordan															2	3	1	1			3	4
23	Kamerun	1	1	1	2	1	2					1	1	4	4	2	2					10	12
24	Kazahstan			1	1																	1	1
25	Kenija															2	2					2	2
26	Kina	1	1	1	1																	2	2
27	Kongo DR											1	1	1	1			1	1			3	3
28	Kongo, Republika													1	1							1	1
29	Kuba													1	1			2	2			3	3
30	Kuvajt																	1	3	1	1	2	4
31	Libanon																	3	3			3	3

Red. Br.	DRŽAVA	2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		UKUPNO		
		Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	
		32	Libija							2	2									21	21	35	35	58
33	Mađarska									1	1											1	1	
34	Makedonija																	1	1	1	2	2	3	
35	Mali													1	1							1	1	
36	Maroko					5	6	2	2			2	2			2	2	26	26	22	22	59	60	
37	Mauritanija																	1	1			1	1	
38	Mijanmar							1	1													1	1	
39	Moldavija							1	1													1	1	
40	Nepal																	3	3	11	13	14	16	
41	Nigerija	1	1			1	1			1	1							1	2			4	5	
42	Njemačka	1	1	1	1																	2	2	
43	Obala Slonovače																				1	1	1	1
44	Pakistan			1	1	4	4			2	2					11	12	65	65	344	350	427	434	
45	Palestina					4	4	2	2	1	1	1	1	3	3	1	1	6	6	31	38	49	56	
46	Poljska																	1	1			1	1	
47	Rumunija			1	1																	1	1	
48	Ruska Federacija	1	1															7	15	3	7	11	23	
49	SAD											1	1									1	1	
50	Sijera Leone												5	5							1	1	6	6
51	Sirijska Arapska Republika	1	2	1	1			22	35	36	59	4	4	5	5	17	18	31	47	110	189	227	360	
52	Slovenija																	1	1			1	1	
53	Somalija					1	1			1	1	2	2							6	6	10	10	
54	Srbija	17	55	12	35	7	9	3	3	4	8	1	1	3	3	6	8	4	4	1	1	58	127	
55	Sudan											4	4									4	4	
56	Šri Lanka									1	1	1	1					2	2			4	4	
57	Tadžikistan																	1	1			1	1	
58	Tunis	1	1			2	2	1	1									3	3	2	2	9	9	
59	Turska	1	1							1	1			2	3	13	19	20	29	11	22	48	75	
60	Ukrajina											1	1	1	1					1	1	3	3	
UKUPNO:		32	71	38	64	41	46	40	53	73	100	45	45	42	46	66	79	340	381	961	1.568	1.678	2.453	

ANEKS 10

BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2017. I 2018. GODINU

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
1	Albanija	7	9	28,57%
2	Alžir	1	1	0,00%
3	Antigva i Barbuda		2	-
4	Argentina		3	-
5	Australija	4	2	-50,00%
6	Austrija	40	44	10,00%
7	Azerbejdžan	1	1	0,00%
8	Bahrein	11	16	45,45%
9	Bangladeš	2	1	-50,00%
10	Belgija	4	2	-50,00%
11	Bjelorusija	3	2	-33,33%
12	Bolivija	1	1	0,00%
13	Brazil	7	12	71,43%
14	Bugarska	6	6	0,00%
15	Crna Gora	60	73	21,67%
16	Češka Republika	11	11	0,00%
17	Danska	1	3	200,00%
18	Egipat	88	116	31,82%
19	Estonija	1		-100,00%
20	Etiopija	3	2	-33,33%
21	Filipini		1	-
22	Francuska	6	8	33,33%
23	Gana	1	4	300,00%
24	Grčka	5	7	40,00%
25	Gvineja		1	-
26	Haiti		1	-
27	Holandija	19	18	-5,26%
28	Hrvatska	162	170	4,94%
29	Indija	12	15	25,00%
30	Irak	15	16	6,67%
31	Iran	15	10	-33,33%
32	Irska	1		-100,00%
33	Italija	98	110	12,24%
34	Izrael	2	6	200,00%

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
35	Japan	2	2	0,00%
36	Jemen	20	24	20,00%
37	Jordan	24	32	33,33%
38	Južna Afrika	2	4	100,00%
39	Kamerun	1		-100,00%
40	Kanada	6	8	33,33%
41	Katar	35	38	8,57%
42	Kazahstan		1	-
43	Kenija	1	1	0,00%
44	Kina	130	147	13,08%
45	Kipar		3	-
46	Komori	1	2	100,00%
47	Koreja, Demokratska Republika	1		-100,00%
48	Koreja, Republika	2	3	50,00%
49	Kuba		1	-
50	Kuvajt	110	114	3,64%
51	Latvija		1	-
52	Libanon	11	8	-27,27%
53	Libija	24	30	25,00%
54	Mađarska	2	6	200,00%
55	Makedonija	54	58	7,41%
56	Malezija	5	2	-60,00%
57	Mali	3	2	-33,33%
58	Maroko	1	2	100,00%
59	Moldavija		1	-
60	Nepal	1	2	100,00%
61	Nigerija	2	1	-50,00%
62	Norveška		1	-
63	Njemačka	51	54	5,88%
64	Oman	7	12	71,43%
65	Pakistan	7	19	171,43%
66	Palestina	3	6	100,00%
67	Peru	1		-100,00%
68	Poljska	8	6	-25,00%
69	Portugal		1	-
70	Rumunija	9	14	55,56%
71	Ruska Federacija	46	45	-2,17%

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2017	2018	+/- (%) (2018/2017)
72	Saudijska Arabija	65	87	33,85%
73	Sijera Leone	1		-100,00%
74	Sirijska Arapska Republika	95	94	-1,05%
75	Sjedinjene Američke Države	39	42	7,69%
76	Slovačka	14	11	-21,43%
77	Slovenija	47	73	55,32%
78	Srbija	679	733	7,95%
79	Sudan	2	3	50,00%
80	Španija	8	8	0,00%
81	Švajcarska	7	6	-14,29%
82	Švedska	4	7	75,00%
83	Tadžikistan	1	1	0,00%
84	Tanzanija		1	-
85	Tunis		1	-
86	Turkmenistan		1	-
87	Turska	378	331	-12,43%
88	Uganda		1	-
89	Ujedinjeni Arapski Emirati	68	66	-2,94%
90	Ujedinjeno Kraljevstvo	13	19	46,15%
91	Ukrajina	15	11	-26,67%
92	Uzbekistan		1	-
UKUPNO:		2.593	2.822	8,83%

Tehnička podrška:

Ova publikacije je štampana u sklopu projekta "Regionalna podrška zaštitno-osjetljivom upravljanju migracijama na Zapadnom Balkanu i u Turskoj" za koji su finansijska sredstva obezbjeđena iz fondova Instrumenta predpristupne pomoći (IPA II) – 2014-2020, a koji provode EASO, FRONTEX, IOM i UNHCR.